

LHBT BAZILEY

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΜΜΙΤΕΙΑ
ΒΕΛΟΝΟΜΗΤΩΝ ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΑΛΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΒΕΛΟΝΟΜΗΤΩΝ
ΕΡΩΜ. 16.8.85
36000

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, δικοι-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΓΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 1. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ :
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ : Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχους 42 — 29 Ἰουλίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσώτερου) Δρ. 160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1
Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) :
ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Γεν. Γραμματεῖαν Ε.Ο.Ν., Πλατ. Συντάγματος

Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ

Ἡ «Νεολαία» εἶναι ἀσφαλῶς τὸ μοναδικὸν περιοδικόν, τὸ
ὁποῖον διὰ τῆς πλουσίας ὕλης του, τῆς ἐθνικῆς, ἱστορικῆς καὶ ἐγκυ-
κλοπαιδικῆς, τῶν ψυχαγωγούντων ἀλλὰ καὶ ἠθικοποιούντων ἀνα-
γνωσμάτων του, δὲν ἀπομακρύνει τὸν ἀναπαυόμενον μαθητὴν ἀπὸ
τοῦ σχολικοῦ κύκλου, ἀλλὰ τούναντίον τονώνει καὶ τὰς γνώσεις καὶ
τὸ πνευμὰ του, ὥστε ἀκόπως νὰ συνεχίσῃ τὰς σπουδὰς του κατὰ τὸν
Ὀκτώβριον. Ἐπίσης οἱ Φαλαγγίται καὶ οἱ Σκαπανεῖς, αἱ Φαλαγγί-
τισσαι καὶ αἱ Σκαπάνισσαι μετὰ τὴν «Νεολαίαν», ἐκτὸς τῶν ἄλλων, δια-
τηροῦσι πλήρη τὸν πνευματικὸν των σύνδεσμον πρὸς τὴν ὅλην Ὀργά-
νωσιν, τὴν κίνησιν τῆς ὁποίας εἰς ὅλα τὰ πεδία τῆς δράσεώς της
παρέχει μετὰ τόσῃ ἐνημερότητι ὡς ἐπίσημον ὄργανόν της.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐργαζομένη νεότης εἰς τὴν «Νεολαίαν» εὐρίσκει
ἐκεῖνο ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον τὴν προάγει πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς καὶ
τὴν ἐνισχύει εἰς τὸ κύριον ἔργον της.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ Α. Ε. ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝ ΟΦΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Λειτουργεῖ συνεχῶς ἀπὸ τῆς 9ης π. μ. μέχρι τῆς 7ης μ. μ.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΕΣ ΟΡΟΙ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: Κολοκοτρώνη 13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: Στὰ Σπυριδιλλίου (Μέγαρον Μ.Τ.Σ.)
Λεωφόρος Ἀλεξάνδρας καὶ Σπυριδωνος Τρικούπη

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ ΔΕΧΕΤΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ:
ΣΩΗΣ, ΠΥΡΟΣ, ΘΑΛΑΣΣΗΣ, ΑΤΥΧΗΜΑΙΩΝ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΩΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ἀπὸ τὰ Γραφεῖά μας ἢ ἀπὸ τὸν εἰς τὴν πόλιν σας
Πράκτορά μας νὰ σὰς ἀναπτύξουν πάντα συνδυασμὸν ἀσφαλείας.
ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ, ὅπερ διακανονίζει ταχέως
καὶ ἀπ' εὐθείας πᾶσαν ζημίαν σας.
ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ ἐξυπηρετεῖτε τὴν
Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν καὶ τὰ ἴδια σας συμφέροντα.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀθῆναι, Κολοκοτρώνη 13.
Τηλ. 21-144, 29-331.

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΘΡΗ-
ΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΗΘΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, ΤΗΣ «ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡ-
ΓΑΝΩΣΕΩΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ»

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΩ

Εἶναι μερικὰ ἐπαγγέλματα ποὺ ἀναπτύσσουν,
ἰδιαιτέρως, τὴν παρατηρητικότητα καὶ τὴν «ὀ-
σφρησιν», ἀν ἐπιτρέπεται ἡ λέξις. Ἐνα ἀπὸ αὐτὰ,
καὶ περισσότερο ἴσως ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα, εἶναι
τὸ δημοσιογραφικόν. Ὁ δημοσιογράφος ποὺ δὲν
κατορθώνει νὰ βλέπῃ τί γίνεται γύρω του καὶ
κάτω ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἐπιφανειακὴν τῶν πραγμά-
των ὄψιν διαψεύδει τὸν ἑαυτὸν του καὶ δὲν ἡμπο-
ρεῖ σοβαρῶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐκπληροῖ τὸν προο-
ρισμὸν ποὺ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐπάγγελμά του τοῦ
τάσσει.

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ ἐπάγγελμα, ποὺ μετὰ ἔφερεν ἀπὸ
τὸ ἕνα ἄκρον τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἄλλο, μετὰ ἔκαμε
νὰ βλέπω πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν μπορούσαν
παρὰ νὰ θλίβουν κάθε Ἑλληνα ποὺ ξεύρει πό-
σον πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανος διότι ἐγεννήθη
Ἑλλην.

Δὲν θὰ ὀμιλήσω διὰ τοὺς μεγάλους· θὰ ὀμι-
λήσω διὰ τοὺς μικροὺς, τὰ Ἑλληνόπουλα, ποὺ
καὶ αὐτὰ εἶχαν ὑποστῇ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ περι-
βάλλοντος. Ἐφηρμόζετο ὁ μοιραῖος νόμος τῆς
περιρρεούσης, ὅπως τὴν ἔλεγεν ὁ μακαρίτης Ροῖ-
δης, ἀτμοσφαίρας. Οἱ μεγάλοι εἶχον χάσει τὴν
συνειδήσιν τῆς πραγματικότητος, ἔπαυσαν νὰ
βλέπουν μετὰ τὰ μάτια ποὺ ἔβλεπαν μέχρι τῆς ἐπο-
χῆς ἐκείνης, νὰ αἰσθάνωνται ὅπως οἱ γονεῖς των.
Μία ξντεχνος προπαγάνδα, ἀφθόνως τροφοδοτου-
μένη εἰς χρῆμα καὶ εἰς ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα
ἐκολάκευον τὰ εὐτελέστερα τῶν παθῶν, ἤπλωνε
τοὺς πλοκάμους της εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, εἰς
ὅλας τὰς τάξεις.

Μοῦ συνέβη εἰς τὰ Γρεβενὰ νὰ ἴδω ὁμάδας
ἀγροτῶν συγκεντρωμένας ἐμπρὸς εἰς τὴν Τράπε-
ζαν διὰ νὰ πάρουν καλαμπόκι. Ἡ ἐσοδεία δὲν
ὑπῆρξε καλὴ καὶ τὸ Κράτος ἀπεφάσισε νὰ δια-
νεῖμῃ μεγάλαν ποσότητα ἀραβοσίτου, διὰ ν' ἀνα-
κουφίσῃ τοὺς πάσχοντας πληθυσμούς. Καὶ ἀντὶ
οἱ πληθυσμοὶ αὗτοί νὰ εὐγνωμονοῦν τὸ Κράτος,
τὸ ὕβριζον καὶ ἐξεστόμизον φράσεις αἱ ὁποῖαι
ἐξήγειραν τὴν συνειδήσιν τοῦ κάθε Ἑλλήνος καὶ
ἀπλῶς λογικοῦ ἀνθρώπου. Μόνον ποὺ μετ' ὀλί-
γον δὲν ἐπαρξενεύομεν δι' ὅσα ἤκουα. Εἰς τὴν
εἴσοδον τῶν Γρεβενῶν ἔβλεπα ὁμάδας χωρικῶν
ποὺ ἤκουαν εὐλαβῶς ἕνα ἄνθρωπον, ντυμένον
ὅπως αὐτοί, ἀλλ' ὁ ὁποῖος — ὡς ἐπρόδιδεν ἡ φρα-
σεολογία του — ἦτο ἕνας ἀπὸ τοὺς περιπύστους
πράκτορας ποὺ εἶχαν διασπαρῇ εἰς ὅλην τὴν Ἑλ-
λάδα, ὅπως διαφθεῖρουν ψυχὰς καὶ πεποιθήσεις.

Ἀλλὴν ἡμέραν μοῦ συνέβη νὰ ταξιδεύω μετὰ τὸ
τραῖνον ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Καλάμας καὶ χωρὶς νὰ
θέλω ἄκουα δυὸ συνεπιβάτας τοῦ ὀχήματος εἰς
τὸ ὁποῖον εὐρισκόμουν νὰ συνομιλοῦν. Φυσικά,
δὲν πρόκειται νὰ ἐπαναλάβω ἐδῶ ὅσα ἤκουσα·
θὰ τὰ συνοψίσω εἰς ὀλίγας λέξεις. Θὰ σημειώσω
μόνον ὅτι ἦσαν καὶ οἱ δύο δάσκαλοι, ὁ πρῶτος
εἰσελθὼν ἤδη εἰς τὴν μέσῃ ἡλικίαν, ὁ δεύτερος
νέος, πλησιάζων τὸ τριακοστόν.

Ὁ πρῶτος: Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διδασκάλου
εἶναι τὸ ἱερώτερον ὅλων. Ἀπὸ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἡ
διάπλαις τῆς κοινωνίας, ἡ διαμόρφωσις τῆς ψυ-
χῆς. Ὁ διδάσκαλος εἶναι ὑπέρθετος τοῦ καλοῦ
καὶ τοῦ ἔθνους.

Ὁ δεύτερος: Ὁ δάσκαλος εἶναι ὑπάλληλος, ὅπως καὶ κάθε ἄλλος. Ἐξασκεῖ ἀπλῶς ἓνα ἐπάγγελμα καὶ πρέπει νὰ καταρρίπτῃ ὅσο μπορεῖ τὰ ψέματα τὰ ὁποῖα διδάσκονται εἰς τὸ παιδί.

Ὁ πρῶτος: Ποῖον εἶναι τὸ ψεῦμα, ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἢ ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία;

Ὁ δεύτερος: Τὴν ἱστορίαν ἐννοῶ.

Ὁ πρῶτος: Ὡστε ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία εἶναι ψεῦμα καὶ αὐτὸ δὲν σὰς θλίβει καθόλου; Μὰ δὲν ὑπερφηανεύεσθε καθόλου διότι εἴσθε Ἕλλην;

Ὁ δεύτερος: Ἀστειότητες, τί θὰ πῇ Ἕλληνας ἢ Κινέζος; Οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὰ ἴδια δικαιώματα εἰς τὴν γῆν.

Ἡ συζητήσις συνεχίσθη εἰς τὸν αὐτὸν τόνον καὶ με ἀποκάλυψιν ἐκ μέρους τοῦ νεαροῦ ἐκπαιδευτικοῦ ὅλων τῶν πυροβολαρχιῶν τοῦ ὅσον ὠξύνετο ἡ διένεξις, πυροβολαρχιῶν αἱ ὁποῖαι ἀντλοῦσαν τὰ πυρομαχικά των ἀπὸ τὰ γνωστὰ βιβλία πού με ἰδιαίχουσιν φροντίδα ἐκκυκλοφοροῦσαν τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ ἐκρατοῦσαν εἰς τὰ χέρια των ὅχι ὀλίγοι γνωστοὶ ἀνόητοι τύποι.

Ὅταν τὸ τραῖνον ἔφθασεν εἰς τὸν προορισμόν του δὲν ἤργησα νὰ μάθω ὅτι ὁ πρῶτος διδάσκαλος ἦτο ἐξ ἐκείνων πού ἐχρησιμοποίησε τὸ Κράτος κατὰ τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα, ὡς ταπεινούς καὶ ἀφανεῖς ἐργάτας τῆς ἐλευθερίας. Ὁ ἄλλος ἦτο ἓνας ἐνεργὸς ὁπαδὸς τῆς «Ἐκπαιδευτικῆς μεταρρύθμισης», ὅπως τὴν ἔλεγαν καὶ τὴν ἔγραφαν, πού ἐχρησιμοποίησαν τὴν μάχην εἰς τὸ γλωσσικὸν πεδῖον διὰ νὰ φθάσουν εἰς ἄλλας νίκας ἀπὸ τὰς γλωσσικὰς.

Μοῦ συνέβη μίαν ἄλλην φοράν, εἰσερχόμενος εἰς ἓνα δημόσιον γραφεῖον, νὰ ἴδω συγκεντρωμένους τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἀντὶ νὰ ἐξυπηρετοῦν τὸν λαόν, ν' ἀκούουν ἓνα τύπον, ὁ ὁποῖος τοὺς ἀνέπτυσσεν ὅτι οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶναι ὅπως οἱ οἰοιδήποτε ὑπάλληλοι καὶ οὐχὶ θεμέλια τοῦ Κράτους καὶ συνεπῶς ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συνεταίριζονται, ν' ἀπεργοῦν, ν' ἀφίνουν εἰς τὴν πρώτην διαταγὴν τῆς «ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς» των τὰς ἐργασίας των, νὰ παραλύουν οὕτω τὴν κυβερνητικὴν μηχανήν.

Ἀλλὰ νὰ ἦσαν μόνον αὐτὰ τὰ περιέργα καὶ μαζὶ ὀλέθρια; Εἰς ἀγροτικὴν καὶ ἀστικὴν συγκέντρωσιν εἰς τὴν Κεντρικὴν Μακεδονίαν ἤκουσα γνωστὸν πολιτευόμενον, διὰ τὰ ἀστικά φρονήματα τοῦ ὁποῖου δὲν εἶχα ἀμφιβολίαν, νὰ κηρύττῃ με ἐπιχειρήματα πού δὲν θὰ ἦσαν διαφορετικὰ εἰς τὸ στόμα οἰοιδήποτε κομμουνιστοῦ.

Μετὰ τὸν λόγον του τὸν ἐπλησίασα καὶ τὸν ἠρώτησα:

— Μὰ σεῖς, κύριε Χ... δὲν εἴσθε κομμουνιστής, τί ἐπιχειρήματα εἶναι αὐτὰ πού ἐχρησιμοποίησατε;

— Τί νὰ κάνω; Ἐχτύπησα τὸν κομμουνιστὴν ἀντίπαλόν μου με τὰ ἴδια του τὰ ὅπλα.

Τὸν κομμουνιστὴν ἀντίπαλόν του καὶ ὅχι τὴν Ἑλλάδα, τὸν ἑλληνικὸν αὐτὸν λαόν, πού ἤκουε δύο πολιτευόμενους, τὸν νέον πού ἦτο γνωστὸς κομμουνιστὴς καὶ τὸν παλιόν, ὁ ὁποῖος ἦτο παλαιὸς πατριώτης, νὰ χρησιμοποιοῦν τὴν ἰδίαν γλῶσσαν, τὰ αὐτὰ ὀλέθρια ἐπιχειρήματα.

Εἰς τί ν' ἀριθμῶς ἄλλα συμπτώματα τῆς βαρβαρῆς λοιμώξεως, ἡ ὁποία κατέφθειρε τὸν ἑλ-

ληνικὸν ὀργανισμόν καὶ ἡπείλει τὴν πλήρη συντριβὴν του; Αὐτὰ τὰ ὀλίγα εἶναι ἀρκετὰ διὰ νὰ πείσουν τὸν καθένα ὅτι ὑπὸ τὴν κακοποιὸν δράσιν τῆς ἐρυθρᾶς προπαγάνδας εἶχεν ἀρχίσει ἡ πλέον ἐπικίνδυνος σῆψις.

Καὶ τὸ κακὸν ἦτο ἀκόμη περισσότερον δεινόν, ὅταν ἔβλεπα ὅτι εἶχε προσβάλει ὅ,τι ἔπρεπε νὰ θεωροῦμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, ὡς ψυχὴν τοῦ ἐθνικοῦ μας σώματος, τὸ Ἑλληνόπουλο. Naί, τὸ Ἑλληνόπουλο εἶχε καὶ αὐτὸ ὑποστῇ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ περιβάλλοντος, συνεζήτει ὅπως ἐσυζητοῦσαν οἱ μεγάλοι, ἐχρησιμοποιοῦν ἀνάλογον γλῶσσαν καὶ ἀνάλογα ἐπιχειρήματα. Εἰς πλείστα ὅσα γυμνάσια εἶχαν γίνεῖ «φράξιες» καὶ «πυρῆνες», αὐθάδεις μαθηταὶ εὐρέθησαν ν' ἀντικρούουν τοὺς καθηγητὰς των ὅταν τοὺς ἐδίδασκαν τὰς ἐνδοξότερας σελίδας τῆς ἱστορίας των. Ὅπως ἐγίνετο εἰς τὰ ἐργαστάσια καὶ εἰς ἄλλας μεγάλας ἐπιχειρήσεις, μαθηταὶ ἔγιναν «καθοδηγηταί», ἔγραφαν καὶ ἐκυκλοφόρουν περιοδικὰ, κατεριωγέοντο ἱερά καὶ ὅσια. Εἰς τὰ καφενεῖα ὅμοιοι Ἑλληνοπαῖδων ἐκάθηντο νὰ παίξουν πρέφαν, νὰ φιλονικήσουν καὶ νὰ βωμολογήσουν. Οἱ φρόνιμοι, οἱ πατριῶται μαθηταὶ ἐτόλμων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ ὑψώσουν τὸ ἀνάστημά των, διὰ νὰ συσπειρωθοῦν καὶ πάλιν ἐμπρὸς εἰς τὸ θράσος καὶ τὴν αὐθάδειαν τῶν ἄλλων. Συνέβαιεν ἀκριβῶς ὅ,τι καὶ με τὴν Βουλὴν πού ὑφίστατο τὴν τυραννίαν δεκαπέντε κομμουνιστῶν βουλευτῶν, διότι εἶχε διαφθαρή ἡ συνείδησις τῶν ἄλλων βουλευτῶν, ὅ,τι καὶ με ὅλον τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ὁ ὁποῖος ἠνείχετο τὴν ἀγρίαν πίεσιν αὐτῶν τῶν ἰδίων ἀνθρώπων πού δηλοῦν σήμερον μεταμέλειαν καὶ μετάγνωσιν.

Ὁμολογῶ ὅτι κατὰ ὡς ἄγχος με κατέχει τὴν στιγμὴν ταύτην πού ἀναπολῶ τὰς θλίβεράς ἐκείνας ἡμέρας. Ἀλλ' ἐρωτᾶται: τὰ παιδιὰ πού ἐγίνοντο εἰς τοὺς κόλπους τῶν μικρῶν ὅ,τι οἱ γνωστοὶ πράκτορες εἰς τοὺς κόλπους τῶν μεγάλων τὰ ἐπίστευαν ὅσα ἔλεγαν; Κατὰ τὴν πεποίθησίν μου ὅχι, δὲν τὰ ἐπίστευαν. Ὅταν ἠρώτησα ἓνα μαθητὴν τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν Ἀλεξανδρουπόλιν ἃν εἶχε συνείδησιν αὐτῶν πού τὸν ἤκουσα νὰ λέγῃ εἰς τοὺς συμμαθητὰς του, μοῦ ἀπήντησεν ὅτι αὐτὰ ἔλεγε καὶ ὁ μεγαλειότερος ἀδελφός του. Καὶ ὅταν ἠρώτησα καὶ τὸν ἀδελφόν του διατὶ ἐπροπαγάνδιζε τὸν κομμουνισμόν, μοῦ ἀπήντησεν ὅτι «ὅλα αὐτὰ ἦσαν κουραφέξαλα», ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ φαίνεται καθυστερημένος. Καὶ ἔτσι, διότι οἱ μεγάλοι ἤθελαν νὰ πολιτευόνται, διότι οἱ πράκτορες διέθεταν ἄφθονα μέσα, διότι οἱ μικροὶ ἐμιμοῦντο τοὺς μεγάλους, δι' ὅλα αὐτὰ ἡ Ἑλλάς ἔβαινε κατὰ κρημνῶν καὶ τὸ ζωντανώτερον, τὸ υγιέστερον ἔθνος ἐφάνετο ἀνιάτως προσβεβλημένον. Κανεῖς δὲν ἐφάνετο νὰ ὑπάρχῃ σκοπός, εἴτε διὰ τοὺς μικρούς, εἴτε διὰ τοὺς μεγάλους. Ὅλοι κατεκυλόντο εἰς τὸ βάρβαρον τῆς ἀπώλειας, διότι δὲν εἶχαν τὴν διάθεσιν ν' ἀντιδράσουν.

Λαοὶ ὅμως ὅπως ὁ ἑλληνικὸς ἔχουν μέσα εἰς τὸ αἷμα των τὴν δύναμιν τῆς σωτηρίας. Καὶ ἡ δύναμις αὐτὴ, ὑλοποιηθεῖσα εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, ἔφερε τὴν 4ην Αὐγούστου, τὴν ἡμέραν αὐτὴν τῆς λαμπρότης, τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀναρρώσεως.

Χρ. Ἀγγελ.

ΡΟΔΙΖΕΙ ΑΓΙΑ ΜΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ...

Ροδίζει ἡ Ροδόπη. Οἱ Μακεδονικοὶ κάμποι ἀστράφτεροι, φεγγεροί, σιτοφόροι, παίρνουν τὸ ρόδιμά της καὶ τὸ φέρνουν με τὸ δικό τους φῶτισμα, γιὰ νὰ τὸ ἐνώσουν με τὸ φῶς τοῦ λαμπροῦ, πού δίδει ὁ οὐρανὸς καὶ τὰ μυρτόστρωτα χώματα τῆς δοξαμένης Ἡπείρου μας. Κι' ἀπὸ κεῖθε, οἱ Ἕλληνες, οἱ ἐκεῖ πάνω, πιασμένοι στὸ γυρο ἑνὸς ὀλοχαρούμενου χοροῦ, μέσα στὸ ὑπέρκαιο φῶς τῶν αὐγινῶν ροδισμάτων, στεφανώνουν με ἱαχὲς πινδαρικών ὕμνων τὸ βουνὸ τῶν Ἑλληνικῶν θεοτήτων.

Στεφανώνουν τὸν ἡρωϊκὸ Ὀλύμπο πού ἀπ' τὰ ὕψη του πάλι ἐξαποστέλλει κι' ἀντιβουίζει, σὰν ἀπὸ χιλιάδες θεία στόματα, τὶς ἱαχὲς τῶν χαιρετιστῆριων ὕμνων.

Τῶν ὕμνων πού ἐνώνονται σ' ἓνα Ἀπολλώνιο ἢ Διονυσιακὸ ρυθμό, με τοὺς ὕμνους καὶ τοὺς παιάνες πού ἀνυψώνονται, με τὸ ρόδιμα τῆς Αὐγῆς, ἀπὸ τὶς κορφές τῆς ἀδροκομμένης, παλληκαρίσις Κρήτης, ἀπὸ τὴν Ἰδὴ καὶ φτάνουν στὴν Ἑλληνομάνα Γῆ τοῦ Μωρηᾶ.

Κι' ἐκεῖθε πάλι τὰ τραγούδια ἀναδεύονται καὶ κινοῦν καὶ βρῖσκουν τοὺς ὕμνους πού ἀναπέμπουν στοὺς γιορτερούς Ἑλληνικοὺς αἰθέρες οἱ Ἑλληνίδες νύμφες τοῦ Ἰονίου.

Κι' ἔτσι, ὅλοι οἱ ὕμνοι τοῦτοι οἱ Ἑλληνικοὶ, πού κάπου συναντᾶνε καὶ κείνους ποῦρχονται ἀπ' τοῦ Ἑλληνικοῦ μας Αἰγαίου τὰ νησιά, — τὴ Μυτιλήνη, τὴ Χίο, τὴ Σάμο, τὴ Λήμνο, τὰ Ψαρὰ, καὶ τὶς Κυκλάδες — ἐρχονται, ἐρχονται σὰν ἓνας Ὑμνος Θρησκευτικὸς Μέγας, βγαλμένος μέσα ἀπὸ ψυχὲς μυριάδες μεγάλες κι' ὠραίες, γιὰ νὰ συμπληθοῦν καὶ νὰ ψαλοῦν με τὸν Ὑμνο, πού ἡ πόλι τῆς Ἀθηνᾶς, ἡ αἰώνια καὶ ἀθάνατη, ψάλλει γιὰ τὸ ρόδιμα τῆς Ἀγίας μέρας τῆς Ἑλληνικῆς.

Κι' ὁ κόσμος ὅλος θὰ ἀκούῃ τὶς ἡμέρες αὐτὲς καὶ στὴν παραζάλη του μέσα ὁ μὴ Ἑλληνικὸς κόσμος θὰ ἀκούῃ σαστισμένος ἱαχὲς πανηγυρικές.

Ἑλληνες Φαλαγγίτες!

— Ἐξηγήστε σ' ὅποιον ρωτήσῃ:

— Εἶναι ἱαχὲς ἀγνῶν τέκνων πάναγνης, μεγάλης κι' ὠραίας μητρὸς Ἑλληνικῆς, πού συνεπαίρνουν γαλανοὶ αἰθέρες, πού τοὺς κρύβουν πού καὶ πότε νέφη λευκά.

— Εἶναι κραυγὲς εὐγενῶν ψυχῶν, πολυσυνθέτων καὶ ἀπλῶν, κραυγές, πού ὡς τόσο ἐκβάλλονται μ' εὐγένεια ἤχου, πού νὰ μοιάζουν ἓνα ὑπέργειο σὲ γλυκύτητα πανηγυρικὸ ὕμνο.

— Εἶναι Ἑλληνικὲς, ἱερές, θρησκευτικὲς ἀναπομπές ἀπ' τὰ βάθη Ἑλληνικῶν συνειδήσεων, παλαιωτάτων, παλαιῶν, χθεσινῶν καὶ σημερινῶν, πού ἐξέρχονται σήμερον σ' ἓνα ὑπέρκαιο ὕμνο πανηγυρικὸ γιὰ τὸ ρόδιμα μιάς ἡμέρας Ἀγίας Ἑλληνικῆς, πού ἔκαμε με τὸ ξεφῶτισμά της τοὺς ὀρίζοντές μας καὶ τὶς θάλασσές μας ν' ἀστράφτουν σὰν πρῶτα, τριγύρω ἀπ' τὴν Ἑλλάδα μας, ὡς ἀρραβῶνας νηόκοπος στὸν ἥλιο.

— Εἶναι γνώριμοι παιάνες, διθυραμβικοὶ, πού κρατοῦν τώρα τὴ συνείδηση καὶ τὸ νοῦ τῶν νέων Ἑλλήνων, πού λούζεται στὸ νέο ρόδινο φῶς, πού τοὺς χάρισε περίσσεια ἡ Αὐγὴ τῆς Ἀγίας μέρας τῆς Ἑλληνικῆς...

Φαλαγγίτες καὶ Φαλαγγίτισσες!

Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσες, ὅλου τοῦ Ἑλληνισμοῦ! Σεῖς εἰστε ὁ τόσο ὠραίος καὶ ὑπέργειος ὕμνος, πού ὕμνεῖ τὸ ξεφῶτισμα τῆς Ἀγίας μέρας τῆς Ἑλληνικῆς, πού σὲ λίγες ὥρες οἱ Πανελλήνες θὰ γιορτάσουμε. Κι' εἰστε ἓνας ὕμνος ρωμαιοῦ, ἀχιλλεῖος, ἀνδροπρεπῆς, ποῦχε μέσα του τὴν πύρινη πνοὴ ἑνὸς ἡρωικοῦ δημιουργοῦ, πού μπροστὰ σ' ὅσους συντέθηκαν ὕμνους παλαιούς, μοιάζει σὰν ἥλιος, πού ἀποδιώχνει τοῦ αὐγερινοῦ τὸ φῶς, ἓνας ὕμνος ποῦναι ὀρμητικὰ δημιουργός, ὀρμητικὸς σὰν τὸν ἀνεμο καὶ σὰν τὸν Ἀρῆ ἀπάνω στὸ ἄρμα του, ἓνας ἀσύγκριτος κι' ἀσύλληπτος ὕμνος, μέγας καὶ μοναδικός, θριαμβευτικὰ Ἑλληνικός. Σεῖς εἰστε ὁ ὑπερκόσμιος ὕμνος, πού ὕμνεῖ τὸ σκάσιμο τῆς Ἀνατολῆς τῆς Ἀγίας μέρας τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τὴν εὐγενὴ ὅχι καὶ τὸ ἀρρενωπὸ παράστημα τοῦ Δημιουργοῦ τῆς Νέας Ζωντανῆς Ἑλλάδος, τοῦ μοναδικοῦ Ἀρχηγοῦ, τοῦ ἐκδηλωτοῦ τῆς πραγματικῆς διαθέσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν περασμένων, πολὺ μακρινῶν γενεῶν, τῶν χθεσινῶν, τῶν σημερινῶν καὶ τοῦ διαδηλωτοῦ τῆς θελήσεως καὶ θεμελιωτοῦ τῆς βουλῆσεως τῶν Ἑλληνικῶν γενεῶν, πού θάρρουνε.

Καὶ λέει ὁ ὕμνος, καὶ λέτε Σεῖς.

— Χαῖρε, Ροδοκόκκινη Αὐγὴ τῆς Ἀγιοτέρας Ἑλληνικῆς ἡμέρας, τῆς 4ης Αὐγούστου.

— Χαῖρε, πού με τὸ φλογατὸ φῶς σου ἀκόρπισες τὰ μαῦρα νέφη πού σκέπαζαν, χρόνια καὶ χρόνια, τὸν πῖο γαλανὸ κι' ὠραῖο οὐρανὸ τοῦ κόσμου, τὸν Ἑλληνικὸν μας οὐρανόν.

— Χαῖρε, πού με τὴν ἐμφάνισή σου γέμισες τὶς ψυχὲς τοῦ ὠραίου Ἑλληνισμοῦ, καὶ πάλε, με δύναμη καὶ πίστη καὶ θέληση καὶ βούληση, νὰ σὺρη ξανά στὴν παγκόσμια ἱστορία γραμμὲς ἐξέχουσες καὶ πρώτες σ' ὅ,τι ἡ πολιτισμένη πραγματικὰ ἀνθρωπότης σὰν σκοπὸ τῆς τάσσει.

— Χαῖρε, ξεφῶτισμα μέρας ἁγίας Ἑλληνικῆς, πού στὲς χρονοδαρμένες ψυχὲς τῆς περιουσίας τοῦ Θεοῦ φυλῆς τῶν Ἑλλήνων, χάριες ξανά τὴν γνώρισή τους ἡμερότητα, πού νὰ μποροῦν καὶ πάλε, ἔτσι ἡ μιά κοντὰ στὴν ἄλλη κρατημένες σφικτὰ, νὰ τραθοῦν τὸν δρόμο τους τὸν παντοτεινὰ φωτισμένο ἀπ' τὴ δύναμι τοῦ φωτός Σου, πού δὲν εἶν' ἄλλος ἀπ' τὸν δρόμο τὸν καθαρὸ Ἑλληνικόν.

— Χαῖρε, Ροδοκόκκινη Αὐγὴ τῆς Ἑλληνικῆς Αὐγούστου, πού σὰν ἀνατολὴ θεοσκευτικὴ φῶτισες τὶς ψυχὲς ἀμαρτωλῶν, τὶς δυνάμεις, τὶς ὥθσεις ξανά στὸν δρόμο αὐτῶν τὸν φυσικόν, πού βγάλες κατ' εὐθείαν στὸ φῶς τὸ Ἑλληνικόν, πού θὰ καταυγάσῃ καὶ πάλε με τὴν γλυκύτητα καὶ ἡμερότητα του τὶς ἄλλες παραδαρμένες ἀνθρώπινες ψυχὲς τῆς Γῆς.

— Χαῖρε, γλυκοπικρόγελο χαιρέτισμα ροδισματος μέρας Ἀγίας Ἑλληνικῆς.

— Σὲ χαιρετίζουμε, Σὲ ὕμνοῦμε, Σὲ εὐλογοῦμε, Σὲ εὐχαριστοῦμε, Σὲ δοξολογοῦμε, καὶ Σοῦ ζητοῦμε πάντα, ἀναμμένη, φλογισμένη σὰν τώρα νὰ κρατῇ τὴν δάδα τῆς αὐγινῆς σου ἀνατολῆς, ψυχὲς Ἑλλήνων νέων νὰ φωτίζῃ πάντα, ἔτσι ὠραία σὰν τώρα, πού γοργὰ ἀπ' τὴ δύναμή σου ὠθοῦμενες, ἱαμβικά καὶ ἀναπαιστικά κλωθογυρίζοντας, στοῦ πλούσιου φωτός σου τὰ λίκνα, νὰ δημιουργοῦν κι' ὅλο νὰ δημιουργοῦν πηγὲς ἱαματικῶν φώτων, πηγὲς Ἑλληνικῶν ψυχικῶν ἐκδηλώσεων, πηγὲς πολιτισμοῦ πραγματικὰ ἀνθρωπίνου.

Κι' ὑπόσχεσθε, ὕμνολογώντας, Σεῖς:

Νὰ γίνουμε καὶ πάλε, σὰ φυλὴ Ἑλληνικὴ, ὅ,τι ἡ ἱστορία μας κι' ἡ παράδοσή μας ἐπιτάσσει νὰ γίνουμε: Λίκνον πραγματικὰ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ, Γωνία Γῆς φωτοδότρας, ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου Γένους φωτεινὴ, Τόπος ὅπου κάθε Ἀρετὴ καὶ πάσα ἐκδήλωσις εὐγενείας καὶ κάλλους θάχουν μόνιμα τὴ θέσιν τους.

Νὰ κάμουμε, βοηθοῦμενοι ἀπ' τὴν ἐμορφία σου καὶ τὴν δροσερότητά σου, νὰ ἐξαντάμωψῃ ἐδῶ στὰ ἱερά μας αὐτὰ ἐδάφη ἡ δόξα καὶ τὸ Μεγαλεῖο τὸ παλὴ καὶ τόσο γνώριμο σὲ μᾶς.

Νὰ γίνουμε σὰν πρῶτα ἀντρεωμένοι, ψυχικά, σωματικά καὶ πνευματικά.

Νὰ γίνουμε καὶ πάλε τὸ ἀνέσπερο φῶς, ἔτσι, ὅπως ἐσὺ ἀνέσπερο εἶσαι, φῶς τοῦ Ροδισματος τῆς Ἀγίας μέρας τῆς Ἑλληνικῆς, ἑνὸς Ἑλληνικοῦ Αὐγούστου.

Ἑλληνες Φαλαγγίτες!

Ροδίζει Ἀγία Μέρα Ἑλληνικὴ!

Χαιρετίστε! Ὑμνήστε! Εὐλογεῖτε! Εὐχαριστεῖτε! Δοξολογεῖτε, τὸ ξεφῶτισμά της καὶ κάνετε, ὥστε ἀναμμένη καὶ φλογατὴ σὰν τώρα νὰ κρατῇ τὴ δάδα τῆς αὐριανῆς τῆς ἀνατολῆς, ψυχὲς Ἑλλήνων νέων νὰ φωτίζῃ πάντα, ἔτσι ὠραία σὰν τώρα.

Καί,

Ἄκου, ἡ θεῖα καὶ μελωδικὴ φωνὴ σου, Ἑλληνικὴ Νεότης, σὰν ἀπ' τὰ βάθη τῶν αἰώνων βγαίνοντας γλυκεῖα, ὀρμητικὴ, καὶ χαιρετίζοντας, ἄκου, τὸ ξεφῶτισμα μέρας Ἀγίας Ἑλληνικῆς, πού στὶς παραδαρμένες ψυχὲς τῆς περιουσίας τοῦ Θεοῦ φυλῆς τῶν Ἑλλήνων χάρισε ξανά ἡμερότητα καὶ καθαρότητα. Καί,

Ἄκου, ἡ θεῖα καὶ μελωδικὴ φωνὴ σου Ἑλληνικὴ Νεότης, σὰν ἀπ' τὰ βάθη τῶν ἱστορικῶν τῆς φυλῆς σου αἰώνων βγαίνοντας, γλυκεῖα ὀρμητικὴ, καὶ χαιρετίζοντας, ἄκου, πού σὰν ἀντίλαλος ἀκούγεται σχιζοντας ὅλους τοὺς Ἑλληνικοὺς αἰθέρας χαρμδουναί!

Λέει!... Τραγουδᾶς χαιρετίζοντας τὸ Ρόδιμα τῆς Ἀγίας μέρας τῆς Ἑλληνικῆς:

— Ἐμπρὸς γιὰ μιά Ἑλλάδα Νέα!

Κ. Μ. Καραμάνος

Σε περιόδους

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΤΗΣ ΧΩΡ/ΚΗΣ

Ο λόγος του Αρχηγού προς τους ξεελθόντας εκ της Σχολής Χωροφυλακής νέους αξιωματικούς κατά την ημέραν της όρκωμοσίας των, μάς διδίδει ανάγλυφον την εικόνα των αντιλήψεων του Νέου Κράτους όσον άφορα την εφαρμογήν και την εκτέλεσιν των Νόμων.

Η έννοια των λόγων τούς όποιους απήθυσεν ο Αρχηγός είναι ότι τό Κράτος διδίδε όλα τά δικαιώματα της εφαρμογής και της επιβολής των Νόμων και των έξ αυτών άπορρεουσών κυρώσεων.

«Κατά την εφαρμογήν όμως των Νόμων — έπάγεται ο Αρχηγός — δέν έχετε μόνον τό δικαίωμα της επιβολής των κυρώσεων εις τούς παραβάτας αυτών, αλλά και ταυτόχροτως έχετε και τό δικαίωμα της συγχωρήσεως των παραβατών, έφ' όσον διαπιστώσχητε ότι εις την πράξιν των δέν ένυπήρχεν ο δόλος και ή πρόθεσις».

Δέν θέλει δηλαδή ο Αρχηγός την εφαρμογήν του γράμματος του Νόμου, αλλά του πνεύματος και έννοεί τόν Νόμον τιμωρόν των έκ προθέσεως και κατ' εξακολούθησιν άμαρτανόντων. Ζητεί με άλλα λόγια την επιβολήν Νόμων δικαίου, έγγιζόντων τό Θεϊόν.

Η ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Από την πατριωτικώτατην προκήρυξιν της Λαϊκής Επιτροπής Αθηνών — Πειραιώς, διά τόν έορτασμόν της 4ης Αυγούστου άποσπώμεν τά ακόλουθα:

«Από την επανάστασιν της 4ης Αυγούστου έλοι οι Έλληνες έξ ή λ θ ο μ ε ν μεταδεδωμένοι. Την μεταβολήν αυτήν την βλέπομεν καθημερινώς. Επανεύρομεν πρώτον τούς εαυτούς μας, σκεπτόμεθα διαφορετικά, συγκινούμεθα από τά ιδανικά μας, έχομεν σκοπούς. Άνεκτήσαμεν την ελληνικότητά μας.

«Τήν ανιούσαν την όποιαν σημειούμεν ως Κράτος και ως άτομα δέν θά ήτο ποτέ δυνατόν νά την πραγματοποιήσωμεν μέσα εις τρία χρόνια εάν ή 4η Αυγούστου του Ιωάννου Μεταξά δέν έφευρεν έκ των άνω την επανάστασιν των συνειδησεων. Δι' αυτό βλέπομεν παντού ανανέωσιν, παντού αναδιοργάνωσιν, παντού άναπροσαρμογήν, παντού μετεκπαίδευσιν, παντού δίψαν γνώσεως, παντού ένθουσιασμόν και υπεράσπιν προσπάθειαν. Αυτή ή ρωμαλέότης και ή δύναμις του κινήματος της 4ης Αυγούστου έδωκε τά πτερά της νίκης που έξελίχθη εις θρίαμβον.

«Αυτόν τόν θρίαμβον θά εορτάσωμεν μετ' όλίγας ήμέρας. Τό νόημα της εορτής πρέπει νά τό ίδωμεν εις τό βάθος διότι από εκεί θά άπορρεύσχη τό χρέος των πραγματικών πολιτών, των αληθινών Έλλήνων».

Τά άνωτέρω άλλα και όλη ή προκήρυξις, ύπογραφομένη από άριστέας του πνεύματος και της έργασίας και όλων των πλαισίων, δίδουν όλην την εικόνα της ψυχικής διαθέσεως και του ένθουσιασμού, με τά όποια ο Έλληνικός λαός θά εορτάσχη μεθαύριον.

ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ

Δέν είναι συνήθης εις τόν τόπον αυτόν ή έντασις του έορταστικού όργανισμού, τόν όποιον παρουσιάζει από μηνός και πλέον ο λαμπρός αυτός λαός προκειμένου νά παρουσιάσχη όλην την άγνότητα του ένθουσιασμού του, όλην την βαθείαν πίστιν και όλην την εκτίμησιν του προς τό έργον τό όποιον εκπροσωπεί ή μεθαυριανή ήμέρα της 4ης Αυγούστου.

Αί πολυπληθείς λαϊκάι έπιτροπαί από ήμερών καθ' όλον τό Κράτος ξεεταζουσιν εις τάς μεγαλειτέρας λεπτομερείας της την προπαρασκευήν όλων των μέσων διά των όποιων θά δυνηθί άνέτως και μεγαλοπρεπώς ο Έλληνικός λαός νά εκφράσχη όλην την ειλικρίνειαν των αισθημάτων του προς τό βαθύτερον νόημα της ιστορικής ήμέρας και προς τόν Έθνικόν άνδρα, τόν Δημιουργόν της.

Πρωτοπόρος ή Έλληνική Νεότης τόσον των φαλάγγων της Ε. Ο. Ν. όσον και των μαθητικών βάθρων, — ή νεότης ή έργαζομένη την γήν και ή άλλη ή προάγουσα την ένθικην οικονομίαν εις την πόλιν, — έμπλεως ένθικου παλμού, θά ήγηθί με την όρμήν της, με την χαράν της, με όλην την δύναμιν της ψυχής, την όποιαν της δίδει ή βαθεία συναίσθησις της ένθικης σημασίας την όποιαν ένέχει ή 4η Αυγούστου και δι' όλον τό Κράτος άλλα και δι' αυτήν και τάς ύποχρεώσεις της εις τό μέλλον, θά ήγηθί του όλου ένθουσιασμού ως σύμβολική δάς της όλης ένθικης πομπής της μεγάλης ήμέρας.

Από την έορτήν των Φιλοπτώχων Κυριών Κηφισιάς

Η Α. Β. Υ. ή Πριγκίπισσα Φρειδερίκη εις την έορτήν των Φιλοπτώχων Κυριών Κηφισιάς που έδόθη προχθές τό βράδυ εις τό Άλσος.

ΤΑ ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ

Η επέτειος των γενεθλίων της Α. Μ. του Βασιλέως Γεωργίου Β' έδωκεν εις όλόκληρον τόν Έλληνικόν λαόν την εύκαιρίαν νά εκφράσχη την άκράδαντον πίστιν και βαθυτάτην άφοσίωσιν του Έθνους προς τόν Άνακτα, τόν συνετόν και πεφωτισμένον Μονάρχη, υπό την αϊγίδα του Όποιου ή Έλλάς εύρήκε τόν δρόμον της άνορθώσεως της ως Κράτους, ως Έθνους, ως Κοινωνίας εύημερούσης και προκοπούσης. Και μαζί με τόν Έλληνικόν λαόν ή καρδιά της Ελλάδος, ή Νεολαία, ήσθάνθη ιδιαιτέραν χαράν διά τόν έορτασμόν των γενεθλίων της Α. Μ. του Βασιλέως, διότι αντίλαμβάνεται, αυτή περισσότερον παντός άλλου, ότι τό έργον της 4ης Αυγούστου άφορα κυρίως εις αυτήν, που άποτελεί τό έγγύτατον μέλλον του Έθνους, τό όποιον τόσον εύτυχές προετοιμάζει διά την χώραν ή Α. Μ. ο Βασιλεύς και ο Αρχηγός.

Η «Νεολαία» άπευθύνει προς την Α. Μ. τόν Βασιλέα εύλαβώς τάς εύχάς της και προς τόν Θεόν κατανυκτικήν την προσευχήν της όπως διαφυλάττη τόν Άνακτα πολυχρόνιον επ' άγαθώ της φιλάτης Πατρίδος.

Η κυρία Λέλα Ίω. Μεταξά κατά την έορτήν των Φιλοπτώχων Κυριών Κηφισιάς, εις την έπιτυχίαν της όποιας συνέβαλεν όλος ιδιαιτέρως.

Σε περιόδους

ΟΙ ΝΥΚΤΕΡΙΝΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Κατά την εξαίρετως θερμήν ταύτην εποχήν του έτους οι άθλητικοί άγώνες του στίβου έν ήμέρα τελούν άπανταχού έν ύφέσει.

Η «Βραδυή», ένας έκ των άρτιωτέρων δημοσιογραφικών όργανισμών της Πρωτεύουσας, διακρινόμενη διά την μετ' εύρύτητος εκτέλεσιν της κοινωνικής της άποστολής, είχε την εύκαιρίαν όσον και την εύτυχή έμπνευσιν να όργανώσχη κατά την παρελθοσαν έβδομάδα άγώνας άθλητικούς εις τό γήπεδον του Παναθηναϊκού καθ' ώρας νυκτερινάς και υπό τό τεχνικόν φώς ήλεκτρικων προβολέων.

Η έπιτυχία των άγώνων τούτων, εις τούς όποιους ούκ όλίγον συνέβαλον και άθλητικά τμήματα της Ε. Ο. Ν., υπήρξε πλήρης και παρουσία κατ' αυτούς της Α. Β. Υ. του Διαδόχου, του Αρχηγού και του Κυβερνητικού Έπιτρόπου έλάμπρυνεν έτι μάλλον την ώραίαν ως έμπνευσιν και έπιτυχί ως θέαμα άθλητικήν έορτήν.

Πρωτοβουλία τοιαύτη, ως ή έν λόγω, προάγουσαι τό άθλητικόν πνεύμα και δίδουσαι την εύκαιρίαν εις περισσότερους φίλους του άθλητισμού κατά την έσπερινήν ανάπαυσιν και υπό την νυκτερινήν αύραν νά παρακολουθώσιν άνέντως τούς άγώνας, είναι άξια πάσης τιμής και έξάρσεως.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Εις άλλην σελίδα ειδικός συνεργάτης της «Νεολαίας» άσχολείται με δύο νέας κυκλοφορούσας εκδόσεις. Η μία έξ αυτών, φέρουσα εις φώς έκ των ιστορικών αδυτών μίαν έξέχουσαν αλλά και άγνωστον εις τό μέγαλον Έλληνικόν κοινόν φυσιογνωμίαν και την δράσιν του ναυάρχου Κρητός Νεάρχου, της πλέον διακεκριμένης προσωπικότητος του έπιτελείου του Μεγάλου Αλεξάνδρου, είναι ένα βιβλίον, τό όποιον, άνεξαρτήτως της ιστορικής του αξίας, είναι γεμάτο από ένθικόν παλμόν και συγκίνησιν, την όποιαν προκαλεί ή νικηφόρος Έλληνική Ίδεά καθώς προχωρεί καταβάλλουσα την βαρβαρότητα, εκπολιτίζουσα τούς λαούς από τούς Μακεδονικούς κάμπους μέχρι του Ινδού ποταμού.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ ΜΑΣ ΤΕΥΧΟΣ

Η «Νεολαία», ως προσηγγελαμεν, επί της επέτειω της 4ης Αυγούστου θά εκδόσχη πανηγυρικόν τό προσχές αυτής τεύχος, πολύχρομον και με έξαιρετικάς εικονογραφήμας συνθέσεις.

Η ύλη του τεύχους θά περιλάβη πάν ότι ή 4η Αυγούστου έπραξε διά την άνώψωσιν της Έλληνικής Νεότητος, όλην την πρόνοιαν και την προστασίαν την όποιαν τό Νέον Κράτος άσκει από το βρέφους και του νηπίου μέχρι της άνδρικής ηλικίας.

Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΒΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΑΣ ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Β' Ο Χριστιανισμός απαραίτητος για τον Έλληνισμό.

Είδαμε στο προηγούμενο άρθρο, πώς κι από την ιστορία, κι από την πείρα της ζωής κι απ' τα μεγάλα πνεύματα επιβεβαιώνεται ότι η Χριστιανική Θρησκεία είν' ο πολυτιμότερος θησαυρός της ανθρωπότητας κι η μεγαλύτερη έκπολιτιστική δύναμι στον κόσμο, και πόσο, επομένως, δίκιο είχαν οι Αρχηγός της Έθνικής Κυβερνήσεως, όταν, θέτοντας τα θεμέλια της Έθνικής Οργανώσεως της Νεολαίας, είπε πώς αυτή είναι μια Οργάνωση Χριστιανική.

Μά ανεξάρτητα από τη διαπίστωση αυτή, προκειμένου για την Ελλάδα, υπάρχει κι ένας άλλος λόγος ειδικότερος κι' έξ' ίσου σοβαρός. Τόν είπαμε και στην αρχή: Η Ελλάδα έχει συνταχίσει την ύπαρξή της και την ψυχή της τόσο με το Χριστιανισμό, που δεν μπορεί να ζήσει πιά και ν' ανεβή ψηλά χωρίς εκείνον. Θα πρέπει να μην ξέρη κανείς καθόλου την ελληνική ιστορία, για ν' αμφισβητήσει την αλήθειαν αυτή. Είναι ανυπολόγιστες οι υπηρεσίες που προσέφεραν εϋθὺς απ' την αρχή ο Χριστιανισμός στη Φυλή μας, υπηρεσίες για τις οποίες ο Έλληνισμός προσπάθησε να δείξει την ευγνωμοσύνη του, θέτοντας τον εαυτόν του στην υπηρεσία της μεγάλης Θρησκείας του Ναζωραίου.

«Ανευ του Χριστιανισμού, — τονίζει ο μεγάλος ιστορικός μας Παπαρρηγόπουλος — ανευ του Χριστιανισμού τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος δὲν ἤθελεν ἐπιπλεῦσαι ἐν τῷ κατακλυσμῷ, ἐν ᾧ κατεποντίσθη ἅπας ὁ λοιπὸς τῆς ἀρχαιότητος κόσμος». Καί' έχει δίκιο. Μέσα στην ταραχή και στη γενική ἀναστατάσει πνευμάτων και κοινωνιών της ἐποχῆς ἐκείνης, που ἔδωσαν πολιτισμοί, κι' ἐρρίχνονταν στὸ βούρκο ἀξίες αἰώνιες, κι' ἐκατρακυλοῦσαν στὴν ἀφάνεια ἔθνη καὶ λαοί, κι' ἐφυλιζόταν ἡ φιλοσοφία, κι' ὠρμούσαν σὰν σίφουνας τὰ κατακτητικὰ στίφη τῶν βαρβάρων τῆς Ἀνατολῆς, ὁ Ἑλληνισμός βρέθηκε στὴν κρισιμώτερη καμπὴ τῆς μεγάλης του ιστορίας. Πῶς ἐσώθηκε τότε; Ἐστρεψε πρὸς τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ τὸ πνεῦμά του, ἀνοίξε διάπλάτα σ' ἐκείνον τὴν ἀγκάλη του καὶ τὴν καρδιά του, κι' ἀντὶ νὰ συντριβῇ ὠμόθυμα παραπάνω απ' ὅλους τοὺς λαούς. Ἡ Χριστιανικὴ Αὐτοκρατορία ποὺ ἐδημιούργησεν, ἐγέννησε πολιτισμὸ μέγαλο, καὶ μετὰ τὴς ἐκπολιτιστικῆς ἀποστολῆς τῆς ἐσκόρπιζε τὸ φῶς τῆς γνώσεως απ' τὴ Σκυθία ὡς τὴν Αἰθιοπία κι' απ' τὴν Κεντρικὴν Ἀφρική ὡς τὸν Καύκασο καὶ τὴν Ἰνδική. Σὲ καιρὸ ποὺ ἡ Δύσις ἦταν βυθισμένη στὸ σκοτάδι, στὴ βαρβαρότητα καὶ στὴν ἠθικὴ παραλυσία, στὴν Ἀνατολὴ ἀκτινοβολοῦσε τὸ Ἑλληνοχριστιανικὸ Βυζάντιο, ἐδημιουργοῦσε τέχνη, μετέδιδε τὸν ἀνθρωπισμὸ στὰ ἀξέσπαστα σλαβικά, ταταρικά, μογγολικά φύλα. Κι' ἐχρειάσθηκε νὰ μεταδώσῃ τὸ φῶς του καὶ στὴ δυτικὴ Εὐρώπη, ὑπὸ συνθηκῆς μάλιστα δραματικῆς, γιὰ νὰ μπορέσῃ κι' ἐκεῖ νάρθῃ ἡ Ἀναγέννησις καὶ ν' ἀνθίσῃ ὁ πολιτισμός.

Μά ἂν ἔχῃ μεγάλη σημασία πῶς ὁ Χριστιανισμός ἐστάθηκε στὸ πλευρό τοῦ Ἑλληνισμοῦ σὲ μέρες δόξης καὶ μεγαλείου, ἀκόμη πιὸ σημαντικό εἶναι ὅτι τὸν παραστάθηκε μετὰ τὴν ἴδια στοργὴ καὶ στὶς δύσκολες στιγμές. Μέσα στοὺς κόλπους του βρῆκε καταφύγιο καὶ παρηγοριά ἡ κατατρεγμένη Φυλὴ στὰ μαύρα χρόνια. Αὐτὸς ἐγλύκαινε τὸν πόνο τῶν παιδιῶν τῆς, ἐσκοῦπιζε τὰ δάκρυά τους, ἐκράτησε μέσα στὴν ψυχὴ τους ἀκόλητο τὸν πόθο τῆς Ἀναστάσεως. Ἀγωνίζεται ἡ Ἐκκλησία γιὰ τὸν Ἑλληνισμό; χύνουν τὸ αἷμά

τους ἀνώτατοι λειτουργοὶ τῆς ἀγγόνες στήνονται μπρὸς στὰ Πατριαρχεῖα τῆς. Κι' ἔξω απ' τὰ κέντρα, ἐκεῖ μακριὰ στὸ ἀπόμερο Ἑλληνικὸ χωριό, ὁ ταπεινὸς παπᾶς μετὰ τὸ τριμμένο ράσο, ποὺ προχωρεῖ κάθε βράδυ πρὸς τὴ σκοτεινὴ χωρικοεκκλησιά, γιὰ νὰ διδάξῃ στὰ σκλαθόπουλα τοῦ κρυφοῦ σχολειοῦ γραμματικὴ κι' ἀριθμητικὴ, γίνεται συγχρόνως ὁ ἐμπνευσμένος ἀπόστολος τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας, ὁ ἀνώνυμος καὶ γιὰ τὴν ἐποχὴ του καὶ γιὰ τοὺς μελλοντικοὺς χρόνους ἐμψυχωτὴς τοῦ ὄρφανου Ἑλληνισμοῦ, ὁ ἀγνωστος στρατιώτης τῆς Ἐλευθερίας.

Ἔτσι, μετὰ τὴ βοήθεια τῆς πίστεως, ἡ Φυλὴ μας στὰ τετρακόσια χρόνια τῆς σκλαβιάς, ἀντὶ νὰ χάνῃ αὐξάνει τὴν ζωτικότητά της. Ἐτοιμάζει βλαστούς, καταρτίζει ἡγέτες καὶ στελέχη καὶ φτάνει στὴ μεγάλη στιγμή. Δυναμωμένη, ὁρμᾷ γιὰ τὴν πραγμάτωσι τῶν ὀνείρων της. Καὶ δημιουργεῖ τὸ Εἰκοσιένα. Ὅλοι τὸ ὁμολόγησαν, κι' ἐχθροὶ ἀκόμη: Ὁ ἀγῶνας ἐκείνος ἦταν μὴ μεγαλειώδης, προσπάθεια, μὴ ὑπέροχη ἐξόρμησις τῆς ἀκαταβλήτου Ἑλληνικῆς Φυλῆς, ἕνα λαμπρὸ σύνολο ὑπερόχων κατορθωμάτων. Μὴ φούχτα κατατρεγμένων, γυναικῶν, φτωχῶν ἀνθρώπων, ὀρθώνουν τὸ ἀνάστημά τους μπροστὰ σὲ μὴ ἀνίσχυρην Αὐτοκρατορίαν. Τὴν συγκλονίζουν σὺρριζα, τὴν κόμινουν νὰ σκύβῃ στὴν θριαμβικὴν τὴν προέλασιν, νὰ ὑποχωρήσῃ μπροστὰ τους, νὰ τοὺς ἀναγνωρίσῃ στὸ τέλος. Τί τοὺς ἐνέπνεε; Ἀπὸ ποῦ ἀντλοῦσαν δύναμι κι' ἀντοχή κι' ἡρωισμό; Ἀπὸ ποῦ ἄλλο παρὰ μόνον απ' τὴν πίστι στὴ θρησκεία τους, απ' τὴν πίστι στὰ μεγάλα ἰδανικά τους;

Δὲν χρειάζεται νὰ προχωρήσω περισσότερο. Εἶναι τόσο πολλὰ καὶ τόσο σημαντικὰ ὅι ὑπηρεσίες ποὺ προσέφερε στὸν Ἑλληνισμό ἡ Χριστιανικὴ Θρησκεία, ὥστε κι' ἕνας συζητητὴς κακῆς πίστεως θὰ δυσκολευόταν πολὺ νὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ.

Νέοι τῆς Ἑλλάδος: Τὸ εἶπαμε πρωτύτερα, τὸ ξαναλέμε καὶ τώρα. Ἄν ὁ κόσμος ἔχῃ ἀπόλυτη ἀνάγκη τοῦ Χριστιανισμοῦ γιὰ νὰ τραβήξῃ μπροστὰ, ἡ Ἑλλὰς δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει στιγμὴ χωρὶς αὐτόν. Γιὰ τὴν Ἑλλάδα, γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ ψυχὴ, ἡ πίστις ὑπῆρξε ἡ ζωὴ της. Μετὰ τὴν πίστιν αὐτὴ ζῇ εἰκοσι αἰῶνες τώρα. Μετὰ τὴν πίστι αὐτὴ ἐμεγαλοῦργησε στοὺς μέσους χρόνους· μ' αὐτὴν ἐκράτησε τὴ ζωτικότητά της στὴ σκλαβιά· μ' αὐτὴν ἐτοίμασε τὴν Ἀνάστασιν τῆς μ' αὐτὴν ἐθριάμβευσε στοὺς νέους χρόνους, κι' ἐτραβήξεν ἐπάνω τῆς γεμάτα ἐκπληξί καὶ θαυμασμὸ τὰ βλέμματα τοῦ κόσμου.

Μά ἂν δὲν μπορῇ νὰ νοηθῇ Ἑλλὰς χωρὶς τὴν πίστι τῆς Χριστιανικῆς, πῶς θὰ μπορούσε χωρὶς αὐτὴ νὰ νοηθῇ Ἑθνικὴ Οργάνωσις τῆς Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος;

Ὡ, ναι! τὴν πίστιν αὐτὴ, ἀγαπητοὶ συναγωνισταί, πρέπει νὰ βάλωμε ὁ καθένας μας θεμέλιο στὴ ζωὴ του. Ἡ πίστις στὴ θρησκεία τῶν πατέρων μας, ἡ πίστις στὰ μεγάλα κι' ἀθάνατα ἰδανικά τῆς δοξαμένης Φυλῆς μας, εἰν' ἡ ἀστείρευτὴ πηγὴ τῶν μεγάλων ἐμπνεύσεων, τῶν ὑπερόχων πράξεων, τῶν ἡρωισμῶν ποὺ ὀδηγοῦν στὸ πάνθεον τῆς ἀθανασίας.

Ἡ πίστις αὐτὴ ἀνυψώνει τὰ ἄτομα καὶ τὰ ἔθνη, δοξάζει λαοὺς, γιγαντώνει Κράτη. Μόνον αὐτὴ ἔχει τὴν δύναμι νὰ χαλεπὴν χαρακτήρες, νὰ χαλυβδῶνῃ θελήσεις, νὰ ἐξαγνίξῃ συνειδήσεις, νὰ βγάλῃ μέσα ἀπὸ τὴ νέα γενεὰ φωτεινοὺς κοινωνικοὺς ἡγέτες, ζωντανὰ στελέχη τῆς Πατρίδος μας, γεμάτα χυμὸν καὶ ζωτικότητά, ἐργάτας ἀναπλάστας καὶ ἀναμορφωτάς.

Α. Ι. Γκ—ς

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Εἶπαμε σὲ προηγούμενο σημεῖωμα γιὰ τὴ Νεολαία τῆς Ἱερᾶς Πόλεως, ποὺ βαδίζει στὰ ἴχνη τῶν ἡμιθέων προγόνων της καὶ μιλήσαμε γιὰ τὴ βαρεὰ ἱστορικὴ κληρονομιά της, ποὺ τὴν φέρνει ὑπερήφανα στοὺς ὤμους της, γιὰ νὰ τὴν παραδώσῃ τιμημένη στοὺς ἐπερχομένους!...

Καὶ δὲν μπορούσε ἀσφαλῶς νὰ εἶναι ἀλλοιότιμη ἡ Νεολαία αὐτὴ τοῦ Μεσολογγίου! Ζῇ μέσα σ' ἕνα περιβάλλον γεμάτο ἀπὸ ἐθνικὲς ἐποποιίες καὶ ἐθνικοὺς ἡρωισμούς! Ζῇ μέσα σ' ἕνα ἀπέραντο ἐθνικὸ μουσεῖο ποὺ κάθε γωνιά του εἶναι καὶ μὴ ἀνάμνησις. Κάθε τόπος κι' ἕνα παράδειγμα, κάθε σημεῖο καὶ μὴ ἱστορικὴ ἐπιταγή!...

Ἐκεῖ πέταξε τὰ μυαλά του στὸν ἀέρα μαζί μετὰ τὴν υναικόπαιδα ὁ Καψάλης, ἐδῶ ἐπολέμησεν ὁ Στουρνάκης, ἐκεῖ ὁ Δημοσέλιος, πέρα κάτω ὁ Μακρῆς. Ἐκεῖ ὁ Τσόγκας, ἀλλοῦ ὁ Μασσακᾶς. Στ' ἄλλο μέρος οἱ ἡρωϊκοὶ Σουλῶτες μετὰ τὸ Νότη Μπότσαρη γράφουν μετὰ τὸ αἷμα τους, τὴν ἀνδρεία καὶ τὸν πατριωτισμὸ τους τὶς χρυσὲς σελίδες τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ἐκεῖ κάπου ἦταν τὸ κανονιστᾶσι τοῦ Φραγκλίνου, ἀλλοῦ τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου. Ἐκεῖ τὸ πρόχωμα τοῦ Ρήγα, πέρα κάτω ἔπεσαν ὁ Μπαλᾶς καὶ ἐκεῖ ἡ 17ῆτις παρθένος. Ἐκεῖ... Ἀλλὰ εἶναι ἀτελεύτητος ἡ σειρά τῶν ἡρωϊκῶν τοποθεσιῶν, ποὺ τὰ μνημεῖα τοὺς ἔχουν συγκεντρωθῇ ὅλα εἰς τὸ Δημαρχεῖο καὶ τὸ Ἡρώεω.

Εἶναι ἄξιος παντὸς ἐπαίνου ὁ Δήμαρχος Μεσολογγίου, ποὺ φρόντισε μετὰ τόση ἐπιμέλεια νὰ τὰ συγκεντρώσῃ στὸ Δημαρχεῖο καὶ τὸ Ἡρώεω καὶ ἔτσι νὰ δίνῃ σ' ὅλη τὴν πόλιν τὴν αἴγλη τοῦ θρόλου καὶ τῆς ἱστορίας!...

Στὴν πινακοθήκη τοῦ Δημαρχεῖου θὰ δῆτε, στὶς εἰκόνες τὶς παλιές, ἢ τὰ ἀντίγραφα τους, νὰ ξαναζωντανεύῃ μπροστὰ σας τὸ δράμα τῆς πολιορκίας. Ἐκεῖ θὰ δῆτε τοὺς πρωταγωνιστὰς: Ὁ Ραζηκώτικας, ὁ Μπότσαρης, ὁ Μακρῆς. Ὁ μεγάλος φιλέλλη, ὁ Βύρων, κι' αὐτοὶ ἀκόμη οἱ τρομεροὶ τοῦ Ἀγῶνος ἀντίπαλοι. Ἐκεῖ ἡ μάνα ποὺ σκοτάνει τὸ ἴδιο τῆς παιδί, γιὰ νὰ μὴ πέσῃ στὰ χέρια τῶν βαρβάρων καὶ δὲν ἀνατραφῇ σὰν Ἑλληνας καὶ σὰν Χριστιανός!...

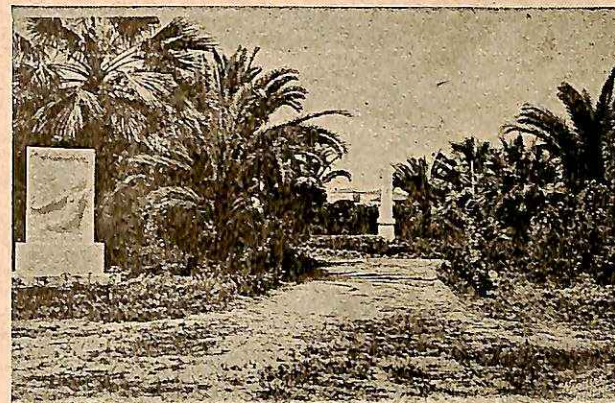
Στὸ Ἡρώεω, ποὺ τὰ μνημεῖα ξεπετινῶνται περήφανα ἀνάμεσα στὴν ὀργῶσαν βλάστησιν τῶν διακοσμητικῶν δένδρων καὶ θάμνων, σὲ καλοῦν σ' ἕνα εὐλαβὲς προσκύνημα!... Δὲν υπαίνει μόνον σ' ἕνα ἱστορικὸ τόπο! Εἰσερχεσθαι στὸ Ἅγιο Βῆμα τοῦ ἀπέραντου ναοῦ τῆς Ἱερᾶς Πόλεως!

Καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἐπισκέπτου ἀνυψοῦται στὰ οὐράνια ἄδυτα, ἐκεῖ ποὺ οἱ ἱερὲς ψυχὲς τῶν ἡρώων ἔχουν βρῇ τὴ δικαίωσιν καὶ τὴν ἡρεμία!...

Εἶναι ἐπιβλητικὴ τοῦ Ἡρώου ἡ θέα! Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ προσέλθῃ ἐκεῖ χωρὶς νὰ καταληφθῇ ἀπὸ κατάνυξι.

Θ' ἀποκαλυφθῇ μ' εὐλάβεια μπροστὰ στὸν τάφο τοῦ Μάρκου Μπότσαρη καὶ στὰ μνημεῖα τῶν φιλελλήνων. Θ' ἀναπολήσῃ μ' ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη τὴν ἀθρόα κάθοδο τῶν φιλελλήνων στὴν ἀγωνιζομένη Ἑλλάδα γιὰ νὰ προσφέρουν τὴ ζωὴ τους θυσία στὸ βωμὸ τοῦ εὐγενούς Ἑθνους ποὺ ζήτοῦσε τὴν Ἐλευθερίαν του!...

Θὰ θυμηθῇ ἐκεῖ μετὰ ὑπερήφανεια Ἑθνικὴ πῶς τὸ Ἑλληνικὸ κίνημα ἦταν ἐκεῖνο ποὺ εἶχε συγκινήσει

Τὸ κενοτάφιον τῶν Γερμανῶν Φιλελλήνων στὸ Μεσολόγγι

ὅλα τὰ Κράτη. Μποροῦσε μὴ μεγάλη τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης Δύναμις νὰ βροντοφωνοῦσε στὸν κόσμο πῶς δὲν ὑπάρχει στοὺς Κώδικας τῶν Ἑθνῶν Ἑλληνικὸν Ἔθνος. Μποροῦσε ἡ Ἱερὰ Συμμαχία τῶν Εὐρωπαίων ἡγεμόνων νὰ μὴ συμπαθοῦσε τὸ Ἑλληνικὸ κίνημα!...

Μά οἱ λαοὶ δὲν συμφωνοῦσαν μετὰ τοὺς ἡγεμόνας τοὺς!...

Ἀπ' ὅλα τὰ Κράτη κατέβαιναν στὴν Ἑλλάδα οἱ ξένοι γιὰ νὰ πάρουν τὴ μεγάλη τιμὴ νὰ πολεμήσουν γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐλευθερίαν. Ἀνθρώποι κάθε Χώρας, κάθε ἡλικίας, πάσης προελεύσεως. Ὁ λόρδος δίπλα στὸν ἀστὸ καὶ τὸν ἐργάτη. Ὁ στρατηγὸς δίπλα στὸν ἀστράτευτο σπουδαστή, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν — μιλοῦμε γιὰ τὸν Σανταρόζα — δίπλα στὸν στρατιώτη!... Ὅλοι μ' ἕνα ἰδανικόν: Νὰ πολεμήσουν γιὰ τὴν Ἑλλάδα τῶν φῶτων, γιὰ τὴν Ἑλλάδα τὸ ἀρχαῖον κλέους!...

Ἦλθαν νὰ πολεμήσουν μετὰ τοὺς ἀπογόνους τῶν Ἀθηναίων καὶ βρῆκαν τοὺς τραχεῖς συμπολεμιστὰς μετὰ τὴν δυνστητὴν αὐτογενεὴ καρδιά!...

Ἐκεῖ θὰ δῇ τὰ θρύψαλα τοῦ τυπογραφείου τοῦ Μάγερ, ποὺ δίδει μετὰ τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικά τὸ ἡμερολόγιο τῆς πολιορκίας!...

Κι' ὁραματίζεται κανεὶς τὶς ἀφθαστες εἰκόνες τῆς ἐποποιίας καὶ στὰ χεῖλη του ἔρχονται ἀθέλητα οἱ στίχοι τοῦ Σολωμοῦ ποὺ μετὰ τὴ μαγεία τῆς τέχνης του ἀνύψωσε τοὺς τραχεῖς ἐκείνους ὑπερασπιστὰς τοῦ Μεσολογγίου σὲ αἰώνια σύμβολα αὐταπαρνήσεως καὶ πατριωτισμοῦ:

«Καὶ βλέπω κάτω τὰ παιδιὰ μετὰ τὴς ἀντρογοναίκες γύρω στὴ φλόγα πᾶνψαν καὶ θάλερὰ τὴ θέρψαν μ' ἀγαπημένα πράγματα καὶ μετὰ σερνά κρεβάτια, ἀκίνητες ἀστένοχτες εἰχες νὰ χύνουν δάκρυ καὶ γνίζει ἡ σπιθαμὴ τὰ μαλλιά καὶ τὰ λυωμένα ρούχα. Εἶν' ἔτοιμα στὴν ἀσπονδὴν πλημύρα τῶν ἀρμάτων δρόμο ν' ἀνοίξουν τὰ σπαθιά κι' ἐλευθεροὶ νὰ μείνουν.»

Ἀλλὰ δὲν φθάνει ὁ χώρος τῆς μιᾶς σελίδος γιὰ νὰ ἀπαριθμήσῃ κανεὶς τὰ μνημεῖα τοῦ Ἡρώου καὶ τοὺς μεγάλους τῶν συμβολισμούς!...

Καὶ φεύγει μόνον ἐγκαταλείποντας τὸ Ἡρώεω καὶ τὸ Μεσολόγγι μετὰ ὑπερήφανεια γιὰ τὴν Ἑθνικὴν του καταγωγή! Καὶ φεύγει πάντοτε μετὰ πατριωτικὸς ὁραματισμούς, βλέποντας ὑπὸ τὶς σκιὰς τῶν ἡρώων μὴ Νεολαία, Νεολαία ἀθλητικὴ, γερὴ στὸ μυαλὸ καὶ στὸ σῶμα, ποὺ βαδίζει μετὰ τὸ κεφάλι ψηλὰ τὸ δρόμο ποὺ τῆς ἐχάραξε τὴν 4ην Αὐγούστου τὸ σιτῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ χέρι.

Ἄγγ. Μεταξᾶς

Ἡ Κεντρικὴ Πλατεῖα καὶ τὸ Δημαρχεῖον τοῦ Μεσολογγίου

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

Ύμνος : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Γύρω από ένα σωρό αναμμένα πευκόδεντρα κοντά στο ρέμα του 'Αξίου, μία παρέα από πραγματευτάρδες συζητούσε. 'Η νύχτα ήταν ήσυχη: το ποτάμι κυλούσε μ' ένα ελαφρότατο φλοιόσφο ανάμεσα στα καλάμια της όχτης. Πέρα σε λίγη απόσταση μία μεγάλη λάμψη που τελείωνε απάνω σε πυκνό μαύρο καπνό, και φωνές από ανθρώπους και ζώα ανάκατες, σημείωναν το μέρος που θα γινόταν το παζάρι...

Είχανε τελέψει το δείπνο τους και τώρα μένανε ξεπλωμένοι κοντά στη φωτιά, γιατί το ρέμα κατέβαζε κρύο αρκετά τσουχτερό. 'Ενας γέρος, τρεις άντρες μισοκαιρίτες κι ένας νέος τυλιγμένος σε μία άσπρη χνουδωτή πατανία, έτοιμοι μάλιστα φαινόταν το πρόσωπό του είχε πυρετό και ρίγος, τὰ δόντια του χτυπούσαν...

'Η γνωριμία των, καθώς φαίνεται, ήταν παλιά: θα συναντήθηκαν δίχως άλλο πολλές φορές ως τώρα, εξ αιτίας της δουλειάς τους, κι αυτό φαινόταν από την εμπιστοσύνη που έδειχναν συναμεταξύ τους και τον τρόπο που μιλούσαν. 'Η κουβέντα τους, όσο κι αν έφερνε γύρα από τις έγνιες τους, είχε όμως γενικότερο ενδιαφέρον, γιατί οι έγνιες τούτες ήταν παρακλάδια μονάχα που φύτρωναν κι' απλώνονταν από τα προβλήματα και τους καύμους της εποχής.

'Ενας έλεγε για το πανηγύρι της 'Εφεσσος, που είχε γίνει στις 25 του περασμένου μήνα...

...Τὰ κομάρια! Ήσαν μεγάλα, πάνω απ' ό,τι έπρεπε...Πρό καιρού, όταν ο αυτοκράτορας πήγε να προσκυνήσει, ο λαός έκαμε παράπονα και λιγόστεψε το κακό... μα τώρα πάλι!... Οί πραγματίες φάνηκαν ακριβές στον κόσμο και δεν αγόρασε... Ούτε τὰ έξοδα της μεταφοράς δὲ βγήκαν...

—'Αν ο καιρός είναι καλός, είπε ο γέρος ρίχνοντας μία φούντα από πεύκο στη φωτιά, σκοπεύω να πάω στις Χώνες της Φρυγίας... στο μεγάλο παζάρι που γίνεται την έορτή των Ταξιαρχιών. Πέραι κέρδιση εκεί πιό πολύ, απ' όσα θα κέρδιζα ένα χρόνο ολόκληρο, αν καθόμουν να περιμένω πελάτες στους έμβόλους της βασιλείουσας.

Σιγά σιγά ή κουβέντα πέρασε από το εμπόριο, σε ζητήματα κοινωνικά... Μίλησαν για τους δουλοπάροικους της Μικράς 'Ασίας... για τη γύμνια και τη φτώχεια τους... Για τὰ μεγάλα εκκλησιαστικά κτήματα που τὰ πιότερα έμεναν ακαλλιέργητα μ' όλο που μπορούσαν με καλή διατήρηση και επίβλεψη να θρέψουν πολλές χιλιάδες

ανθρώπους και να λιγοστέψουν την κακομοιριά του κόσμου.

—Μεγάλο θερίο, λέω, είναι και ή άχορτασιά του ανθρώπου... Θέλει να βλέπη γύρω του τὰ πλούτη κι' άς μην τὰ χαίρεται... Ποιό τ' όφελος από τὰ χέρσα τούτα χωράφια που κρατούν στην κατοχή τους τὰ μοναστήρια; Στὰ μαντρωμένα περιβόλια σαπίζουν άμάζευτοι οί καρποί και κατεβαίνουν οί κουροῦνες και τούς ρημάζουν... κι' άς πεθαίνουν τὰ παιδιά των Χριστιανών από την πείνα... 'Αν ήμουν αυτοκράτορας...

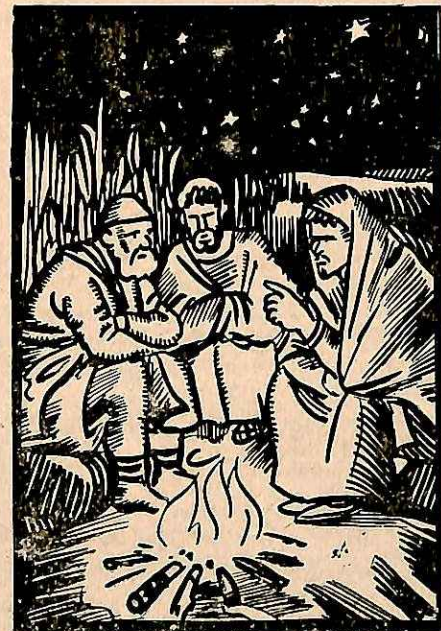
—Τί θάκανες; ρώτησε ο γέρος.

—Νά, θ' απαγόρευα να χτίζουν καινούργια μοναστήρια... ν' αφήνουν οί Χριστιανοί το βίος τους σ' αυτά... 'Ο άγιος λίγο λαδάκι θέλει μονάχα για τὸ καντήλι του και καρδιά πιστή κι' ακριμάτιστη.

—Τότε λοιπόν κι' εγώ θά σοῦλεγα: Τρισέβατε αν θες να μη χάσης την κορώνα σου, άλλαξε κεφάλι...

—'Εμείς οί πραγματευτάρδες, αλήθεια, πρόσθεσε ο γέρος, είμαστε άνθρωποι πολυταξιδεμένοι... 'Ετσι βλέπουμε και ξέρουμε πολλά... ποιές πληγές λόγου χάρη χάσκουν ανοιχτές και φαρμακκούν τον κορμί της αυτοκρατορίας... Μ' άλλο να βλέπης κι' άλλο να γιατρεύης... κι' αν γινόταν αυτό, που θαρρείς πως είναι θεράπιο, θα σηκωνόταν μία συμφορά χειρότερη κι' από την πείνα...

—'Ολα θά πήγαιναν καλά, παρατήρησε κάποιος άλλος, αν άνοιγανε μία φορά οί θαλασσινοί δρόμοι... Οί Σαρακηνοί κάθονταν πάνω στο στήθος μας σαν βροχινά... Πώς ν' αναπνέσουμε μαθές; 'Η πραγματία σή-

Συζητούσε μία παρέα από πραγματευτάρδες,

μερα κοστίζει ακριβὰ γιατί τή μεταφέρουμε από την ξηρά... Οί καμήλες και οί δούλοι θέλουνε να φάνε... και ή απόσταση είναι μεγάλη... 'Ενα πληρώνουμε στον αυτοκράτορα κορμέκι και τρία στους κουρσάρους... 'Ασε πια και τή ζημιά από τις κακοκαιρίες... Πώς να πορευτή ο κόσμος, πώς να ζήση!... Τί μουρμουρίζεις;

—Λέω πως μάς χρειαζόταν ένας 'Ηράκλειτος... Νά μαζέψη τὰ φουστὰτα και τὰ βασιλικά πλοῖμα, να κάνει το σταυρό του και να κινήση...

—Σωστά, σωστά!... Τί να την κάμω μαθές τή φρόνεση που ξεχειλίζει... σαν κάθεται άνεργη; Γράφει, λέει, ο τρισέβαστος στο μοναχογυιό του, το Ρωμανό, συμβουλές...

—Νά τον χαίρεται, έκοψε ο γέρος. —Ναί, πως να πορευτεί, λέει, για να κρατή το βασιλικό αξίωμα ψηλά... Πράξη, πράξη χρειάζεται... Τὰ λόγια είναι άδυναμία και φτώχεια...

—Σστ! έκοψε πάλι ο γέρος... Θα ρω πως άκουσα περπατησιές μέσ' στα καλάμια.

Σώπασαν όλοι και κοίταξαν κατά κεί...

Μονάχα οί φωνές των θατράγων άκούστηκαν, που φώλιαζαν ανάμεσα στα λιμνασμένα νερά, παρόρατες και δυνατές να κυριαρχούν στη νύχτα...

—'Ο κόσμος είναι γιομάτος κατασκόπους...

—'Ακουσαν πως έτοιμάζεται εκστρατεία... και θέλουν να μάθουν για πού και πότε...

—Μά είναι αλήθεια;

—Είδα με τὰ μάτια μου να κουβαλούν ξυλεία στα ναυπηγεία... τὰ σφυροκοπήματα άκούονταν δύο μίλια μακριά...

—Θα πάω να δώ, είπε ο γέρος και σηκώθηκε.

—Πρόσεχε το βάλτο... μη σε ρουφήξη...

Πήρε έναν αναμμένο δαυλό και προχώρησε. Οί άλλοι περίμεναν σιωπηλοί παρακολουθώντας το φώς που μία φαινόταν σ' άνοιχτά, μία χανόταν άνάμεσα στα καλάμια, έτοιμοι να τρέξουν σε βοήθεια, αν παρουσιαζόταν άνάγκη.

Ύστερα από λίγο γύρισε...

—Τίποτα, είπε, κι' ως τόσο είμαι βέβαιος πως άκουσα...

—Μπορεί νάταν και κανένα μουλάρι που τόσκασε και βοσκάει τριγυρίζοντας κατά δώ...

—Δέ θαδε λόγο να κρυφτή... 'Ας αλλάξουμε κουβέντα, πρόσθεσε σιγώτερα... Στις πολιτείες είναι δύσκολο να μπουν ένοι και μάλιστα ύποπτοι... μα έδω άνάμεσα στον κόσμο μπουρουν να μάθουν κρυφακούοντας ό,τι τους χρειάζεται...

—'Ο άγιος Δημήτρης άς μάς προστατέψη...

'Η εύκή τούτη έδωσε άφορμή στους

1 Οί φόροι του τελωνείου.

πραγματευτάρδες και βάλθηκαν να ιστορούν συναμεταξύ τους τή ζωή του άγιου και τὰ θαύματά του...

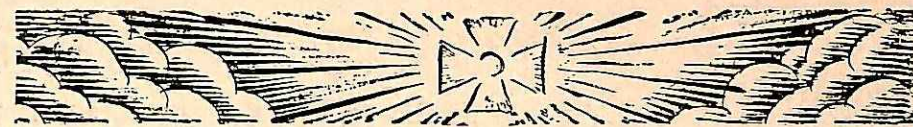
Μερικοί άνθρωποι έχουν από φυσικό τους τήν τέχνη του λόγου σε τρόπο που λες να μην τελειώσουν ποτέ σαν άρχισουν. Καθώς αραδιάζουν τις λέξεις τή μία πίσω από τήν άλλη, σοφά, εκεί που χρειάζεται τήν καθεμία τους, θαρρείς και σε κερνούν γλυκόπιτο κρασί που, τήν ίδια ώρα που το πίνεις και το χαίρεσαι, έχεις και τον καύμο του πως πολύ γρήγορα θά τελειώση...

'Ελεγε λοιπόν ο γέρος...

—'Ηταν τήν εποχή που ο άπιστος αυτοκράτορας Διοκλητιανός είχε βγάλει διάτα, όποιος λείπει πως είναι Χριστιανός, μονάχα γι' αυτό και χωρίς άλλη κρίση, να φυλακίζεται... 'Ο Δημήτριος όμως, μ' όλο που ήταν αξιωματούχος του στρατού, νέος και καλλιπάρης κι' έλαμπε σαν τον ήλιο από τήν ώμορφιά και τή δόξα, δέ φοβήθηκε και φώναξε μπροστά σ' όλους πως είναι και θά μείνη πιστός για πάντα στον ένα αληθινό θεό κι' ό,τι γίνη άς γίνη...

Και με τέτοιο τρόπο εξακολουθώντας διηγώντας όλη τή ιστορία που αναφέρεται στο τροπάρι του 'Αγίου... πως σύγκαιρα δηλαδή ήσαν άγώνες στη Θεσσαλονίκη και πως παρουσιάστηκε στα μαζεμένα πλήθη και τον συναυτοκράτορα Μαξιμιανό κάποιος γίγαντας Λυσίας, ειδοολάτρης, «μεγέθει σώματος και ρώμη τους κατ' αυτόν υπερβάλλον» και τόσο είχε πεποίθηση στην ύλική του δύναμη, που καυχήθηκε γι' αυτήν και προσκάλεσε έναν, όποιον και νάναι, να παλέψη μαζί του... Ζωγράφισε με ζωηρά χρώματα ύστερα το μικρό Νέστορα που αν άλλος Δαυίδ ανάλαβε να ταπεινώσει τον περήφανο έθνικό... πως πηγε οίι φυλακή και ζήτησε τή συμβολή και τήν ευλογία του Δημητρίου και πως εκείνος τον έβεβαίωσε ότι ή ψυχή που πιστεύει είναι πιό δυνατή από το κάθε τί, γιατί ο Θεός, ο παντοδύναμος κύριος του ουρανού και τής γής είναι μαζί της και τή βοηθά... Προχώρησε ύστερα στην περιγραφή της πάλης και τις δραματικές της λεπτομέρειες. Οί άκροατές του, μ' όλο που άλλοι ήξεραν κι' άλλοι μάντευαν τὸ αποτέλεσμα, τον άκουγαν συγκινημένοι σά νάδλεπαν κιόλας με τὰ μάτια τους τὸ στάδιο και τὸ πλήθος όρθιο που φώναζε κι' άπορούσε, πως ήταν δυνατό ένας τόσο άνισος άγώνας να πηγαίνει σε μακρος, και τον Μαξιμιανό που δάγκωνε το χέρι του από τή λύσσα... Κι όταν έφθασε στο σημείο που ο Λυσίος χτυπημένος θανάσιμα άνοίγει τὰ χέρια και γκρεμίζεται μονοκόμματα σά βράχος, χτύπησαν τὰ χέρια συναρπασμένοι από τή χαρά κι' έκαναν ύστερα με κατάνυξη και τὸ σταυρό τους.

—Τί σημαίνει που ο αυτοκράτορας διάταξε εὐτὺς να σκοτώσουν το Νέστορα καθώς και το Δημήτριο στη φυλακή που βρισκόταν; έξακολούθησε ο γέρος... Μία φορά δείχτηκε δλοφάνερα μπρος στα μάτια των άπιστων ή δύναμη του Κυρίου. —Ειρήνη ὁμίν! άκούστηκε μία φωνή από τὸ σκοτάδι. Δυό άνθρωποι πρόβαλαν μπροστά τους. 'Η παρούσια τους εκεί ήταν τόσο αναπάντεχη και ή θωριά τους, τουλάχιστον του ενός, τόσο παράξενη,

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Και άμέσως έπειτα ήνάγκασε ο 'Ιησους τους μαθητάς του, αφού μπουν

τε θάρρος, εγώ είμαι, μη φοβείσθε. Και ο Πέτρος του άπήντησε: «Κύριε, αν άλήθεια είσαι

Και εὐθὺς ήνάγκασεν ο 'Ιησους τους μαθητάς αὐτοῦ ἐμῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσευχόμεναι. Ὅψιας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. Τὸ δὲ πλοῖον ἦδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ άνεμος. Τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ 'Ιησους περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμα ἐστὶ, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἐκράσαν. Εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ 'Ιησους λέγων· θαρσείτε, ἐγὼ εἰμὶ· μὴ φοβείσθε. Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἰ, κέλευσόν με πρὸς σε ἔλθειν ἐπὶ τὰ ὕδατα. Ὁ δὲ εἶπεν, ἔλθε. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἔλθειν πρὸς τὸν 'Ιησοῦν. Βλέπων δὲ τὸν άνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἐκράσε λέγων· Κύριε, σώσόν με. Εὐθὺς δὲ ὁ 'Ιησους ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπέλαβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ άνεμος. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἰ. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

τοῦ έλεγον: «'Αληθινὰ εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ». Καὶ ἐδιάθηκαν ἀντίκρου.

τοῦ έλεγον: «'Αληθινὰ εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ». Καὶ ἐδιάθηκαν ἀντίκρου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Τὸ αὐριανὸν Εὐαγγέλιον μάς διδάσκει ποῖα ὀλέθρια ἀποτελέσματα μπουρεῖ νὰ φέρῃ στὸν ἄνθρωπο ἡ ὀλιγοπιστία. Παράδειγμα ζωντανὸ εἶναι ὁ ἀπόστολος καὶ μαθητὴς τοῦ 'Ιησοῦ Πέτρος. Αὐτὸς ἔχοντας πίστιν εἰς τὴν ὑπεράνθρωπον δύναμιν τοῦ 'Ιησοῦ δὲν ἐδίστασε νὰ πηδῇ ἀπὸ τὸ πλοῖον μέσα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νὰ περιπατήσῃ ἐπάνω εἰς αὐτήν. 'Αλλὰ ὅταν εἶδε τὰ κύματα ἄρχισε νὰ χάνῃ τὴν πίστιν του καὶ νὰ τὸν κυριεύῃ ὁ φόβος. Καὶ γι' αὐτὸ ἄρχισε νὰ βυθίζεται καὶ ἀσφαλῶς θά ἐπνίγετο ἂν δὲν τὸν βοηθοῦσε ὁ μέγας τοῦ διδασκαλός.

'Απ' τὸ παράδειγμα αὐτὸ βλέπομε πως ὅτι κατορθώνει ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὴν πίστιν του, γιὰ μὴ καὶ ἀσφαλῶς θά τὸ χάσῃ ἂν γιὰ μὴ στιγμὴ χάσῃ τὸ θάρρος του καὶ ὀλιγοπιστήσῃ. 'Ακόμα διδασκόμεθα ὅτι τὴν πίστιν μας

πρέπει νὰ προσπαθοῦμε ὄχι μόνο νὰ τὴν διατηροῦμε, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν στερεώνωμεν σὲ γερὰ θεμέλια, τὰ ὁποῖα θά βροῦμε εἰς τὰς συμβουλάς καὶ τὰ προσαγμάτα τῆς ἀγίας μας 'Εκκλησίας.

'Ο Κύριος ἡμῶν 'Ιησους Χριστὸς μάς ὑπόσχεται βέβαια ἀπειρά καὶ πολὺ μεγάλα ἀγαθὰ, ἀλλὰ μάς ζητεῖ πίστιν ἀκλόνητον καὶ κατηγορεῖ τὴν ὀλιγοπιστίαν καὶ προλέγει εἰς ἐκείνους που δὲν πιστεύουν ὅτι θά καταδικασθοῦν, θά ἀποκλεισθοῦν ἀπὸ κάθε ἀπόλαυσιν εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν.

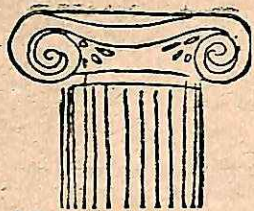
Διὰ τοῦτο κάθε ἡμέρα καὶ κάθε στιγμὴ ὅς τὸν παρακαλοῦμεν νὰ μάς δινῇ θάρρος εἰς τὴν πίστιν μας, καὶ ὅς τοῦ ζητοῦμεν νὰ μάς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ κάθε ὀλιγοπιστίαν καὶ νὰ μάς κάμῃ ἀέλιους τῆς ἐπουρανίου του βασιλείας.

που οί πραγματευτάρδες ἄλλοι πετάχτηκαν μονομιάς ὀρθιοί κι' ἄλλοι ἀνακάθισαν έτοιμοί νὰ σηκωθοῦν.

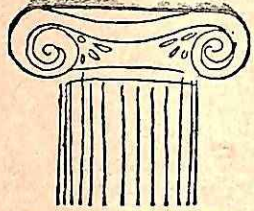
Ψηλὸς πολὺ καὶ ἀδύνατος... Φοροῦσε τρίχινο ράσο που έπερε κάτω ὡς τις ἄκρες τῶν ποδιῶν του καὶ σούρνονταν στὸ χῶμα... Τὰ γένεια του ψα-

ρά κι' ἀραιὰ κατέβαιναν χαμηλὰ στὸ στήθος του... 'Εσκυβε τὸ κεφάλι... Κάτω ἀπὸ τὰ δασὰ του φρύδια τὰ μάτια του λαμπερά, θαρρείς ἀπὸ πυρετό, κοίταζαν ἀκίνητα στὸ ἴδιο σημεῖο.

('Ακολουθεῖ)

ΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Η θεατρική τέχνη πρωτοφάνηκε στον κόσμο εδώ, στην πατρίδα μας, την Ελλάδα και μάλιστα στην Αττική, μέσα στ' άμπέλια της, όταν γιωρτάζανε τον τρυγητό με χαρές, τον παλιό καιρό.

Τότε ριχθήκανε τα πρώτα σπέρματα τα θεατρικά ως μέρος της λατρείας προς τον νέο και ωραιότατο Θεό, τον Διόνυσο, και σε πολύ λίγο χρονικό διάστημα, πάλι ως λατρεία προς αυτό το Θεό, άπλωθήκανε και μεγαλώσανε οι γιορτές αυτές του υπαίθρου και αντί να γίνονται στ' άμπέλια, γινόντουσαν σε μαρμαρένια θέατρα πιο άργα, σε ξύλινα στην αρχή, που μοιάζανε, ως πούμε, σε Στάδια.

Και η τελειοποίηση αυτή αλήθεια, ήτανε τόση, που βρήκανε οι αρχαίοι μας πρόγονοι με το γόνιμο το μυαλό τους τόσα τεχνικά μέσα, που σήμερα μας κάνουνε να τα θαυμάζουμε, ανάδειξαν ήθοποιους αξιολόγους και πάρα πολλούς μεγάλους συγγραφείς, που ξεχωρίσανε, όπως το ξέρουν όλοι, τρεις, ο Αισχύλος, ο Σοφοκλής κι' ο Ευριπίδης.

Ετσι η καινούργια αυτή Τέχνη, ξεκινώντας από τα φτωχά εδάφη της Αττικής, διαδόθηκε σ' όλον τον κόσμο, αν και χωρίς να φτάση ποτέ ως τα σήμερα τουλάχιστον, σε κείνο το ύψος της πιο απόλυτης τελειότητας όπως τότε.

Από τότε, το θέατρο, αυτό το γνήσιο παιδί της Ελληνικής γης, ακολούθησε τις τύχες της πατρίδας μας κι' όποτε κι' Εκείνη δυστυχούσε, δυστυχούσε κι' αυτό κι' όποτε κι' Εκείνη ύψωνότανε, ύψωνότανε κι' αυτό.

Κι' άμα ξεχυθήκανε στα χώματά μας βάρβαροι, άγριοι λαοί και το θέατρο μαζευτότανε κι' έσθυνε μέσα στην κοινή πίκρα. Γιατί το χαϊδεμένο αυτό παιδί της Ελληνικής ιδιοφυίας προτιμά τη γαλήνη, οι συγγραφείς του μόνο με την ασφάλεια μπορούνε να γράφουν τα έργα τους, γαλήνη και ευτυχία πρέπει να έχει ο κόσμος για να το απολαύση και να πηγαίνη στις παραστάσεις. Κι' ακόμα θέλουν αγάπη και στοργή όλοι οι άλλοι, οι καλλιτέχνες του Θεάτρου για να δημιουργήσουν.

Μόνο κάτω από το θερμό βλέμμα των κυβερνητών προοδεύει το θέατρο και δίνει μορφωσι και ευχαρίστησι στον άνθρωπο και τον κάνει σε δυο ώρες να αισθανθή απόλαυσι του μετιού του, που βλέπει τη λαμπρή γοητεία της Σκηνής, της ακοής του που ακούει τα λόγια του έργου, που είνε όχι τυχαία λόγια παρά ποιητικά, σοφά, κι' έχουνε βγή από την ψυχή του συγγραφέα, που γράφοντας τους πόνους και τους πόθους της καρδιάς της δικής του, μας κάνει και έμάς τους άλλους να γνωρίζουμε τον ίδιο μας τον εαυτό κι' έτσι να γινώμαστε καλύτεροι στα αισθήματά μας και πιο σοβαροί στο νού μας.

Λοιπόν σκλαβιά και πρόδοος δε γί-

νεται. Χρειάζεται η εθνική ελευθερία. Να είμαστε δηλαδή αφέντες μέσα στο σπίτι μας και να μην έχουμε κανέναν ξένο από πάνω από το κεφάλι μας για να μας κανονίζει τη ζωή μας.

Εδώ το νέο Έλληνικό θέατρο στάθηκε αξιοπαλληκάρι. Και μόλις πρόβαλε η Φιλική Έταιρεία και προσπαθούσε σιγά-σιγά να τους ξυπνήση τους παππούδες μας, που ήτανε σκλάβοι, για σύμμαχο της, για πρωτοπαλληκάρό της, βρήκε το θέατρο.

Το ξέρουν όλοι βέβαια πως στην Όδησσό, στην Τερνέστη, στο Βουκουρέστι και άλλου ζούσαν Έλληνες πλούσιοι, μορφωμένοι και πού, βλέποντας τους λαούς της Εύρώπης έλευθερους, θέλανε κι' αυτοί να δούνε και τον τόπο το δικό τους ελεύθερο και να μην είναι κι' αυτοί ξενητεμένοι παρά να πάνε στον τόπο τους.

Και πως να ξυπνήση ο πόθος να ξεσκαλωθούν; Πως άλλοιως παρά με το να ξαναθυμηθούν χεροπιαστά ποιό ήταν οι πρόγονοί τους, τι αξίζανε και φυσικά τότε γινιόντανε μέσα τους η επιθυμία να τους μοιάσουν κι' όπως θαυμάζανε οι άνθρωποι τους αρχαίους, έτσι να θαυμάζουνε σε λίγο και τους νεότερους Έλληνες.

Παραστάσεις λοιπόν, όχι κρυφές ή ασήμαντες, όταν κανείς αγωνίζεται για το καλό της πατρίδος του, ποτέ δεν κάνει ασήμαντα πράγματα. Ίσα ίσα παίρνει θάρρος και όρμη και γίνεται ανώτερος από ό,τι πραγματικά είναι.

Στην Όδησσό, στην Τερνέστη, στο Βουκουρέστι γινήκανε από το 1814

Ο εμπνευστής της ίδρυσεως του Β. Θεάτρου Βασιλεύς Γεώργιος ο Α'.

κάτι παραστάσεις θαυμαστές, οι Έλληνες ένθουσιαζόντουσαν, βλέπανε με ιερή συγκίνησι τα έργα, ακούγαμε τη γλώσσα τους πιο ωραία, καθώς τη λέγανε οι ήθοιοι τους, οι νεαροί ήθοιοι τους, που τους κάνανε να βγαίνουν στους δρόμους σαν τρελλοί από ένθουσιασμό και να μεθώ η ψυχή τους στο δράμα της Εθνικής Ελευθερίας. Γιατί το θέατρο είναι κάτι τι περίεργο: φουντώνει και παρασύρει τον άνθρωπο.

Παίζανε δλο έργα με αρχαίες ελληνικές υποθέσεις, γιατί τέτοια έργα παίζανε όλα τα θέατρα της Εύρώπης τότε. Κι' αυτό μεγάλωνε πιο πολύ των σκλάβων τον πόθο να γίνουν αντάξιοι για τέτοιους προγόνους, που δεν θα τους ξεχνούσε ο πολιτισμένος κόσμος.

Και τί αξία που είχαν οι πρώτοι μας εκείνοι ήθοιοι! Ξέχασα να σας πω ότι δεν είχανε ταχτικό θέατρο, δηλαδή κάθε βράδυ και παράτασι παίζανε έκτάκτως και οι ήθοιοι ήτανε παιδιά του Γυμνασίου, παιδιά της «Νεολαίας» με άλλα λόγια, που δεν κάνανε τις παραστάσεις τους για να περάση η ώρα, παρά βαθύτατα αισθανόντουσαν τη φιλοπατρία και το δείξανε στο Δραγατσάνι, που τρέξανε και σκοτωθήκανε, αυτά τα παιδιά του Ιεροού Λόχου, που κάνανε το θέατρο και το πρωταγωνιστή τους τ' όνομα, του Σπύρου Δρακούλη, είναι γραμμένο στη στήλη των Ιερολοχιτών στη Σχολή των Ευελπίδων. Ετσι το θέατρο αυτό έκανε και το γέννησε: Της βοήθησε το ξεσκάθωμά της και τον ξαναγεννημό το δικό της!

Και όταν ελευθερώθηκε η Χώρα μας, πάλι το θέατρο βοήθησε το νεαρό Κράτος να προχωρήση, του έδωσε το «πνεύμα» και του έφερε τις ιδέες τις ανώτερες της Εύρώπης και φώτισε με αυτές το νού του ελληνικού λαού.

Μετά το 1830 στην Εύρωπη κυριάρχησε η αγάπη προς τον Σαίξπηρ και ο πολιτισμός για να πάρη καινούργιες δυνάμεις, έζητησε την ενίσχυσι του μεγάλου Άγγλου. Στην Ελλάδα, το φως του σαίξπηρισμού το έφερε ο Δημ. Βερναρδάκης με την τραγωδία του τη «Μαρία Δοξαπατρή», που την έγραψε στα 1858 στη Γερμανία όπου σπούδαζε και που παίχθηκε στα 1865, όταν άρχιζε το θέατρό μας να παίζει πια τακτικά και όχι έρασιτεχνικά.

Όμως με τον καιρό και καθώς είχανε στο νού τους πως να μοιάσουν με τους αρχαίους, ξεχάσανε οι άμεσοι πρόγονοί μας τον εαυτό τους, ξεχάσανε την Ελλάδα, τις παραδόσεις της, τα τραγούδια της και τα έθιμά της. Όλα αυτά πάλι το θέατρο φρόντισε να τους τα θυμίση και ακόμα να τους διδάξη πως έχουμε καθήκον μεγάλο ν' αγαπήσουμε και τη νεότερη Ελλάδα, τη δική μας κι' αυτό είν' ένας τρόπος πολύ πιο ασφαλής για να γίνουμε μία μέρα κάτι τι σοβαρό σαν

ΝΕΑΡΧΟΣ

Ο Κρης ναύαρχος του Μεγάλου Αλεξάνδρου

Ενας άνθρωπος, ο οποίος δεν επιδίδεται ως επαγγελματίας εις τα γράμματα, άλλ' ο οποίος και πατριωτισμόν θερμόν τρέφει εις τα στήθη του ως άλλοτε στρατιωτικός, γνωρίζει να κρίνη την ούσιαν των πραγμάτων και την αξίαν των γεγονότων, ο κ. Ν. Καρυδάκης, κατέγινεν εις την διαφώτισιν μιας σελίδος της Ελληνικής Ιστορίας, η οποία είναι περιεργον πώς, ενώ είναι τόσον ένδοξος, τόσον γεμάτη κλέος, έμεινε αν όχι άγνωστος, πάντως άρκετά παραμερισμένη.

Εις άλλας Χώρας η προσωπικότης του Νεάρχου, του Κρητός αυτού ναυάρχου του Μεγάλου Αλεξάνδρου, έχει ευρύτατα φωτισθή με μελέτας, άρθρα και βιβλία. Ο Νεάρχος δεν έδωσε, βεβαίως, ναυμαχίας διότι δεν προεβλήθη εις τον δρόμον του κανείς ήθρός. Διά το αυτό όμως η δράσις του δεν είναι ολιγώτερον ένδοξος, ολιγώτερον φωτεινή, ολιγώτερον λαμπρά. Ο τρόπος που διώκеше τον στόλον του Μεγ. Αλεξάνδρου, ακολουθών τον στρατόν, τον διασχίζοντα άκνώστους έκτάσεις, εις άγνωστους θαλάσσας, αντιμετωπίζων τα φυσικά εμπόδια με τα μηδαμινά μέσα της εποχής και χειραγωγών με σθένος τα πληρώματα τα οποία ήτο φυσικόν να γαμίζη άγωνίαν τον άγνωστον, είναι ένας τίτλος νίκης ίσως και ανώτερος από τον τίτλον οποιουδήποτε θριαμβού έν έπλους.

Περισσότερον όμως είναι τίτλος τιμής και δόξης διά τον Νεάρχον και διά την χώραν που τον έγέννησεν ο περίπλους αυτός της Ινδικής, που έπραγματοποιήθη 2000 περίπου χρόνια προ της άνακαλύψεως της Αμερικής και που υπερβαίνει εις τόλμην οιονδήποτε ναυτικόν κατόρθωμα.

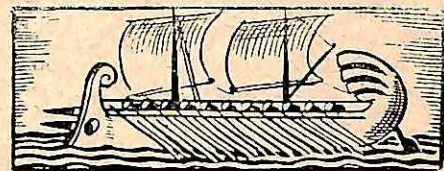
Ο κ. Καρυδάκης, βασιζόμενος εις τας αρχαίας πηγάς, έχων υπ' όψιν του όλην την άπέραντον βιβλιογραφίαν, παρακολουθεί βήμα προς βήμα, σταθμόν προς σταθμόν τους Έλληνες έ-

κείνους ήρωας του 4ου π.Χ. αιώνος, άνασυντάσσει το έπος που έμεινε άπαράβλητον εις τους αιώνας και που ζωντανεύει με την γλαφυράν, άπλην, αλλά επιχειρηματικήν περιγραφήν του τον άθλον αυτόν που θα άποτελή άφορμήν καυχήσεως εις όλας τας Έλληνικάς γενεάς.

Δέν ήτο ιστορικός ο κ. Καρυδάκης, έγραψεν όμως άληθινήν ιστορίαν, υποδειγματικήν εις ύφος, έξαντλούσαν το θέμα εις όλας τας πηγάς, ιστορίαν μιας Έλληνικής δόξης.

Οι Έθνικοί ποιηταί.

Ο «Σύλλογος Ωφελίων Βιβλίων» εξακολουθεί μίαν ωραίαν εργασίαν, την οποίαν έθεσεν υπό την διεύθυνσιν του γνωστού λογίου κ. Κώστα Καίροφύλα και ήρχισε προ έτους: την έκδοσιν των ποιητών που τιτλοφορούνται έθνικοί και των οποίων το έργον

είτε εξηνητημένον ήτο, είτε έχρειάζετο πλήρη άνακατάταξιν.

Πρώτον, εις την ωραίαν αυτήν από πάσης πλευράς σειράν, μας έδωσε το έργον του Σολωμόν. Εις ένα τόμον, λαμπρώς εικονογραφημένον, ο κ. Καίροφύλας μας δίνει τον Σολωμόν, όπως εις καμμίαν άλλην έκδοσιν δεν έχομεν. Διότι δεν είναι μόνον ο φωτεινός πρόλογος που εισάγει και τον μάλλον άνίδεον εις το σολωμικόν έργον, δεν είναι η νέα και λογική κατάταξις των τραγουδιών του Σολωμού, είναι και τα πλούσια βιβλιογραφικά και άλλα σημειώματα που και τον άπλοον άναγνώστην και τον μελετητήν διαφωτί-

ζουν και ενδιαφέρουν και φέρουν πηλοσιέστερα προς τον Σολωμόν.

Μετά τον Σολωμόν, ο Σύλλογος μας έδωσε το έργον του Βαλαωρίτου, εις δύο τόμους, εις τους οποίους ο κ. Καίροφύλας έφήρμοσε το ίδιον σύστημα εργασίας, αλλά και εις τους όποιους ήδυνήθη να προσθέση την άγνωστον έντελώς και σπουδαιότατην άλληλογραφίαν του ποιητού, την φωτίζουσιν πρόσωπα και πράγματα της εποχής του.

Τρίτον κατά σειράν μας έδωσεν ο Σύλλογος τον Ζαλοκώσταν, τον όποιον, αντί να παραμερίζη το πόνοςμα του χρόνου, τον καθιερώνει περισσότερο, ως ποιήτην από τους δοκιμωτέρους και από τους οιστρηλατημένους από άληθινήν ποιητικήν διάθεσιν. Η ζωή του Ζαλοκώστα υπήρξεν ένα άληθινόν δράμα, δι' αυτό δε και το τραγούδι του έχει την σφραγίδα όχι του επίπλαστου πόνου, αλλά του άληθινού πόνου, που άνεβαίνει από τα κατάβηθα της καρδιάς. Είναι έξ άλλου άληθινόν δυστύχημα ότι ο Ζαλοκώστας έχρησιμοποίησε την καθαρεύουσιν ως μέσον έκφράσεως. Διότι όσιν ζωήν και άν της διδή η έμπνευσις του, η λιτότης της έκφράσεώς του, η άληθινά ποιητική του διάθεσις, δεν παύει να είναι—η καθαρεύουσα—ο ταριχευμένος νεκρός. Αντίθετα, εις όσα τραγούδια έχρησιμοποίησε την δημοτικήν, διακρίνει κανείς τον πηγαίον ποιήτην και μένουν αυτά από τα ωραιότερα του νεοελληνικού Παρνασσού.

Δέν είναι γνωστόν αν ο Σύλλογος θα εξακολουθήση το έργον που άρχισε με την έκδοσιν, όλων των πεζογράφων και ποιητών της έπτανησιακής σχολής. Θα ήτο όμως εύτύχημα αν το έκανε, διότι οι πλείστοι έξ αυτών, μολοντί άδίκως, λησμονημένοι σήμερα, έχουν γράψει πράγματα που θα επίμων πάσαν λογοτεχνίαν.

X. Άγ.

τους αρχαίους, άφοϋ, έννοείται, έργασθόμε όσο έργασθήκανε και αυτοί. Τοϋτο το ζϋπνημα, κατά το 1888, το έφεσαν κάτι θεατρικά έργα που λεγόντουσαν Κωμειδύλλια. Τα Κωμειδύλλια δεν είχανε πρόσωπα με άρχαίες χλαμύδες, ούτε μιλούσαν με τις ελληνικούρες. Ας θυμηθή κανείς την «Τύχη της Μαρούλας», τη «Λύρα του Γεώω- Νικόλας», για να αισθανθή ότι οι άπλοι άνθρωποι αυτοί μας οδηγούν στο ν' αγαπήσουμε και να γνωρίσουμε τους δικούς μας και τους συγχρόνους μας.

Σ' αυτή την εποχή βρίσκει πιά το δίκιο της και η γλώσσα μας, η δημοτική μας, γιατί οι ήρωες των κωμειδυλλίων μιλούν άπλά, σωστά ελληνικά. Ετσι το θέατρο μπορεί να το καυχήθη ότι πρώτο αυτό αγάπησε την ελληνική γλώσσα, πριν κυριαρχήση έντελώς στην άλλη λογοτεχνία.

Τώρα πιά το θέατρο μας έχει δργανωθή καλά. Πλουτίζεται με συγγραφείς, έχει ήθοποιους αξιολόγους,

ως που στα 1900 προοδεύει πάλι με το «Βασιλικό» θέατρο, που το ίδρυσε ο Βασιλιάς Γεώργιος ο Α' και με τη «Νέα Σκηνή» που την ίδρυσε ο Κ. Χρηστομάνος.

Σ' αυτά τα δύο θέατρα καλλιεργείται το καινούργιο πνεύμα, ξεπετιούνται οι δύο μεγάλες πρωταγωνίστριες, η Κυβέλη και η Μαρίκα, πολλοί άλλοι ήθοιοι και συγγραφείς.

Όλη του την πρόδοον αυτή το θέατρό μας την κατάφερε μόνο του και άγωνίσθηκε με όλες του τις δυνάμεις και ήτανε ακόμη και η παρηγοριά των υποδούλων μας αδελφών στα παλαιότερα χρόνια, γιατί με τις περιοδείες τους οι ήθοιοι εκείνοι και με τα έργα τα πατριωτικά, που τα παίζανε με χίλιους κινδύνους, αλλά και με ανάλογον ένθουσιασμό, κρατούσαν ζωηρό το αίσθημα της φιλοπατρίας μέσα στις καρδιές των Ελλήνων.

Στην αρχαίαν εποχή το θέατρο το βοηθούσε το Κράτος με τους νόμους του, που κανονίζανε με αυστηρότητα

το πως θα εύρισκε τους πόρους του, για να ζήση και να εκτελέση τον προορισμό του.

Στις μέρες μας, περισσότερο από κάθε άλλον Έλληνα Κυβερνήτη, το βοηθούσε το θέατρο και το βοηθάει ο Αρχηγός και μακάρι να μπορέσουμε όλοι οι άνθρωποι του Θεάτρου μας να πλησιάσουμε στους πόθους του και να βοηθήσουμε έτσι και μες την πρόδοο του πολιτισμού μας, που όρια δεν πρέπει να έχη μέσα στη σκέψι μας.

Αυτές τις μέρες, ένσαρκώνοντας άκριβώς τις ιδέες του Αρχηγού με τους αξίους εργάτες του, μπόρεσε το νέο Έλληνικό θέατρο, αντιπροσωπευμένο από το θιασο του «Βασιλικού», να παρουσιάση τις μεγάλες του προόδους στην Αγγλία και στη Γερμανία μ' έναν τρόπο αλήθεια πρωτοφανή, που άλλοτε δεν στάθηκε ικανό κανένα μικρό έθνος να επιδείξη.

Γιάννης Σίδερης

Η ΝΕΥΡΑΣΘΕΝΕΙΑ

Οί μικροί γράφουν λάθος τὰ προβλήματά τους, οί μεγάλοι πηδούν στο νερό για νὰ ἐξοφλήσουν με τὸν κόσμο καὶ τὰ βάσανά του κι' ἄλλοι ξεχνούν τὸ κλειδί τους καὶ τριγυρνᾶνε ἀπελπισμένοι στὸ δρόμο. "Ίσως νὰ ἔλθῃ μιὰ ἐποχή, πού νὰ μπορούμε νὰ προφυλαχθοῦμε κι' ἀπὸ τὸν καιρὸ. Εἶναι παράξενο πὼς τὸ χιόνι ἔχει πολὺ εὐεργετική ἐπίδρασι πάνω στὰ νεῦρα. Τὸ χιόνι ἔχει κάτι τὸ εὐχάριστο, πού τὸ ἀπλώνει στὰ γύρω καὶ μέσα στὴν ψυχὴ μας. "Ἐχει παρατηρηθῇ, πὼς μὴ διαμονὴ τὸ χειμῶνα σὲ χιονισμένο τοπίο ὠφελεῖ τοὺς νευρικοὺς περισσότερο ἀπὸ μιὰ καλοκαιρινὴ διαμονὴ σὲ ἐξοχή. "Ἐπίσης καὶ ἡ στατιστικὴ τῶν αὐτοκτονιῶν ἀπέδειξε χαμηλότερη καμπύλῃ τὸν χειμῶνα μετ' τὸ χιόνι.

ΝΕΥΡΑΣΘΕΝΕΙΑ II

Τι μπορεί νὰ κάνει ἡ ἐπιστήμη;

«"Οχι, δχι, δὲν τὴ θέλω, δὲν τὴν τρώγω αὐτὴ τὴ σούπα!» φωνάζει μετ' ἐπιμονὴ καὶ πείσμα ὁ μικρὸς τῆς οἰκογενείας γινόμενος μετ' τὸν τρόπο του ἕνας μικρὸς τύραννος τοῦ περιβάλλοντός του.

Στὴν παιδικὴ ἡλικία προετοιμάζονται μέσα μας οἱ πρώτες νευρικότητες, ἡ κάλλι ἀς ποῦμε εἰσέρχονται μέσα μας. "Ἐν πρώτοις τὸ παιδί εἶναι σὰν φυτὸ κάτω ἀπὸ τὴν εὐλογημένη μόνον κυριαρχία τοῦ συμπαθητικοῦ νευρικοῦ συστήματος. "Ακόμα δὲν ἔχουν ἐξελιχθῇ ἡ θέλησί του, ἡ κρίσις του, ἡ σκέψις του. Σιγὰ κι' ἀθόρυβα χωρίζονται οἱ δύο σφαίρες. "Ὁμως αὐτὸ τὸ σημεῖο τοῦ χωρίσματος παίζει μεγάλου ρόλου. Μετ' τὴν τρόπο θὰ χωρισθοῦν, ἀν θὰ μένουν μετ' πολλὰς ἱνερ φιλικὰ ἐνωμένους σχηματίζοντας μιὰν ἁρμονία πού καθρεπτίζεται σὲ ὅλη τὴ ζωὴ σ' ἕναν καλὸν καὶ ἰσορροπημένον χαρακτήρα; "Ἡ θὰ ἐσκισθοῦν πάραπολλοὶ σύνδεσμοι καὶ τὰ δύο στρώματα θὰ γίνουν ἐχθρικά τὸ ἕνα στραμμένο ἐναντίον τοῦ ἄλλου;

"Ακριβῶς αὐτὴ τὴν ἐποχὴ πρέπει νὰ προσέξουμε τὸ παιδί. Γιατὶ δὲν τρώγει ὁ μικρὸς μας τὴ σούπα του; "Ναὶ τὸ ξέρουμε, πὼς τὴ θέλει, ὅμως ἡ μόλις ἐκδηλωθεῖσα βούλησί του ἀντιστέκεται. Κάνει πειράματα μ' αὐτὴ, ὅπως μ' ἕνα νέο παιγνίδι. Πρέπει σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι νὰ τὸν ἐξανγκνᾶσουμε νὰ τὴ φάγῃ; Θὰ ἦταν σφάλμα μας. "Ὅπως ἀκόμα πὺδ μεγάλο σφάλμα θὰ ἦταν νὰ τοῦ δώσουμε κάτι ἄλλο νὰ φάγῃ. Πρέπει νὰ συμβῇ μέσα

Μιά ὄρατα φωτογραφία θαλασσινοῦ, πού ἔχουν βγῇ σὲ ὁμοεικὴ ἐκδρομῇ.

ρα τοῦ παιδιοῦ κανεὶς γονιὸς δὲν μπορεῖ ὡς τώρα νὰ τὸ καταμετρήσῃ καὶ νὰ τὸ νοιώσῃ. Καὶ ἂν μιὰ φορὰ ἡ παρέα ἀτακτῇ, ἂς μὴ ἐφαρμοσθοῦν αὐστηρὰ τὰ ποινικὰ δικαστήρια. "Ἀς μὴ παίρνῃ ὁ ἀνώτερος σπουδαία τὰ παράπονα καὶ τοὺς θυμοὺς τῶν μικρῶν. Πάλι μεταξύ των θὰ τὰ σιάξουν μόνοι.

"Ἡ κυρίως ἀνατροφή μπορεῖ νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸ σημεῖο, πού ἡ σχέσι μεταξύ τοῦ συνειδητοῦ καὶ ὑποσυνειδητοῦ, μεταξύ τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τοῦ συμπαθητικοῦ νευρικοῦ συστήματος σχηματίζεται καὶ παίρνει μιὰ στερεὰ φόρμα. Τότε μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸ παιδικὸ λογικόν. Κι' αὐτὸ ἀρχίζει μετὰ τὸ τέταρτο ἔτος. Μὰ καὶ τότε πρέπει πολὺ νὰ προσέξουμε.

"Ἐνας ἀποχωρῶν δάσκαλος παρέδιδε στὸν διάδοχόν του μετ' διαφόρους συστάσεις τοὺς μαθητάς. "Ὅταν τοῦ συνέστησε τὸν πρῶτον τῆς τάξεως εἶπε ἀστεϊευμένως: «Προσέχετέ τον. "Ὅλα του εἶναι φαινομενικά». Τὸ παιδί τὸ πῆρε στὰ σοβαρά. "Ἐγινε ἀπρόσεκτο, ἔκανε τίς ἐργασίες του σφαλερές, ἔχασε τὴν προσοχή του καὶ τὸ κέφι του. Δὲν προδιώσθη. Μόνον ὅταν οἱ φρόνιμοι γονεῖς τοῦ τὸ βάλανε σὲ ἄλλο σχολεῖο κι' ἀπέκτησε πάλι ἐμπιστοσύνη στὸ νέο του δάσκαλο, τότε γύρισε πίσω στὴν πρώτη του ἐπιμέλεια. "Ἐνῶ, ἂν οἱ γονεῖς δὲν ἦταν γνωστικοί, θὰ μπορούσε νὰ παρουσιασθῇ τὸ παιδί μιὰ νεύρωσι, πού θὰ τοῦ χαλοῦσε ὁλόκληρη τὴ ζωὴ.

"Ἐνα μάλωμα, πού κατόπιν φάνηκε ἄδικο καὶ πού ἡ μητέρα δὲν ἀναιρεῖ ἀπὸ ἀνόητη περιφάνεια ἢ κουταμάρα, μπορεῖ νὰ γεμίσῃ τὸ παιδί μετ' περιφρόνησι γιὰ τὴ δικαίαν σκέψι τῆς μητέρας του. Πεισματώνεται, δὲν πιστεύει στὴ δικαιοσύνη. Μερικὰ παιδιὰ ἀργότερα γιαιτρεῖονται ἀπὸ αὐτὲς τίς ψυχικὲς πληγὰς τῆς πρώτης τῶν ἡλικίας, ὅμως μερικὰ μένουν σὲ ὅλη τὴ ζωὴ τοὺς μετ' τὸ συναίσθημα πὼς «καὶ τὸ πὺδ ἀγαπητὸ μου στὸ κόσμῳ θὰ μετ' ἀπογοητεύσῃ». Γι' αὐτὸ πρέπει πολὺ νὰ προσέχῃ κανεὶς νὰ μὴν ἐπιβαρύνῃ τὰ παιδιὰ μετ' τέτοιον ψυχικὸ φορτίο γιὰ ὁλόκληρη τὴ ζωὴ τους, πού θὰ τοὺς καταντήσῃ καταστρεπτικόν. "Αργότερα εἶναι δύσκολη ἡ θεραπεία.

Γιατὶ τόσο συχνὰ ζωγραφίζεται καὶ περιγράφεται ὁ συλλέκτης πού μετ' τὸ μικροσκοπικόν του πᾶν ἀπὸ τὴν ἀγαπῆμένη του συλλογὴ χαίρεται καὶ ἀγαλλιά; Γιατὶ φαίνεται ἡ χαρὰ μέσα στὰ μάτια του. Εἶναι ἡ ἐνσάρκωσι τῆς εὐχαριστήσεως. Εἶναι ὁ βασιλεὺς στὸ βασίλειό του. "Ὅ,τι ἔχει τοῦ ἀνῆκει. Καὶ ὅ,τι δὲν ἔχει σ' αὐτὸ ἀνήκει ἡ

λαχτάρα του. Εἶναι ἀδιὰφορο τί μαζεύει. Πεταλοῦδες, γραμματόσημα, κουμπιὰ πανταλονιῶν, πίπες ἢ ὑπογραφές. Δὲν μᾶς κάνει, νὰ σκεπτόμεθα τὸ εὐχαριστημένον τοῦ πρόσωπο καὶ τὸ μάτι του γεμάτῳ χαρὰ;

Θάπρεπε νὰ σκεφθοῦμε τί κάναμε ὡς παιδιὰ ἢ ὡς νέοι μετ' πολὺ μεγάλη εὐχαρίστησι. "Ὁμως φαίνεται πὼς ἡ φαντασία σὲ μᾶς τοὺς ὀρίμους ἔχει ἐξαντληθῇ, νὰ κάνουμε πράγματα καὶ νὰ ἀσχολούμεθα σὲ ἀσχολίες, πού μᾶς ἀρέσουν καὶ μᾶς σκοτώνουν τὴν πλήξι. "Αναφέρεται ὅτι πολλοὶ μεγάλοι ἄνδρες κατὰ τὴν ὥρα τῆς ἀργίας των ἠσυχολοῦντο σὲ ἀσχολίες πού μπορούν νὰ θεωρηθοῦν ὄχι σοβαρές. "Ὅταν πέθανε ὁ "Αντολφ φὸν Χάρνακ — τὰ ἱνστιτοῦτα Χάρνακ στὸ Βερολῖνο εἶναι γνωστὰ σ' ὅλον τὸν κόσμῳ — στὴν ἐπιθεώρησι, πού ἔγινε στὴν τεραστία του βιβλιοθήκῃ βρήκανε ἀνάμεσα στὰ θεολογικὰ καὶ φιλοσοφικὰ του συγγράμματα ὅλους τοὺς μέχρι τότε

ἐκδοθέντας καταλόγους καὶ ὁδηγοὺς ταξιδίων. Μὰ πολλὰ σημάδια, μετ' σημειώσεις φανέρωναν πὼς ἦσαν πολὺ διαβασμένοι. "Ὁ γηραιὸς σοφὸς στὴς ὄρες τῆς ἀναπαύσεώς του ἠσυχολοῦτο μετ' θεωρητικὰ ταξίδια μετ' σιδηρόδρομο, μετ' πλοῖο. Εὗρισκε τὸν καλλίτερον τρόπο, πού μπορούσε νὰ φθάσῃ σὲ μιὰ μέρα ἀπὸ τὸ Βερολῖνο σ' ἕνα μικρὸ παράμερο χωριὸ τῆς Αὐστρίας, σὲ πόσες μέρες μπορούσε νὰ ἦτανε στὸ Πεκίνο, στὸ Μπουέρος "Αὔρες κλπ. Οἱ ἐλεύθερες ὄρες ἑνὸς ἀνθρώπου δὲν πρέπει νὰ εἶναι κάτι χωρὶς πρόγραμμα, κάτι ἄδειο. Μιὰ ὁποιαδήποτε ἀσχολία, πού θὰ ἀρέσῃ, μπορεῖ νὰ γεμίσῃ τὴν ψυχὴ κάποιου ἔρημου καὶ νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὰ νύχια τῆς πλήξης, πού γεννᾷ κάποτε τὴν ἀπαισιοδοξίαν. ***

Σὲ μιὰ ἀπόμερη συνοικία τοῦ Νανσὺ ὁ χλωμὸς καὶ κοντὸς μάλιστα Κουὲ μέσα στὴ σάλα τοῦ σχολεῖοῦ του ἔκανε κάτι παράξενα μαθήματα πρὶν ἀπὸ καμμιὰ τριανταριά χρόνια στοὺς πὺδ παράξενους μαθητάς, πού κατεῖχον σωπηλοὶ τὰ θρανία τῆς αἰθούσης αὐτῆς. Οἱ μαθητὲς τοῦ αὐτοῦ ἦτανε κάθε ἡλικίας νευρωτικοί. Τοὺς ἔλεγε πάνω κάτω τὰ ἑξῆς: "Ὅταν θέλῃ κανεὶς νὰ κοιμηθῇ δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῇ. Γιατὶ; Γιατὶ ἀκριβῶς τὸ θέλει. Προσπαθοῦσε νὰ ἐπιδράσῃ πάνω στὴ φαντασία ἐπιδιώκοντας νὰ κατευθύνῃ τὸ ὑποσυνειδητὸ πρὸς τὸ συνειδητὸ, γιὰτὶ ἦταν βέβαιος, πὼς τὸ ὑποσυνειδητὸ ἐπιδρά πάνω στὴ θέλησι κι' ἐμποδίζει τὴν θεραπεία. Δίδασκε τὴν αὐτοῦποβολή. "Ἐκατοντάδες βιβλία γράφθηκαν ἀπὸ τότε γιὰ τὸ ἴδιον θέμα. Καλὰ βιβλία καὶ μετ' λεπτὴ σκέψι συστήματα. Μιὰ θέλησι, μιὰ ἐπιθυμία πρέπει νὰ τὴ σφυρηλατῇ καὶ νὰ τὴν ἐπαναλαμβάνῃ κανεὶς τόσο δυνατὰ καὶ τόσο συχνὰ ὥστε νὰ μὴν μπορῇ πιά νὰ κάνει καμμιὰ κίνησι, καμμιὰ ἐργασία χωρὶς νὰ ἔχῃ πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ τῆς ἐπιθυμίας του. "Ὁμως ὅλη αὐτὴ ἡ προσπάθεια τοῦ νὰ βγάλῃ κανεὶς τὸν ἑαυτὸ τοῦ ἀπὸ τὸ βούρκο σέρνοντάς τον ἀπὸ τὰ μαλλιά, μᾶς θυμίζει τὴν ἱστορίαν τοῦ ὑπερκῆ, πού ὀρκίζεται στὴ γυναῖκα του ὅτι ἀπὸ αὔριο θὰ γίνῃ πιά ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος καὶ ὅταν πάλι τὸ βράδυ ἔρχεται στοῦπλ στὸ μεθύσι λέγει στεναίνοντας στὴ γυναῖκα του: «Σκέψου μιὰν ἀτυχία, γυναῖκα. Δὲν σοῦ εἶπα, πὼς θὰ γίνω ἄλλος ἄνθρωπος; Αἱ καὶ ὁ ἄλλος αὐτὸς ἄνθρωπος πίνει ὅπως ἐγώ». Τὸ γεγονός κατὰ τὴν αὐτοῦποβολὴ εἶναι, ὅτι τὸ κλειδί τῆς θεραπείας βρίσκεται στὴ θέλησι. Φυσικὰ μπορούμε πολλὰ νὰ ἐπιτύχουμε μετ' τὴ θέλησι, ξέρουμε πὼς μπορούμε σὲ μεγάλο βαθμὸ νὰ ἀσκήσουμε τὸν ἑαυτὸ μας σὲ αὐτοκυριαρχία. "Ὅταν ὅμως ἡ θέλησι φθάσῃ σὲ ὀρισμένα ψυχολογικὰ συμπλέγματα καὶ ἀδυναμίες τῆς ἰδίας τῆς ὑπάρξεως τότε δὲν μπορεῖ νὰ προχωρήσῃ, ἀφοῦ μάλιστα πρέπει νὰ ἀντλήσῃ τὴ δύναμιν ἀπὸ τὸ συμπαθητικὸν νευρικὸν σύστημα, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν τακτοποιημένη λειτουργία τοῦ σώματος. Κι' ἐμεῖς εἶδαμε πὼς συνήθως στοὺς νευρικοὺς τὸ σύστημα αὐτὸ δικάκεται ἐχθρικῶς πρὸς τὴ θέλησι. Τότε παρουσιάζεται ἐκείνη ἡ σπασμωδικὴ στάσι, πού μετ' ὅλη τὴ χρῆσι τῆς θελήσεως φκιάνει μονάχα ἕνα ψεύτικο σκηνικὸ πῶς ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὰ ἀγιάντρευτα αὐτὰ ψυχολογικὰ λεγόμενα συμπλέγματα — οἱ ἀδυναμίες καὶ οἱ μανίες καταδιώξεως — γελᾶνε εἰρηνικά.

Φυσικὰ, ὑπάρχουν πολὺ καλὰ βιβλία γιὰ τὴν διαμόρφωσι τῆς θελήσεως. Αὐτὰ ὅμως μποροῦν νὰ δώσουν γνώσεις στὸν ἄνθρωπο, ὄχι ὅμως καὶ νὰ τὸν γιαιτρεῖουν. Γιατὶ μετ' τὸν τρόπο αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γιαιτρευθῇ ἕνας ἄρρωστος μηχανισμὸς τῶν νεύρων. Λοιπὸν, τί πρέπει νὰ γίνῃ; "Ἀς ἀφήσουμε τὸν Κουὲ νὰ μιλήσῃ πάλι.

"Ἀς προσπαθῇσουμε νὰ ἐξευμενίσουμε τὸ συμπαθητικὸ νευρικὸ σύστημα. Δὲν λέμε λοιπὸν ὅταν ἔχουμε ὀπνία: Θέλω νὰ κοιμηθῶ, παρὰ λέμε: "ὦ, κοιμήθηκα κιόλας! Δὲν λέμε πρέπει νὰ καλλιτερεύσῃ ἡ κατάστασις μου, ἀλλὰ λέμε: Βλέπω ὅτι ἀπὸ μέρα σὲ μέρα γίνομαι καλύτερα! Αὐτὸ τὸ αἶσθημα (γιατὶ ἐδῶ πρόκειται περὶ συναίσθημα)

ματος καὶ δχι περὶ κρίσεως) πρέπει κάθε μέρα, κάθε ὥρα νὰ μᾶς τριγυρνᾷ καὶ νὰ μᾶς γεμίξῃ, νὰ διατρέχῃ τὸ σῶμα μας καὶ τὴν ψυχὴ μας, νὰ μπαίνει ἀπὸ κάθε μας πόρο, νὰ γίνῃ τὸ ἀξίωμά μας καὶ νὰ μᾶς φέρῃ πρὸς τὴν ἡσυχίαν. Γιατὶ δὲν πρέπει καὶ δὲν μπορούμε ἐκ τῶν ἑξῶ νὰ ἐμπρεάσουμε τὸ συμπαθητικὸ νευρικὸ μας σύστημα καὶ νὰ τὸ κυριαρχήσουμε, πρέπει μετ' ὑπομονὴ νὰ προβαίνουμε καὶ νὰ περιμένουμε. "Ὅταν μπορέσουμε νὰ τοῦ ἐνωματώσουμε τὴν εὐχάριστη ἀγγελία: «Μέρα μετ' τὴ μέρα αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτὸ μου καλύτερα», τότε ἀρχίζει κι' αὐτὸ νὰ ἐπιδρά πάνω στὴ θέλησι φιλικὰ καὶ τότε μπορεῖ ἡ μηχανὴ πάλι νὰ ξεκινήσῃ.

"Ὁμως καὶ ὁ δρόμος αὐτὸς μέσῳ τοῦ συμπαθητικοῦ νευρικοῦ συστήματος ἀπεδείχθη ἐλάχιστῳ ἀποτελεσματικός. Τὸ πάντα ἐπαναλαμβανόμενον ἀξίωμα ἐκ τῶν ἑξῶθεν: «Ἀπὸ μέρα σὲ μέρα νοιώθω τὸν ἑαυτὸ μου καλύτερα» λέγεται συνήθως χωρὶς πεποίθησι καὶ εἶναι ἀδύνατο μπρὸς τὴν τύχην τοῦ ἀνθρώπου καὶ μπρὸς τὴ θέλησι. Πρέπει, λοιπὸν, νὰ καταπιασθοῦμε μετ' ἄλλα μέσα. "Ἡ ἐπιστήμη ἀρχισε μετ' τὴν ὑποβολή.

Μὲ τὴν ὑποβολὴ εἶχε μεγάλες ἐπιτυχίες, καὶ μάλιστα ὅταν ὁ γιαιτρός φρόντιζε νὰ μὴν ὑποβάλλῃ περισσότερα ἀπὸ ὅ,τι μπορεῖ νὰ κάνει ὁ ἄρρωστος. "Ὅταν ὁ κάποιος ἀπὸ ἀνθρωποφοβία ἢ ἀπὸ συναίσθημα ἀνικανότητος ἀρνήται νὰ ἐργασθῇ καὶ ὅταν ἀναλαμβάνων ἐργασία τὴ δευτέρῃ μέρα εἶναι ἄρρωστος γιὰτὶ ὁ δαίμων αὐτός, πού ἔχει μέσα του, δὲν θέλει, τότε δὲν ὠφελεῖ τίποτε νὰ τοῦ ὑποβάλλουμε, ὅτι μπορεῖ πολὺ καλὰ νὰ ἐργάζεται. Τοῦ

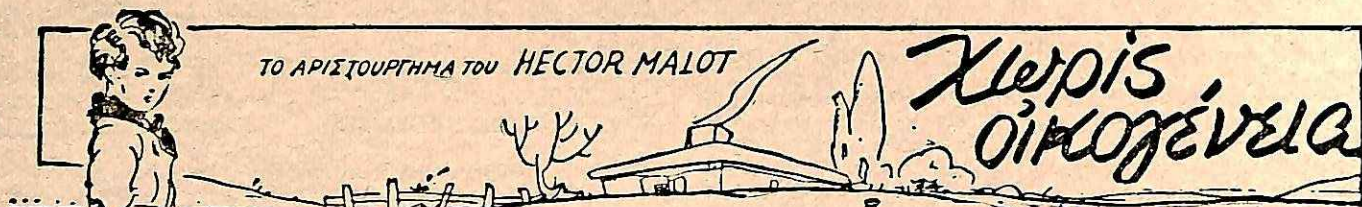
υποβάλλουμε λοιπὸν τὸ ἀντιθετὸ, τὴν πλήξι. Δυστυχῶς ὅμως αὐτὴ ἡ δι' ὑποβολῆς θεραπεία χρειάζεται πολὺ χρόνον καὶ ποτὲ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶναι βέβαιος, ἂν ἡ μηχανὴ θ' ἀρχίσῃ πάλι νὰ κινήται, ὅταν μετὰ τὴν θεραπεία ἀρχίσῃ σιγὰ-σιγὰ νὰ ἀποσώρεται καὶ ὁ γιαιτρός.

"Ἐνα ἄλλο μέσο μένει βέβαιον στὴν ἐπιστήμη, ἕνα μέσο μετ' τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ ἀνασῇ βαρεὰ ψυχολογικὰ συμπλέγματα ἀπὸ τὸ πολυποικίλον τῆς ψυχῆς μας δοχεῖο. Ξέρουμε ἀπὸ τὴν ψυχολογία ὅτι ὁ νευρικός ἔχει τὸ σύστημα νὰ μιλά καὶ νὰ γράφῃ σφαλερὰ. Δηλαδὴ ἐνῶ μιλά καὶ θέλει νὰ πῇ ἕνα ὄνομα, ἀναφέρει ἕνα ἄλλο. "Ἐνῶ γράφει παραθέτει κάτι ἄλλο μέσα στὴ γραφὴ του. Μιὰ δακτυλογράφος π. χ. πού ἤθελε νὰ πᾶν τὸ βράδυ στὸν δικηγόρον γιὰ μιὰ ὑπόθεσις τῆς, πού τὴ φοβότανε, ἔγραψε σὲ μιὰ σελίδα ἀνάμεσα στὰ γράμματα τὸν ἀριθμὸ μιᾶς παραγράφου νομικῆς. Κάποιος θέλει νὰ χάρισῃ ἕνα βιβλίον ἢ ἕνα κόσμημα. Τὸ κρύβει ὅμως τόσο φροντιστικὰ, πού δὲν τὸ βρίσκει νὰ τὸ χάρισῃ, ὅταν πρέπῃ, κι' αὐτὸ γιὰτὶ τὸ ὑποσυνειδητὸ τοῦ ἤθελε νὰ κρατήσῃ τὸ δῶρο αὐτό.

"Ὅπου ἡ νεότης μεγαλώνει σὲ μιὰ ὕγιη οἰκογένεια ἐξαφανίζονται ὅλοι αὐτοὶ οἱ δαίμονες ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς κι' ἐξανεμίζονται μπροστὰ στὴ δύναμιν τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος, πού σήμερα ἡ νεολαία μας ἀνατρέφεται. Μέσα στὸν κύκλον τῶν ὀμηλικῶν του βρίσκει ὁ νέος ἄνθρωπος σήμερα, πού ἡ ἐποχὴ ἀγωνίζεται γιὰ νέες μορφές ζωῆς, ἕνα γερὸ κύκλον κι' ἕνα θερμὸ περιβάλλον μετ' τὴν ἐπίγνωσι ὅτι δὲν εἶναι μόνος πιά στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, πού τριθεῖ τὰ νεῦρα, ἀλλὰ παραστέκει δεξιὰ του κι' ἀριστερά του, μπρὸς καὶ πίσω ὁ φίλος καὶ ὁ ἀδελφός, βοηθὸς καὶ παραστάτης καὶ συνεργὸς στὸν ἴδιον σκοπόν... "Ὅποιος ἀπὸ μικρὸς ἀτσολώθηκε κατὰλληλα γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς δὲν φοβάται τοὺς δαίμονας αὐτοὺς, πού λέγονται νευρώσεις καὶ πού τὸν ὀδηγοῦν στὴν ἀπελπίσι. "Ἡ ἑλληνικὴ νεότης θέλει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὁ "Ἑλληνικός Λαός, παρ' ὅλη τὴν μακράνῳνα ζωὴ του, οὔτε ξεφύλιστηκε, οὔτε γέραςε ὅπως θέλουν νὰ λένε μερικοὶ, πού δὲν ἔξερκαν καὶ δὲν μελέτησαν τίς νέες του δυναμικὲς γιὰ ζωὴ προσπάθειες, ἀκριβῶς μετ' τὴ δημιουργία ἑνὸς νέου τύπου ἀνθρώπου μέσῳ τῆς "Εθνικῆς "Ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας. Σ. ΚΑΡ....

"Ἡ Ε. Ο. Ν. φροντίζει νὰ τονώσῃ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα τῶν νέων μετ' πειθαρχημένους ἀσχολίες στὴν ὑπαίθρου.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MAILOT

Χειρίς Οικογένεια

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

“Αξαφνα σηκώθηκε, πήρε το πιάτο της, που ήταν γεμάτο σούπα, ήλθε κοντά μου και μου τόβαλε στα γόνατα.

Μ’ αδόνατη φωνή ψιθύρισα ένα ευχαριστώ κι’ έδισταξα ακόμα, όταν ο περιβολάρης μου είπε:

— Πάρ’ το, παιδί μου. “Ο,τι δίνει η Λίζα, είναι καλά δοσμένο. Κι’ αν έχεις όρεξη, φάγε το! “Υστερα σου ξαναδίνουμε.

“Αν είχα όρεξη; Σε λίγες στιγμές άδειασα το πιάτο κι’ όταν άφησα το κουτάλι, η Λίζα που στέκονταν κοντά μου και με κύτταζε, έβγαλε πάλι έναν ήχο που αυτή τη φορά δεν ήταν στεναγμός, παρά επιφώνημα χαράς. “Επειτα μου πήρε το πιάτο, το πήγε στον πατέρα της να το ξαναγεμίσει και μου το ξανάφερε μ’ ένα χαμόγελο τόσο γλυκό, τόσο ένθαρρυντικό, που, μ’ όλη μου την πείνα, στάθηκε μια στιγμή πριν αποφασίσω να το πάρω.

Σαν την πρώτη φορά, η σούπα φαγώθηκε στη στιγμή. Τα παιδιά που με κοίταζαν γελοῦσαν με την αδηφάγιά μου...

— Μπράβο;! Έκαμε ο περιβολάρης. “Εσύ, παιδί μου, κατεβάσεις καλά.

Κοκκίνισα ως τ’ αυτιά. “Επειτα όμως κατάλαβα πως έπρεπε να πω την αλήθεια, γιά να μη με πάρουν γιά κανένα φαγά. Κι’ ωμολόγησα πως δεν είχα δειπνήσει χθές βράδυ.

— “Εφαγες τουλάχιστον το μεσημέρι;

— Ούτε το μεσημέρι.

— Κι’ ο άφεντικός σου;

— Σαν και μένα κι’ αυτός.

— “Ωστε ο κακόμοιρος πέθανε από κρύο κι’ από πείνα!

“Η σούπα με δυνάμωσε και σηκώθηκα γιά να φύγω.

— Πού θά πάς; με ρώτησε ο πατέρας.

— Νά βρω τον Βιτάλη, να τον ξαναϊδώ.

— Μά ξέρεις πού είναι;

— Δεν ξέρω.

— Δεν έχεις φίλους στο Παρίσι;

— Όχι.

— Πατριώτες;

— Κανένα.

— Πού κάθεσαι;

— Δεν έχουμε κατοικία. Χθές ήλθαμε.

— Και τί δουλειά θά κάνης;

— Θά παίζω άρπα και θά τραγουδῶ.

— Πού;

— Στο Παρίσι.

— Δεν γυρίζεις καλύτερα στον τόπο σου, στους γονείς σου; Πού μένουν οι γονείς σου;

— Δεν έχω γονείς.

— Είπες πως ο γέρος με τάσπρα γένεια δεν ήταν πατέρας σου;

— Δεν έχω πατέρα· σαν πατέρας μου όμως ήταν ο Βιτάλης.

— Κι’ η μητέρα σου;

— Δεν έχω μητέρα.

— Μπάρμπα, θειά, ξαδέλφια, τίποτα;

— Τίποτα.

— Πώς ήλθες εδώ;

— “Ο Βιτάλης μ’ αγόρασε από τον άντρα της παραμάνας μου... Σταθήκατε καλοί σέ μένα, σάς ευχαριστώ μ’ όλη μου την καρδιά κι’ αν θέλετε,

θάρσῶ την Κυριακή να σάς παίξω άρπα και να χορέψετε.

Μιλώντας, τράθηξα κατά την πόρτα. Μά μόλις έκαμα λίγα βήματα, η Λίζα που μ’ ακολουθούσε, μ’ έπιασε από το χέρι και μουδειξε γελώντας την άρπα μου. Κατάλαβα.

— Θέλεις να παίζω;

Κούνησε το κεφάλι της και κτύπησε με χαρά τα παλαμάκια.

— Παίζέ της λοιπόν κάτι τί, είπε ο πατέρας.

Πήρα την άρπα μου, αν και δεν είχα καθόλου όρεξη γιά μουσική, κι’ άρχισα να παίζω τον καλύτερό μου χορό, ένα βάλς που τόξερα νεράκι. “Α, πως ήθελα νάξερα να παίζω σαν τον Βιτάλη, γιά να ευχαριστήσω αυτό το κοριτσάκι, που με τά μάτια του συγκίνησε τόσο γλυκά την καρδιά μου!

Στην αρχή, άκουγε κοιτάζοντάς με κατάματα· έπειτα κρατούσε το χρόνο με το πόδι της· κι’ έπειτα, σά να την ένθουσιασε η μουσική, άρχισε να χορεύη στη σάλα, ενώ τάδέλφια της κάθονταν ήσυχα. Δεν έβάλλιζε, έννοια· δεν έκανε τά κανονικά, συνηθισμένα βήματα· στριφογύριζε μόνο με χάρι, ενώ το πρόσωπό της έλαμπε όλο από χαρά.

Καθισμένος κοντά στο τζάκι, ο πατέρας της την έκοίταζε. Φαίνονταν συγκινημένος και χειροκροτούσε. “Όταν τελείωσε το βάλς, η μικρούλα στάθηκε μπροστά μου και μου έκαμε μια χαριτωμένη υπόκλιση. “Επειτα, κτυπώντας την άρπα μου με το δάκτυλο, έδειξε πως ήθελε «κι’ άλλο».

Θάπαιζα γι’ αγάπη της όλη την ήμερα. “Ο πατέρας της όμως είπε «φθάνει», γιάτι δεν έκανε να κουρασθῇ, χορεύοντας περισσότερο.

Τότε, αντί να παίζω χορό, τραγούδησα τη ναπολιτάνικη καντσονέττα που μου είχε μάθει ο Βιτάλης.

.....

Το τραγουδι αυτό ήταν γιά μένα το «φόρτε» μου, η «έπιτυχία» μου. Μ’ αυτό έκανα πάντα τη μεγαλύτερη έντπωση στην «έντιμη δημήγυρι», οποιαδήποτε κι’ αν ήταν. “Η μουσική του είναι γλυκειά και μελαγχολική, με κάτι το τρυφερό που συγκινεί βαθειά την ψυχή.

Με τις πρώτες νότες η Λίζα ήλθε και στάθηκε αντικρύ μου, με τά μάτια της καρφωμένα στα δικά μου. Κουνούσε τά χείλη της, σά να ξανάλεγε από μέσα της τά λόγια μου. “Επειτα, όταν ο σκοπός του τραγουδιού έγινε πιο μελαγχολικός, ώπισθοχώρησε σιγά-σιγά λίγα βήματα κι’ έτσι, στο τέλος της στροφής, έπεσε κλαίγοντας στην άγκαλιά του πατέρα της.

— Φθάνει! είπε πάλι αυτός.

— Τι ανόητη! Έκαμε ο ένας από τους δυο αδελφούς της, εκείνος που τον είπαν Βενιαμίν· πρώτα χορεύει καλά-καλά κι’ άξαφνα βάζει τά κλάματα!

— “Εσύ είσαι ανόητος! η Λίζα αίσθάνεται, είπε η μεγαλύτερη αδελφή, σκύβοντας γιά να τη φιλήση.

Στο άναμεταξύ αυτό, έγω ξανακρέμασα την άρπα στον ώμο μου κι’ έτοιμάστηκα να φύγω.

— Γιά πού; με ρώτησε ο πατέρας.

— Σας είπα. Θά προσπαθήσω να ξαναϊδῶ τον Βιτάλη. Κι’ έπειτα θά κάνω ό,τι μου έμαθε· θά παίζω άρπα και θά τραγουδῶ.

— “Επιμένεις λοιπόν στο έπάγγελμα του μουσικού;

— Δεν έχω άλλο.

— Δεν φοβάσαι να γυρίσης μόνος στους δρόμους;

Με κύτταζε κατάματα σαν έπαιζα την άρπα.

— Δεν έχω σπίτι.

— Και όμως η νύχτα που πέρασες, έπρεπε να σε κάμει να σκεφθῇς.

— Βέβαια που θά προτιμούσα ένα καλό κρεβάτι και μια καλή φωτιά σέ σπίτι. Μά που να τά βρω;

— “Αν θέλεις, με την εργασία σου έννοείται, βρίσκεις... Σάρέσει να μείνεις εδώ, να εργάζεσαι και να ζης μαζί μας;... Γιά σκέψου το... Περιττό να σου πῶ πως δεν σου προτείνω «ζωή και κόττα». Θά δουλεύεις, θά κοπιάζεις πολύ, θά σηκώνεσαι πρωί, θά σκάβεις όλη μέρα, θά βρέχης με τον ιδρώτα σου το ψωμί που θά κερδίσης. Μά το ψωμί αυτό θά σου είναι εξασφαλισμένο· ούτε θάναγκάζεσαι πιά να κοιμάσαι στο δρόμο, σαν κι’ απόψε, ούτε θά τρέχης τον κίνδυνο να βρεθῇς κοκκαλιασμένος σέ κανένα όχθο ή σέ κανένα χαντάκι. Το βράδυ θά βρίσκης κρεβάτι έτοιμο και τρώγοντας την σούπα σου θά συλλογίζεσαι πως την κέρδισες με τη δουλειά σου κι’ η ευχαρίστησις αυτή θά την κάνη ακόμα πιο νόστιμη, σέ βεβαιώ. Κοντολογής, αν είσαι καλό παιδί, — και κάτι μου λέει πως είσαι, — θά βρῇς σέ μας οικογένεια.

“Η Λίζα είχε σηκώσει το πρόσωπό της και άνάμεσ’ από τά δάκρυά της μ’ έκοίταζε τώρα χαμογελώντας.

“Εμεινα μια στιγμή αναποφάσιτος, γιάτι δεν κατάλαβα καλὰ-καλὰ τί μου έλεγαν.

Τότε η Λίζα, άφινοντας τον πατέρα της, μ’ έπλησίασε, μ’ έπιασε από το χέρι και μ’ έφερε μπροστά σέ μια χρωματιστή ζωγραφιά, κρεμασμένη στον τοίχο. “Η ζωγραφιά αυτή παριστάνε ένα μικρό “Αγιο “Ιωάννη με προδιά.

“Εγνεψε στον πατέρα της και στ’ αδελφία της να κοιτάξουν την εικόνα και συγχρόνως, άπλώνοντας το χέρι σέ μένα, χάιδεψε την προδιά που φορούσα κι’ έδειξε τά μαλλιά μου που, σαν του μικρού “Αγίου, χωρίζονταν στη μέση του μετώπου κι’ έπεφταν στους ώμους μου σγουρά. “Ηθελε βέβαια να πῇ πως έμοιαζα με τον “Αγιο “Ιωάννη κι’ αυτό, χωρίς να ξέρω γιάτι, μ’ ευχαρίστησε και με συγκίνησε τρυφερά.

— “Αλήθεια, είπε ο πατέρας, μοιάζει του “Αη-Γιαννιού.

“Η Λίζα κτύπησε τά παλαμάκια γελώντας.

— Λοιπόν, με ρώτησε ο πατέρας, σ’ άρέσει ή πρότασις που σου κάνω παιδί μου;

Οικογένεια!

Θά είχα λοιπόν κι’ έγω οικογένεια! “Ω, πόσες φορές αυτό το όνειρο μ’ έγλύκανε μια στιγμή κι’ έπειτα σβόσθηκε! Μάνα-Μπαρμπερίνα, κυρία Μίλλιγκαν, Βιτάλης, όλοι μου έλειψαν, ο ένας κατόπιν του άλλου!

Δεν θάμουν πιά μόνος!

“Η θέσις μου ήταν φρικτή. Μου πέθανε άξαφνα ο άνθρωπος που είχα ζήσει μαζί του τόσο καιρό και που ήταν γιά μένα σχεδόν πατέρας· έχασα συγχρόνως το σύντροφό μου, το σύνοργάτη μου, το φίλο μου, τον καλό μου Κάπη, που τόσο τον άγαπούσα και που κι’ αυτός μου είχε τόσο αγάπη· κι’ όμως, όταν ο περιβολάρης μου έπρότεινε να μείνω μαζί του, ένα αίσθημα έμπιστοσύνης μ’ έγκαρδίωσε.

Δεν είχαν λοιπόν τελειώσει όλα γιά μένα· η ζωή μπορούσε να ξαναρχισῇ. Κι’ εκείνο που με συγκινούσε περισσότερο από το εξασφαλισμένο ψωμί, ήταν αυτοί οι άνθρωποι που τους έβλεπα τόσο ένωμένους, αυτή η οικογενειακή ζωή που μου υπόσχονταν.

Τά παιδιά αυτά θά γίνονταν αδελφία μου.

“Η χαριτωμένη αυτή Λιζούλα θά γίνονταν αδελφή μου.

Στά παιδικά μου όνειρα, πολλές φορές είχα φαντασθῇ πως θά ξαναθρίσκα πατέρα και μητέρα· αδελφία όμως δεν είχα συλλογισθῇ ποτέ. Και να μου παρουσιάζονταν τώρα!

Δεν ήταν βέβαια αδελφία μου αληθινά, φυσικά· μπορούσε όμως να γίνουν με την αγάπη· φθάνει να τ’ αγαπούσα, — και γι’ αυτό αισθανόμουν κάθε διάθεσι, — και να τάκανα να μ’ αγαπήσουν, πράγμα που δεν θάταν καθόλου δύσκολο, γιάτι όλα μου φαίνονταν γεμάτα καλωσύνη.

Ξεπέρασα γρήγορα το λουρί της άρπας από τον ώμο μου.

— Νά η απάντησις! Είπε ο πατέρας γελώντας· και φαίνεται μάλιστα πως την δίνεις μ’ ευχαρίστησι. Κρέμασε, παιδί μου, τ’ οργανό σου σ’ εκείνο το καρφί και, τη στιγμή που δεν θά σ’ άρέσει πιά να μένης μαζί μας, το ξεκρεμάς και πάς στο καλό. Σε συμβουλεύω μόνο να κάμης σαν τά χελιδόνια: να διαλέξης την κατάλληλη έποχή γιά να φύγης.

(“Ακολουθεί)

ΟΙ ΑΝΥΠΟΦΟΡΕΣ ΖΕΣΤΕΣ

Αι μεγαλύτερες ζέστες δεν συμβαίνουν κατά κανόνα όταν έχουμε τις μεγαλύτερες θερμοκρασίες, αλλά όταν το υγρόμετρο μας λέγη ότι έχουμε ύγρασία. Με άλλους λόγους είναι άλλο πράγμα η πραγματική θερμική κατάσταση της ατμοσφαιρας· ένός τόπου, και κάτι ξεχωριστό η ζέστη που αισθανόμεθα ήμεις οι άνθρωποι. Και δια να μιλήσουμε πιο συγκεκριμένα πρέπει να πούμε ότι το φαινόμενο αυτό μέχρι τώρα δεν εξηγήθη αρκετά από την “Επιστήμη.

“Ημπορούμε να πούμε ότι το φαινόμενο αυτό είναι φυσικόν και ψυχικόν συγχρόνως. Είναι ζήτημα του ανθρώπινου οργανισμού, ο οποίος είναι κάτι πολυσύνθετο και πολύπλοκο και άνεξερεύνητο, αφού ο άνθρωπος κρύπτει μέσα του δύο κόσμους, τον φυσικόν τον πνευματικόν ή ψυχικόν, που τόσο αρμονικά συνδέονται μεταξύ των.

“Εν τούτοις δεν μās έμποδίζει τίποτε εις το να προσθέσουμε λίγα λόγια και να επιχειρήσουμε να δώσουμε μια έρμηνεία εις το φαινόμενο αυτό, που το παρατηρεί ο καθένας μας την περίοδον αυτήν.

“Ημπορεί η θερμοκρασία του αέρος επί ωρισμένον χρόνον να μη είναι πολύ μεγάλη και όμως να αισθανόμεθα μεγάλη ζέστη, ακριβώς διότι η ύγρασία του αέρος είναι μεγάλη. Τούτο συμβαίνει, διότι, όταν η ατμόσφαιρα είναι ύγρα, δεν είναι εις θέσιν να απορροφήση μεγάλο ποσόν ύδρατμῶν και έτσι ο ιδρώς του σώματός μας δεν εξατμίζεται έντελῶς και η κατάσταση αυτή μας πιέζει αρκετά.

“Αντιθέτως συμβαίνει όταν η ατμόσφαιρα είναι ξηρά. Τότε, καίτοι λόγω της επικρατούσης ύψηλης θερμοκρασίας, έχουμε συχνάς επιδρώσεις, εν τούτοις ακριβώς διότι η ατμόσφαιρα είναι ξηρά εξατμίζεται τον ιδρώτα του σώματός μας και η εξατμίσις, όπως γράψαμε εις προηγούμενον τεύχος της «Νεολαίας» επιφέρει ψύξιν του δέρματος και επομένως δεν αισθανόμεθα την επικρατούσαν ύψηλην θερμοκρασίαν.

Και έτσι δια να λύση κανείς πλήρως το ζήτημα της «ανυπόφορης ζέστης», όπως συνηθώς την λέμε, πρέπει να λάβη υπ’ όψιν του όλους αυτούς τους παράγοντας δια να δώση κάπως έγκυρον απάντησιν.

Σείριος

Σημ. — Λόγω του άνωτέρω επικαίρου άρθρου το «Περί “Αρεως» αναβάλλεται εις το προσεχές.

Ακούω τὸν πεντοζάλη. Νά, οἱ ἀρχαῖοι ἀνάπαιστοι, οἱ πυρίχινοι μὲ τὰ κοντάρια. Μά γιατί, ὁ αἰὼνιος Κρήτη, νά σέ ξέρουμε τόσο λίγο; Γιατί νά μὴν μποροῦμε νά σέ δοῦμε ἀκόμα, παρὰ μονάχα μέσα στὴ νύχτα;

ΔΥΤΙΚΕΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ

Γ'. ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Τὸ πρῶτὸ στὸ καφενεῖο τοῦ Κολυμπαριοῦ, ἔτοιμοι γιὰ δρόμο. Μὰ δὲν ξέρω ἀκόμα κατὰ ποῦ θὰ πάω. Τὸ δρομολόγιο τὸ καταρτίζει κανένας καλὺτερος πηγαίνοντας. Μέσα σὲ τόπο ἀγνωστό, τὸ σφώτερο πού ἔχεις νά κάνης εἶναι ν' ἀφεθῇς. Βιδάλια, χάρτες, προγράμματα, ποτὲ δὲ θά σοῦ δώσουν τὸ τυχαῖο καὶ κάποτε τ' ἀπρόοπτο. Καὶ νά πού αὐτὴ τὴ στιγμή ἔχω ὅ,τι μοῦ χρειάζεται. Δρομολόγιο. Ἕνας ἀξιολύβιος σὸς γέρος γιαντρός, καὶ πεζοπόρος μαζὶ, πού ξέρει σὰν κτῆμα τοῦ τὴν Κρήτη, προθυμοποιεῖται νά μοῦ καταστρώσῃ τὸ δρομολόγιο πού φτάνει μόνο νῶρα κουράγιο καὶ καιρὸ γιὰ νὰ τὸ τελειώσω: Καστέλλι, Ἐννιά χωριά, Κεφάλι, Συρικόρι, (μὲ τὴ Βυζαντινὴ ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγίας Τριάδος, πού καθὼς μοῦ λέει βρίσκεται κ' ὁ τάφος ἐνὸς Καλλέρη τῆς Κισσάμου), Παπαδιανά, (φημισμένα γιὰ τ' ἀνάσθημα καὶ τὴν ἀρενωπὴ βουνίσια ὠμορφία τῶν ἀνθρώπων του), Πελεκάνος, Κάνδανος (μὲ τὴ 101 Βυζαντινὴ ἐκκλησίᾳ τῆς), Παλαιόκαστρο, Ἐλνρος (μὲ τ' ἀρχαῖα τῆς ἐρείπια καὶ τὴς θαυμάσιες λαματικές πηγές τῆς), Ὁμαλός, (ἀντάρτης χιλιετραγούδιον), Φαράγγι τῆς Σαμαρινιάς (πού γιὰ νὰ τὸ περάσης πρέπει νά τάξης πρῶτα τὴν ψυχὴ σου), Ἀγία Ρωμὴ, Ἀνάπολις, Ἀσκύφου — Χανιά. Μιά διαδρομὴ δηλαδὴ μὲσ' ἀπὸ τὴν καρδιά τῶν ἐπαρχιῶν Κισσάμου, Σελίνου καὶ Σφακιῶν μὲ περάσματα κορφῶν ἀπὸ 1200 μέτρα καὶ πάνω, κ' ἀπὸ προσβάσεις ἱλιγγιώδεις μὲσ' ἀπὸ φαράγγια κοφτὰ καὶ ἄβυσσος, ἱκανὰ νὰ ἐνθουσιάζουν μονάχα Ἀλπινιστὲς καὶ ἀσκημένους ὁρειβάτες. Ὡς τόσο — πρὸς τὸ παρόν — μὴ ἔχοντας καλὺτερο τ' ἀποφασίζω. Ἀργότερα θὰ δῶ πού θὰ πρέπει νὰ σταθῶ ἢ νὰ λοξοδρομήσω. Ἀλλὰς τε, αὐτὸ εἶναι τόσο εὐκόλο γιὰ τούτῃ τὴ μεριά τῆς Κρήτης, ὅπου ὅλες οἱ ἀμπελοφυτεμένες εἶναι γεμάτες ἀπὸ μικρὰ χωριουδάκια πού οἱ δρόμοι τοὺς σὲ βγάλουν μὲ μίας ὅποτε τὸ θελήσης ἀπάνου στὶς κεντρικὲς ἀρτηρίες. Ἔτσι περνώντας ὅλη τὴ μέρα μου, μὲσ' ἀπὸ ρεματιὲς ἀλυσιμῶνιτες, μὲ τὴς ροδανθισμένες «σφάκες», κοιλάδες κλειστές πού ἀκόμα ἤχουν τοὺς ἀρχαίους σκοποὺς των, φθάνοντας σ' ἐπαγωγῶρια μὲ νερά κρυσταλλένια καὶ δένδρφυτα, κ' ἀπὸ κεῖ περνώντας κατηφοριὲς πού ἄλλοτε μὲ κλείνουν μέσα σὲ ἡμερωμένα βουνά κ' ἄλλοτε μὲ φέρνουν μπροστὴ στὴ γαλαζωμένη θάλασσα, φθάνω, βράδυ πιά, στὸ Καστέλλι.

Εἶναι μιά ὁμορφὴ καμὸπολις παραθαλασσία, μὲ εὐφωρότατη πῖσω τῆς κοιλάδα, χωμένη μέσα στὸ μυχὸ τοῦ δυτικώτερου κόρφου τῆς Κρήτης κ' ἀκριβῶς ἀπάνουστὴ θέσι τῆς ἀρχαίας Κισσάμου. Κᾶστρο Βενετσιάνικο (θεμελιωμένο ἀπὸ τὸ 1555), ἀργότερα τουρκικὸ, κατωκισμένη ἄλλοτε ἀπὸ φανατικούς Τούρκους, στάθηκεν, ὅπως κ' ἡ μεσογειακὴ Κάνδανος, ἕνας γερὸς προμαχῶνας τῆς τουρκικῆς κατοχῆς σὲ τοῦτο τ' ἀπόμακρο τμήμα τῆς Κρήτης. Ἐδῶ μέσᾳ, ὅπως καὶ στὴν Κάνδανο, κατέβαιναν καὶ κλείνονταν κάθε φορὰ οἱ τούρκοι πληθυσμοὶ τοῦ Σελίνου καὶ τῆς Κισσάμου, ὅταν ξεσηκώνονταν οἱ Χριστιανικοὶ ἀπάνου στὰ βουνά καὶ τοὺς χτυποῦσαν. Πολλὲς φορὲς τοὺς ἐφθασαν ὡς

κοινότητες τῆς Κρήτης. Ἐδῶ ἐπαρχίας, ἐλρηνοδικεῖου, καὶ ἐπισκοπῆς, σημαντικὸ ἐλαιουργικὸ καὶ οἰνοπαραγωγικὸ κέντρο, ἔχει ἕνα ἀπ' τὰ 4 συνεταιριστικὰ οἰνοποιεῖα τῆς Κρήτης, καὶ ἀγορὰ μὲ ζωηρότατη ἐμπορικὴ κίνησι εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς τῆς ποικίλης καὶ πλουσίας παραγωγῆς τῆς. Τὸ μόνο πού δὲν ἔχει φτιάξει τότε ἀκόμα ἦταν τὸ λιμάνι τῆς.

Ἀπὸ δῶ, ἀπὸ τὸ Καστέλλι, ἀρχίζει μιά ἀπὸ τὴς ὠραιότερες διαδρομὲς τῆς Κρήτης, μὲσ' ἀπὸ τὴ δασωμένη φαράγγα τοῦ Τυφλοῦ. Μὲσ' ἀπὸ κουμαριές, ἀγριόδρυα καὶ καστανιές, περνώντας ἀπὸ ξεμοναχιασμένες κ' ἐρημικὲς ἀγροικίες μὲ τ' ἀσπρισμένα τοὺς μισοπίθαρα, πού μέσα τοὺς ἀνθίζουν κόκκινα καὶ ρόδινα τζερᾶνια, ἀκουμπισμένα στὰ δώματα καὶ τὴς σκάλες, καὶ ἀνάμεικτὰ ἀπὸ ἄλλους, χαριτωμένους μικροὺς βουνίσσιους συνοικισμοὺς, ἀνεβαίνω στριφτὰ τὸ φυτόνι τοῦ δρόμου, φέρνοντας κάθε τόσο πανοραμικὰ μπροστὰ μου τ' ἀμέτρητα χωριουδάκια τῆς ἀντικρινῆς πλαγίᾳ πού ἐξωρίζουν μέσα στοὺς κατηφορικοὺς ἐλαῖωνας τοὺς, κεντημένους μὲ συστάδες ἀπὸ ἡμερες καστανιές καὶ κυπαρίσσια, ὡς πού φτάνει τὸ τοῦνελ τοῦ Κατσαματάδου μὲ τὸ φημισμένο σπήλαιο τῆς Ἀγίας Σοφίας, ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλειότερα τῆς Κρήτης.

Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα δὲν τελειώνουν, παρὰ θαρρεῖς κ' ἀρχίζουν οἱ ὁμορφάδες τῆς. Τὸ φαράγγι τώρα πῆχτρα ὡς κάτου ἀπὸ πλατάνια καὶ πελώριες καστανιές, κλείνει, καὶ τὰ βουνὰ θαρρεῖς σμίγουν τὴς κορφές τοὺς πού ἀνεβαίνουν μεσοῦρανα. Περνοῦμε τοὺς Μύλους, τὸ Ἐλρος, σωστὸ ἐλβετικὸ τοπίο — πού δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τ' ὄνομά του, — σῦνορα τῆς Κισσάμου καὶ τοῦ Σελίνου καὶ μπαίνουμε μέσα στὰ Ἐννιά Χωριά, πού σὰν ἀετόπουλα ἄλλα τοὺς κοίτουνται βαθειὰ μέσα στὸ ρέμα, — τόσο πού νὰ μὴ βλέπουμε παρὰ μονάχα τὰ δώματά τοὺς, — κ' ἄλλα σκαλώνουν στὶς πλαγιές σὲ τρόπο πού νὰ μὴ εἶναι εὐκόλο μέσα σὲ μιά βραδυὰ νὰ τὰ ἐπισκεφθοῦμε. Μόλις προφθαίνω νὰ δῶ ἕνα Βυζαντινὸ ἐκκλησάκι — ἔχει τόσα πολλὰ — μὲ περίφημες Βυζαντινὲς τοιχογραφίες (ἰδίως ὁ

Παντοκράτορας μέσα στὴ θέσι τῆς Πλατυτέρας, διάφορες ἐπιγραφές καὶ χρονολογία τοῦ 1399) πού εἶναι δίπλα στὸ Βενετσιάνικο Καστέλλι, γιατί ἔχει νυχτώσει. Μὲσ' ἀπὸ κρεμαστὰ κηπάκια καὶ ρεματιὲς μόλις κατορθώνω, σκοτεινὰ πιά, ν' ἀνέβω ἐπάνω στὸ Κεφάλι νὰ φιλοξενηθῶ, ἐνῶ κάτου στὸ ρέμα τὸ ἐπίσης φιλόξενο Κούνετι μᾶς περιμένει.

Ὁ Πυρίχιος.

Ἐδῶ εἶδα τὰ βαρύτιμα ἄρματα, λάφουρα πασάδικα τῶν ἀρχηγῶν τοῦ Σελίνου (στὰ Ἐννιά Χωριά εἶχαν τὴν φωλιά τοὺς) πού τοὺς ἔτρεμαν οἱ Τούρκοι τοῦ Καστελλιοῦ καὶ τῆς Κανδάνου. Ἀητοὶ τῶν ἐλληνικῶν βουνῶν, πού τόσα κάνατε γιὰ τὴν Ἐλευθερίᾳ μας! Οἱ κάμποι, πού ἐσεῖς ξεσκαθῶσατε, σὰς σκλάβωσαν!...

Στρατῆς Δούκας

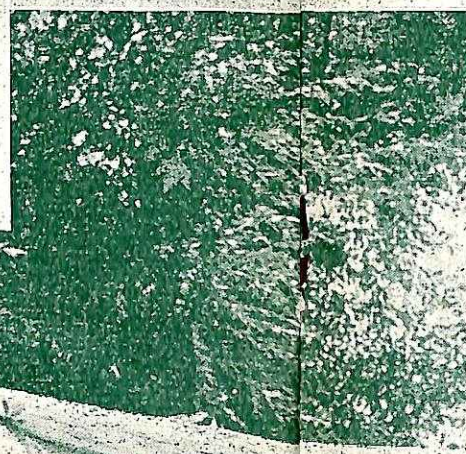
Ὁμάς ἐξωσχολικῶν Φαλαγγιτισσῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Λέσβου

Φαλαγγίται τοῦ Γ' Δημοτικοῦ Σχολείου Θηβῶν μετὰ τῶν διδασκάλων των

- 1) Τὸ Α' τάγμα τῆς 181ης Φάλαγγος Θηλέων τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἑθρου εἰς μίαν ἐκδρομὴν των.
- 2) Φαλαγγίτισσαι ἀσκούμεναι εἰς Κέντρον Παδικῆς Χαράς.
- 3) Μία Σκαπάνισσα τῆς 181ης Φάλαγγος τῆς ΧΙΧ Περιφερειακῆς Διοικήσεως.
- 4) Φαλαγγίται ἐγκιβιστῶντες σκηνὴν εἰς πρόχαιρον στρατόπεδον κατὰ μίαν ἐκδρομὴν.
- 5) Μικροὶ Σκαπανῖς τῆς Ε. Ο.Ν. Χαροκόποι (Καλλιθέας).

Φοιτήτριες Λαμίας μετά της Περιφ. Διοικήσεως των εις τὸν Λόφον τοῦ Λεωνίδα

Μία φωτογραφία μαθητῶν. Φαλαγγιστῶν τῆς Δρακείου Σχολῆς Θεβῶν μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων των

Χίλια δύο σὲ μιά σερίδα

Τί ἦταν ὁ Τσεγκίς Χάν ;
Ο Τσεγκίς Χάν ἦταν ἕνας τρομερὸς Μογγόλος φύλαρχος, ποὺ κατέκτησε πρὸ ἑπτὰ αἰώνων ὅλο σχεδὸν τὸν τότε γνωστὸ Κόσμο. Ἀπόδειξις ὅτι μετὰ τὸν θάνατό του ἄφησε ἕνα κράτος πολὺ μεγαλύτερο καὶ σταθερότερο ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ ἄφησαν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Ναπολέων. Τὰ ἡρωϊκὰ πολεμικὰ κατορθώματά του ἀπασχόλησαν τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του. Ὁ Τσεγκίς Χάν — Τσμουσίιν, μὲ τὸ πραγματικὸ του ὄνομα — γεννήθηκε τὸ 1162 μ. Χ. στὴν ἔρημο Γκόμπι τῆς Κεντρ. Ἀσίας καὶ πέθανε τὸ 1227, κατὰ τὴν διάρκειά μιᾶς ἐκστρατείας του στὸ Θιβέτ.

Ποιά εἶναι ἡ θερμοκρασία τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ἡμέρας ;

Ἡ θερμοκρασία ἑνὸς ὑγιоῦς ἀνθρώπου κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ἡμέρας ποικίλλει κατὰ τὴν παρακάτω ἀναλογία τῶν ὥρων :
Τὰ μεσάνυχτα = 36,5
Στὶς 4 τὸ πρωῒ = 36,3

Στὶς 8 τὸ πρωῒ = 36,8
Τὸ μεσημέρι = 37,2
Στὶς 4 τὸ ἀπόγ. = 37,4
Στὶς 8 τὸ βράδυ = 36,0—

Ποιοὶ δρόμοι τῶν Ἀθηνῶν ἔχουν τὸ ταῖρι τους ;

Υπάρχουν πολλοί, πάμπολλοι δρόμοι τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ ἔχουν τοὺς συνωνύμους των, ποὺ εἶναι δηλαδὴ διπλοί, πράγμα ποὺ γίνεται αἰτία φαιδρῶν παρεξηγήσεων, ἀλλὰ καὶ ἐκνευριστικῶν περιπλανήσεων τῶν δυστυχῶν πολιτῶν, ποὺ ζητοῦν νὰ βροῦν σὲ μιὰ διεύθυνσι κάποιον πρόσωπο.

Λοιπὸν ὑπάρχουν δύο ὁδοὶ Βλάχου : Μία στὴν ὁδὸ Πανδρόσου, κοντὰ στὴ Μητρόπολι καὶ ἄλλη στὴν ὁδὸ Ἀργεῶν κοντὰ στὸν Κολωνό. Μία ὁδὸς Ἀγίου Δημητρίου κοντὰ στὸν ὁμῶνυμο ναὸ τῆς συνοικίας Ἀγορᾶς — Ψυρῆ, ἄλλη ὁδὸς Ἀγίου Δημητρίου στὰ Πατήσια καὶ τρίτη ὁδὸς στοὺς Ἀμπελοκήπους ! Ὁδὸς Ἀκαδημίας — ἡ γνωστὴ λεωφόρος καὶ ὁδὸς Ἀκαδημίας στὴ συνοικία Πλάτωνος (Καθήμια). Δυὸ ὁδοὶ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου

ἢ μιὰ στὴ Γαργαρέττα καὶ ἡ ἄλλη στὸ Μεταξουργεῖο. Ὁδὸς Ἀρτέμιδος στὴν ὁδὸ Ἐρμού, ὁδὸς Ἀρτέμιδος στὸ Παγκράτι καὶ τρίτη στὴν Καλλιθέα. Ὁδὸς Καραγεώργη στὴ Πλατεία Συντάγματος καὶ ἄλλη στὰ Πετράλωνα. Ὁδὸς Ὀλυμπίου στὴ συνοικία Φιλοπάππου καὶ ὁδὸς Ὀλυμπίας — μικρὴ διαφορά — στὰ Πατήσια. Ὁδὸς Παιονίου, κάθετος τῶν ὁδῶν Δικαίου καὶ Ἀχαρνῶν καὶ ὁδὸς Παιωνίων στὸ Μεταξουργεῖο.

Ἀς σταματήσωμε, ὅμως, τὸ δειγματολόγιό γιατί δὲν θὰ τελείωνε ἄλλοιῶς ποτέ...

Σὲ τί ποσὸν ὑπολογίζεται τὸ χρυσάφι, ποὺ ὑπάρχει σ' ὅλες τὶς Τράπεζες τοῦ κόσμου ;

Τὸ χρυσάφι, ποὺ ὑπάρχει στὰ ταμεία τῶν Τραπεζῶν ὅλου τοῦ κόσμου ὑπολογίζεται σὲ 4.800.000.000 λίρες, ἥτοι περίπου δυόμισι τρισεκατομμύρια δραχμὲς — δυόμισι ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων ! Ἀπ' αὐτὰ τὶς 2.800.000.000 λίρες, ἥτοι ἕνα τρισεκατομμύριο

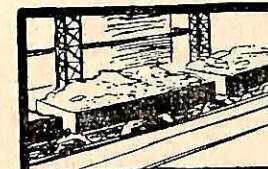
καὶ τετρακόσια δισεκατομμύρια δραχμὲς, βρίσκονται στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες, ποὺ ἔχουν ἔτσι σχεδὸν τὰ τρία πέμπτα τοῦ χρυσοῦ ὅλου τοῦ Κόσμου. Ἡ Ἀγγλία ἔρχεται ἔπειτα, μὲ 326.000.000 λίρες καὶ τρίτη ἡ Γαλλία μὲ κατὰ λιγώτερον ἀπὸ 300.000.000. Τὰ τρία αὐτὰ Κράτη ἔχουν, λοιπόν, τὰ τέσσαρα πέμπτα τοῦ ὅλου χρυσοῦ τοῦ κόσμου

Ποιά εἶναι ἡ μεγαλύτερη σήραξ τῆς Εὐρώπης καὶ ποιά τῆς Ἑλλάδος ;

Ἡ μεγαλύτερη σήραξ τῆς Εὐρώπης εἶναι ἡ τοῦ Σεμπλόν, ἡ ὁποία κατασκευάσθηκε στὰ 1905 καὶ ἔνώνει τὴν Ἰταλία μὲ τὴν Ἑλβετία. Ἐχει μὴ καὶ 19.730 μέτρων καὶ ἐστοίχισε 3.500.000 ἀγγλικὲς λίρες.

Ἡ μεγαλύτερη σιδηροδρομικὴ σήραξ τῆς Ἑλλάδος εἶναι τοῦ Μπράλου στὰ νότια τῆς Οἴτης, ἀπὸ τὴν ὁποία περνᾷ ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ Πειραιῶς — Θεσσαλονίκης. Ἐχει μὴ καὶ 2.109 μέτρα.

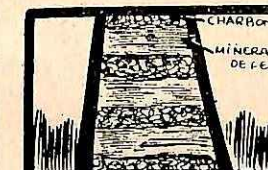
ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΑΙΣΑΛΙ

1. Τὸ αἰσάλι, ἕνα ἀπὸ τὰ περισσότερο χρησιμοποιούμενα στὴ βιομηχανία μέταλλα, παρασκευάζεται ἀπὸ τὰ σιδηρὰ μεταλλεύματα. Στὴ Γαλλία αἰφνὶς τὸ μεταλλεύμα αὐτὸ παρυσιάζεται γενικῶς ὑπὸ τὸ σχῆμα ἐρυθροφαῖας πέτρας, τῆς λεγομένης αἰματίτης λίθος.

2. Τὸ μεταλλεύμα, ἀφοῦ πλοθῇ καὶ κοπανισθῇ, τοποθετεῖται μέσα σὲ μεγάλους κλιβάνους, στάς ὑψικαμίνους, οἱ ὁποῖες φθάνουν σὲ ὕψος 30 μέτρων. Ἦτοι τὸ ὕψος δυὸ πεντασφύρων σπιτιῶν τοποθετημένων τὸ ἕνα ἐπάνω στὸ ἄλλο.

3. Μέσα στάς ὑψικαμίνους τακτοποιοῦν τὸ σιδηρομεταλλεύμα κατὰ στρώματα ἐναλλασσόμενα μὲ στρώματα καρβονίων ἢ ἀκρίθεςτον κώκ. Ἀνάθουν τὰ καρβόνια καὶ ἡ φωτιά ἀνάβει ὅλο καὶ περισσότερο, βοηθουμένη ἀπὸ τὰ σφοδρὰ ρεύματα αἰέρος ποὺ διατρέχουν τὴν ὑψικαμίνον.

4. Τότε ἡ θερμοκρασία μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἐσωτερικῶς τοὺς 1.800 βαθμούς. Ὅταν μίᾳ ὑψικαμίνῳ τεθῇ εἰς κίνησιν, λειτουργεῖ νυχθημερόν, χωρὶς νὰ σταματήσῃ ἐπὶ μιὰ δεκαετία, μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ θὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ ξαναρχίσῃ ἐκ νέου.

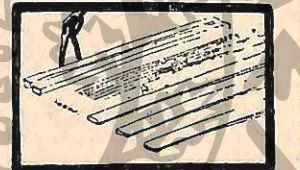
5. Κάθε 24 ὥρες, ἕνας ἐργάτης ξεσκεπάζει τὰ κατώτατα τμήματα τῆς ὑψικαμίνου. Μιὰ ἀρκετὴ ποσότης τοῦ ἀναλυομένου μεταλλοῦ χύνεται στὸ εἶδος ψυγμένο καὶ ἀποσκληρυνμένο : εἶναι τὸ χυτὸ μέταλλο.

6. Τὸ χυτὸ μέταλλο εἶναι ἕνα μίγμα σιδήρου καὶ καρβονίου. Θερμαίνοντας λοιπὸν τὸ χυτὸ αὐτὸ μέταλλο μέσα σ' ἕνα εἰδικὸ φούρνο, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐκτεθειμένος σ' ἕνα ἰσχυρότατο ρεῦμα αἰέρος, ...

7. ... τὸ ἀπαλλάσσουν τελείως ἀπὸ ὅλο τὸ καρβόνιον ποὺ περιέχει καὶ ἔτσι ἐπιτυγχάνουν σιδηρὸν σχεδὸν καθαρὸ ποὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ σιδηροσυγκρίτες ἐργασίες, στὰ σιδηροβουργεῖα κ.τ.λ.

8. Κατεργαζόμενοι τὸ χυτὸ μέταλλο μέσα σὲ εἰδικούς κλιβάνους, τὸ ἀπαλλάσσουν μόνον ἀπὸ ἕνα μέρος τοῦ καρβονίου του καὶ ἐπιτυγχάνουν ἔτσι μιὰ εἰδικὴ σύμμικτῃ σιδήρου ποὺ εἶναι ἀκρίβως τὸ αἰσάλι.

Δεύτερη πατρίδα

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— «Ελπίζω να μείνη ως το γυρισμό του «Ξιφίας», για να την ιδή ο ύποπλος αρχος Λιττωτών μόλις φθάσει η κορβέτα μπροστά στο νησί... Πώς θα πάλλη η καρδιά του Φρίτες, της Τζέν-νυ, του Φραγκάκου, των παιδιών σας, κύριε Ουόλστον, μά κι' η δική μας, όταν θ' ακουστούν οι είκοσιμία κανονιές, που θα χαίρετ'ήσουν τη σημαία της Νέας Έλβετίας!

— «Ωστόσο ο κ. Ουόλστον, με μία ανεξήγητη έπιμονή, κυαλιρίζει κάθε τόσο προς τ' ανατολικά. Μιά στιγμή ο Τζάκ τον ρώτησε:

— «Μά τι βλέπετε, κύριε Ουόλστον;»
— «Τίποτα... μου φάνηκε...» αποκρίθηκε ο κ. Ουόλστον με τα κυάλια στα μάτια.

— «Τι;»
— «Σάν καπνός απάνω από το ακρογιάλι... εκτός αν είναι ατμός, σάν εκείνον που είδαμε τότε που ταξείδεύαμε με την πινάσσα.

— «Μά διαλύεται; ρώτησε ο Έρνέστος.

— «Οχι... έβεβαίωσε ο κ. Ουόλστον. Και φαίνεται πάντα στην ίδια θέση... στην άκρη της βουνοσειράς. Μήπως ναυαγοί, πρό πολλών εβδομάδων, ή άγριοι είναι κατασκηνομένοι σ' εκείνο το μέρος της άκτης;

— «Ο Έρνέστος κοίταξε κι' αυτός, αλλά δεν είδε τίποτα εκεί που έδειχνε ο κ. Ουόλστον.

— «Οχι από κει!... από δω να κοιτάξετε... από δω... προς τη μεσημβρία!

Κι' ο Τζάκ έτεινε το χέρι προς τη θάλασσα, επάνω από τους πελώριους βράχους που περιώριζαν εκείνη την άκτι.

— «Μά είναι πανί! φώναξε ο Έρνέστος.

— «Ναι, ένα πανί! είπε ο Τζάκ.

— «Πλοίο περνά μπροστά από το νησί μας κι' έχει την πλώρη κατ' αυτό! είπε ο Έρνέστος.

— «Ο κ. Ουόλστον πήρε τα κυάλια κι' είδε καθαρώτατα ένα τρικάρτο που, με όλα του τα πανιά, έπλεε σ' ανοικτά, σε απόστασι τριών περίπου λευγών.

— «Ο Τζάκ τότε φώναξε, χειρονομώντας ζωηρά:

— «Είναι ο «Ξιφίας»!... Δεν μπορεί να είναι παρά ο «Ξιφίας»!... Θα γύριζε κατά τα μέσα του Οκτώβρη και φθάνει τέλος του Σεπτέμβρη. Δεκαπέντε μέρες νωρίτερα!

— «Δεν είναι καθόλου άπιθανο, αποκρίθηκε ο κ. Ουόλστον. Όπωςδήποτε, ως ιδούμε πρώτα τί διεύθυνσι έχει αυτό το πλοίο...

— «Μά διεύθυνεται προς τη Νέα Έλβετία! έβεβαίωσε ο Τζάκ. Αύριο το πρωί θα μπή στον όρμο της Σωτηρίας και δεν θα είμαστε εκεί να το υποδεχθούμε!...» «Ας φύγουμε γρήγορα, κύριε Ουόλστον! Ας περπατήσουμε όλη την νύκτα!...

Κι' ο Τζάκ έτοιμάσθηκε να γλιστρήσει από την πλαγιά του κώνου.

— «Αλλά μία παρατήρησι του Έρνέστου τον έκράτησε:

— «Οχι, είπε κοιτάζτε καλύτερα, κύριε Ουόλστον. Το καράβι αυτό δεν έχει την πλώρη κατ' το νησί μας.

— «Ναι, πραγματικώς, αποκρίθηκε ο Ουόλστον, αφού παρατήρησε λίγες στιγμές την κίνησι του πλοίου.

— «Ωστε δεν είναι ο «Ξιφίας»; φώναξε ο Τζάκ.

— «Οχι! έβεβαίωσε ο Έρνέστος.

— «Αλλωστε, έπρόσθεσε ο κ. Ουόλστον, ο «Ξιφίας» θάραι από τα βορειοδυτικά, ενώ αυτό το πλοίο διεύθυνεται νοτιοανατολικά κι' άπομακρύνεται από το νησί μας.

Δεν χωρούσε πιά αμφιβολία. Το τρικάρτο εκείνο δεν είχε κανένα σκοπό να έπισκεφθ' τη Νέα Έλβετία. Πήγαινε στη δουλειά του!

— «Ας πάη! αποκρίθηκε ο Τζάκ.

Καλύτερα που δεν είναι ο «Ξιφίας»... Νάρθη λίγο αργότερα, για ναμάστε κι' εμείς κάτω, ν' αποδώσουμε τις κανονισμένες τιμές στην κορβέτα της Α. Μ. του Γουλιέλμου Γ' της Αγγλίας!

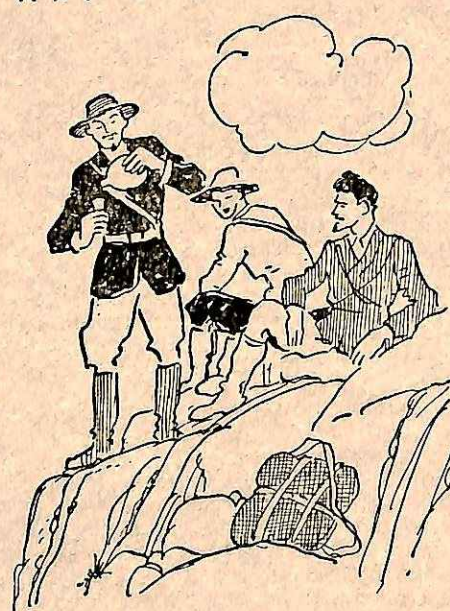
Και λέγοντας αυτά, ο Τζάκ έδωσε σε δυο φορές το τουρέκι του, προς τιμήν της κόκκινης κι' άσπρης σημαίας, που έκυμάτιζε πρό μισής ώρας στην κορυφή του κώνου Ζάν-Ζερμάτ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Το βράδυ της ίδιας ημέρας, ο κ. Ζερμάτ κι' η γυναίκα του, η κυρία Ουόλστον και η κόρη της, ήταν μαζεμένοι στη βιβλιοθήκη, αφού πέρασαν μία ωραία ημέρα εργαζόμενοι.

Τα τέσσερα αυτά πρόσωπα συνωμλούσαν κοντά στο παράθυρο που έβλεπε τη δεξιά άχθη του ρέματος των Τσακαλιών, και φυσικά, για τί άλλο, για κείνους που είχαν φύγει πρό τριών ημερών.

— «Πού να βρίσκονται αυτή τη στιγμή; ρώτησε η Μπέτσι.

Οι τρεις φίλοι στην κορυφή του λόφου.

— Κατά τη γνώμη μου, θα έφθασαν στην κορυφή της βουνοσειράς, αποκρίθηκε ο κ. Ζερμάτ.

— «Ποιός ξέρει με πόσους κόπους και με πόσους κινδύνους!... είπε η Άννα.

— «Κινδύνους... δεν πιστεύω, αγαπητή μου, αποκρίθηκε ο κ. Ζερμάτ. Όσο για τους κόπους, ο πατέρας σου είναι αρκετά άκασις ακόμη κι' οι γιοιό μου υπέστησαν κι' άλλους πολλούς.

— «Ο Έρνέστος όμως δεν έχει την αντοχή των αδελφών του... παρατήρησε δειλά η Άννα.

— «Οχι βέβαια, αποκρίθηκε η κυρία Ζερμάτ, γιατί αυτός προτιμούσε πάντα τη μελέτη από τη σωμασκήση.

— «Οχι δά! είπε ο κ. Ζερμάτ. Αν ο Έρνέστος εργάσθηκε πολύ με το κεφάλι, δεν εργάσθηκε λιγώτερο και με τα χέρια και με τα πόδια...

— «Να ιδούμε ως αύριο, είπε η κυρία Ουόλστον, θα γυρίση το περισσότερι που πήρε ο Έρνέστος, με κανένα γράμμα για μάς;

— «Και γιατί όχι άπόψε; αποκρίθηκε η Άννα. Το περισσότερι μπορεί να βρή των περισσότερων του ακόμα και νύκτα. Αλήθεια, κύριε Ζερμάτ;

— «Βεβαίωτατα, Άννα! Η γρηγοράδα αυτού του πουλιού είναι τόσο μεγάλη, είκωσι λεύγες την ώρα, λένε, ώστε θα μπορούσε να διανύση την απόστασι που μάς χωρίζει από τα βουνά, σε έξηντα ως εβδομήντα λεπτά της ώρας!

— «Να φυλάξω το γύρισμά του ως το πρωί; έπρότεινε η κόρη.

— «Μά τόσο άνυπομονείς να λάβης νέα από τον πατέρα σου; τη ρώτησε η κυρία Ζερμάτ.

— «Κι' από τους γιους σας, κυρία Ζερμάτ! συμπλήρωσε η Άννα.

— «Κρίμα που η βουνοσειρά αυτή δεν φαίνεται από το Φελσενχάιμ! παρατήρησε η κυρία Ουόλστον. Αλλοιώς, μ' ένα καλό κυάλι, θα μπορούσαμε να ιδούμε αν κυματίζει ή σημαία στην κορυφή.

— «Μά γι' αυτό, αποκρίθηκε ο κ. Ζερμάτ, αν το περισσότερι δεν φανή ως αύριο το πρωί, σκοπεύω να σελλώσω των Λάιχτφους και να πάω στο Έμπερφουρτ. Από κει φαίνεται ο κώνος.

— «Ναι, ναι! έσυμφώνησε η κυρία Ζερμάτ. Αλλ' ως μην κάνουμε πρόωρα σχέδια και, επειδή είναι ώρα, ας καθήσουμε στο τραπέζι... Ποιός ξέρει! ως την ώρα που θα κοιμηθούμε, μπορεί να γυρίση το περισσότερι με κανένα γραμματάκι του Έρνέστου.

— «Ε, δεν είναι η πρώτη φορά που συγκατανοούμε μ' αυτό τον τρόπο, είπε ο κ. Ζερμάτ. Θυμάσαι, Μπέτσι, τότε που τα παιδιά μας μάς έστειλαν ειδήσεις με περισσότερια από το Βάλντεγκ, από το Πρόσπεκτ-Χίλλ, άσχημες ειδήσεις, για έπιδρομές πιθήκων κι' άλλων ζώων φθοροποιών; Ας έλπίσουμε ότι αυτή τη φορά ο ταχυδρόμος θα μάς φέρη καλές.

— «Νάτος!... έφώναξε η Άννα που σηκώθηκε κι' έτρεξε στο παράθυρο.

— «Είδες, αλήθεια, το περισσότερι; τη ρώτησε η μητέρα της.

— «Οχι, μά το άκουσα που μπήκε στον περισσότερων.

Πραγματικώς, ένας μικρός κρότος είχε κινήσει την προσοχή της Άννας. Ήταν σά να σπρώχθηκε και να ξανάκλεισε ή πορτίτσα στη βάση του περισσότερων, επάνω από τη βιβλιοθήκη.

Ο κ. Ζερμάτ βγήκε άμέσως, ακολουθούμενος από την Άννα, την κυρία Ζερμάτ και την κυρία Ουόλστον. Αμα έφθασε στον περισσότερων, έβαλε μία σκάλα, ανέθηκε και κοίταξε μέσα.

— «Ήλθε!... είπε.

— «Πιάστε το! πιάστε το, κύριε Ζερμάτ! φώναξε η Άννα μ' άνυπομονησία.

Και μόλις το περισσότερι βρέθηκε στα χέρια της, του φίλησε το βαθυγάλαζο κεφαλάκι και, αφού έλυσε το γράμμα από το πόδι του, το ξαναφίλησε. Τότε το πουλί, εξαφρωνμένο, ξαναμπήκε στο σπιτάκι του, όπου το περιέμενε μία χούφτα καλαμπόκι.

Η Άννα διάβασε το γράμμα του Έρνέστου δυνατά. Κι' όλοι χάρηκαν για την έπιτυχία της έκδρομής και συγκινήθηκαν με τα τρυφερά, στοργικά λόγια που τους έρχονταν από τα ύψη του Ζάν-Ζερμάτ. Είναι περιττό να προσθέσουμε, πως η Άννα εύχαστιτήθηκε περισσότερια από όλους...

Χαρούμενοι, γύρισαν στο σπίτι, επλάγιασαν κι' έκοιμήθηκαν ήσυχα ως το πρωί.

Η ημέρα εκείνη αφιερώθηκε όλη σε οικιακές εργασίες. Αφού γύρισε το περισσότερι, ένοιεόται ότι ο κ. Ζερμάτ δεν είχε πιά ανάγκη να πάη στο Έμπερφουρτ. Ήταν όλως διόλου περιττό να ιδή τη σημαία στην κορυφή της βουνοσειράς, αφού ήξερε τώρα πως στήθηκε. Κι' ήταν βέβαιος πως ο κ. Ουόλστον, ο Τζάκ κι' ο Έρνέστος είχαν ξεκινήσει να γυρίσουν στο Φελσενχάιμ.

Την άλλη μέρα, άλλωστε, παρουσιάσθηκε μία μεγάλη εργασία, που δεν μπορούσε ν' άναβληθ'η. Ένα κοπάδι από σολωμούς είχε μπή στο στόμιο του ρέματος των Τσακαλιών, όπως γινόταν πάντα αυτή την εποχή. Έπρεπε λοιπόν να ψαρέψουν όσο περισσότερα μπορούσαν από τα ψάρια αυτά, που θα τα πάστωναν κατόπι και θα τα διατηρούσαν.

Το άπόγευμα, ο κ. και η κυρία Ζερμάτ, η κυρία Ουόλστον κι' η Άννα άφησαν το ψάρεμα, πέρασαν το γεφύρι της Οικογενείας και πήραν το δρόμο που ώδηγούσε στο Έμπερφουρτ. Γιατί λογάριάζαν πως οι έκδρομείς θα είχαν φθάσει στο Φραγκιά και σε δυό ώρες το πολύ μπορούσαν να διανύσουν την απόστασι ως το Φελσενχάιμ.

Η ημέρα όμως προχωρούσε και τίποτα δεν φανέρωνε την παρουσία τους, ούτε γαυγίσματα των σκύλων που θα μυριζόταν βέβαια τους κυριούς τους, ούτε τουφεκίες, που θα έβριχνεν ο Τζάκ για ν' άναγγέλη τον γυρισμό τους. Στις έξη, το γεύμα ήταν έτοιμο, — πλούσιο γεύμα, για κουρασμένους και πεινασμένους. Περιέμεναν τους έκδρομείς κι' επειδή σηκώθηκε κι' έτρεξε στο παράθυρο.

— Είδες, αλήθεια, το περισσότερι; τη ρώτησε η μητέρα της.

Πώς δά προφυλαχθούμε από τον τύφο.

Τα τελευταία χρόνια, ύστερα από τα έντονα μέτρα του Υπουργείου Υγιεινής σε όλοκληρον τη χώρα, ο τύφος, άρρώστεια που άλλοτε έμάστιζε τη Χώρα μας, περιωρίσθη εις το έλάχιστον, εις την περιοχήν δέ των Αθηνών, μετά την εγκατάστασι του νέου δικτύου ύδρευσεως, ή νοσηρότης ή λαττώθη ακόμη περισσότερον.

Εν τούτοις κάθε χρόνο και ιδίως τους θερινούς μήνας εις όλοκληρον σχεδόν την Ελλάδα έχομεν σποραδικά κρούσματα τυφοειδούς πυρετού, εις όρισμένα δέ μάλιστα μέρη και ενίοτε και εντός των Αθηνών, όπως πρότεροι εις την συνοικίαν Ψυρή, παρυσιαίζονται μικράι έπιδημιαί.

Τούτο είναι άρκετόν να μάς κάνει ώστε να μη περιμένωμε τα πάντα από το Υπουργείον, αλλά να στρέψωμε την προσοχή μας πρό πάντων στην άτομική προφύλαξι. Κατ' αυτόν τον τρόπον θα σώσωμε τον έαυτόν μας από μία άρρώστεια μακρά, πολυδάπανο και αρκετά επικίνδυνο, ύστερα θα βοηθήσωμε το Υπουργείον, το όποιον τόσον έχει ανάγκην της βοήθείας των ατόμων. Τέλος θα άνυψώσωμε και τον έγωισμό του Κράτους μας, στα όμματα των έξνων, διότι δεν μπορεί ένα Κράτος να θεωρηται πολιτισμένον, όταν οι πολίται του δεν ξέρουν ή δεν θέλουν από μοιρολατρεία να προφυλαχθουν από μία κακιά άρρώστεια, σάν το τύφο.

Υπάρχουν δυστυχώς και μορφωμένοι ακόμη άνθρωποι που θεωρούν το έμβόλιον καταστρεπτικόν για τον έαυτόν των, ή για τα παιδιά των και σου λένε «δεν βάζω έγώ μικρόβια στο σώμα του παιδιού μου χωρίς κανένα λόγο». Άλλοι πάλιν από άμέλεια ή από μοιρολατρεία δεν παίρνουν έμβόλιον και τό ρίχνουν στην τύχη, «αν με πιάση, ο Θεός βοηθός».

Τέλος υπάρχουν και άλλοι, κι' αυτοί είναι εκείνοι που κάνουν πως ξέρουν όλα, που σου λένε, «δεν κάνει τίποτε το έμβόλιον, πλέον τις ντομάτες ή τα φρούτα σε καυτό νερό, πίνω βρασμένο νερό και έτσι δεν φοβάμαι τον τύφο».

Εις τους πρώτους άπαντοίμε, πως το έμβόλιον του τύφου, όπως και όλα τα άνεγνωρισμένα έμβόλια, δεν βλέπεται, τουναντίον μάλιστα πολλές φορές προσέξαμε πως ώφελεί κατά περιεργον τρόπον. Έτυχε να ιδούμε παιδιά άδύνατα και άνόρεκτα, να παχύνουν και να τους έρχεται ή όρεξις, ύστερα από το έμβόλιον του τύφου. Πολλά δερματικά νοσήματα έξηφανίσθησαν περιέργως ύστερα από το έμβόλιον. Προχθές δέ σε δύο παιδιά που

έκαναν έμβόλιον άντιτυφικόν, χάθηκαν από την έπομένην τα δέκατα που είχαν από πολλόν καιρό. Και γενικώς δεν είδαμε τόσα χρόνια που κάνομε το γιάτρο καμμία βλάβη σε παιδιά ή σε μεγάλους από έμβόλιον του τύφου. Εκείνοι που έπαθαν από το έμβόλιον είναι οι γιάτροι, αλλά τό είπαμε και άλλοτε, δεν είναι άνάγκη να ζουν οι γιάτροι από τον τύφο, άρρώστεια τρομερά επικίνδυνο για τους νέους οργανισμούς. Στους άφελείς και μοιρολάτρας άς άπαντήσουν οι στατιστικές των άπολιτών μερών και ή λαχτάρα που πέρασαν οι περισσότεροι με τον τύφο των παιδιών των. Στους τελευταίους, σ' αυτούς που βράζουν το νερό και τα φρούτα, έχω να συστήσω το έμβόλιον περισσότερον από τους άλλους, διότι με τα βρασίματα και τις άποστείρώσεις γίνονται πιδ ευαίσθητοι στον τύφο και με τον πρώτο περίπατο που θα κάνουν σε έξοχη που ύδρεύεται με πηγάδια ή δεν θα έχουν τα μέσα να βράσουν τις ντομάτες, θα πάθουν άσφαλώς τύφο και βαρύτερο μάλιστα από τους άλλους, που έχουν σκληραγωγήσει το σώμα των.

Τύφο παθαίνουν συχνότερα τα παιδιά από 3 έτών μέχρι 20, οι μεγάλοι παθαίνουν, αλλά σπανιώτερα. Το λόγο τον είπαμε πολλές φορές. Τα παιδιά και γενικώς ο νέος φθείρεται περισσότερον, δεν προσέχει όσο πρέπει την τροφή του και τη ζωή του, ο οργανισμός του είναι συνεχώς εξησθενημένος και έπομένως τα μικρόβια βρίσκουν εύκολα έδαφος πρόφορον να άναπτυχθούν. Αντιθέτως ο μεγάλος έχει πρώτον μυαλό, ύστερα ή ανάγκη του δεν είναι τόσο μεγάλης όπως στο παιδί και έτσι κατορθώνει να διατηρή ή ακμαίες τις δυνάμεις του και να άντεπεξέρχεται νικηφόρος έναντίον μιας μικροβιακής προσβολής. Παράδειγμα: Μία οικογένεια στην Γλυφάδα τρώγει στρείδια μολυσμένα από μικρόβια τύφου, μετά 15 ημέρας τα δύο ή τρία παιδιά της οικογενείας και ή μικρά υπηρέτρια παθαίνουν τύφο, ενώ οι γονείς παραμένουν υγιείς για να χτυπούν το κεφάλι των, πρώτον γιατί δεν έκαναν έμβόλιο και δεύτερον γιατί έφαγαν στρείδια ή άλλα θαλασσινά που τα άπαγορεύουν οι γιάτροι τους θερινούς μήνας, διότι είναι μία από τις συχνότερες αίτιες της μεταδόσεως του τύφου.

Στο έπόμενο θα πούμε μερικά για το τύφο και ποιά έμβόλια πρέπει να προτιμώμεν, ως άποτελεσματικότερο.

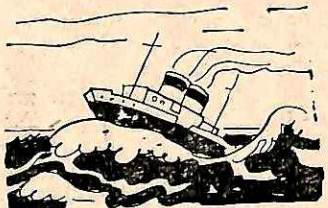
Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

Καλοκαίρι! Η εποχή των ταξιδιών...

Μέσα μας γεννιέται η λαχτάρα για ένα μικρό ή μεγάλο θαλάσσιο ταξίδι. Το θαλάσσιο ταξίδι είναι η μέρα μας τονώνει τα νεύρα, όταν αμέριμνοι θα ξαπλώσουμε στην σαίζ-λόγκ του καταστρώματος για να απολαύσουμε το χάδι και τα κύματα της θαλασσίας αύρας.

Μία πραγματική δηλαδή απόλαυση που όμως για πολλούς που τους πιάνει η θάλασσα είναι υπόθεση ανέφικτος, αφού αμέσως σχεδόν με την επιβίβαση στο πλοίο καταλαμβάνονται από την ενοχλητικότητα αδιαθεσίας της ναυτίας.

Δεν υπάρχει πιά δυσάρεστος ενοχλήσις από την ναυτία! Αλλά τι είναι η ενοχλήσις αυτή και ποιά η άφορμή της; Μυστήριο! Έχει παράδοξα γνωρίσματα και περιέργους εκδηλώσεις: Πρώτον δεν καταλαμβάνει όλους τους ανθρώπους, έπειτα είναι δυνατόν με φουρτούνα να μην ενοχληθίτε καθόλου, ενώ σχεδόν με γαλήνη μπορεί να υποφέρετε κυριολεκτικώς τρομερά.

Πάντως η έπιστήμη δεν μπορεί σήμερα να εξηγήσει την ναυτία.

Πώς λοιπόν θ' αποφυγώμεν την ναυτίαν;

Η πείρα έχει τον λόγον. Νά επιβιβάζομεθα πρώτον μās λέγει με το στομάχι γεμάτο, διότι η πέψις έμποδίζει τās συσπάσεις του.

Νά εύρισκώμεθα έπειτα συνεχώς εί δυνατόν είς στάσις κατακλίσεως και να προσπαθώμεν να αυθυποβάλλωμεν ισχυρώς τον έαυτόν μας ότι δεν μās πειράζει ή θάλασσα άπασχολούντες την σκέψιν μας είς κάτι το ένδιαφέρον (παιχνίδι, διάβασμα κλπ.). Τά φάρμακα τά έχοντα βάσιν το χλωροφόρμιον, το όπιον, το βρώμιον καθώς και όλα τά άφρώδη ώφελούν πολύ και μās δίδουν άσφαλώς άνακούφισιν.

Έννοείται ότι ή έπιστήμη συνεχώς έρευνά και δεν δέν θ' άργήσῃ να μās δώσῃ το άσφαλές φάρμακον.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: Τό θερμομέτρον

Τό θερμομέτρον είναι το χρησιμότερον έκείνο έπιστημονικόν όργανον το όποιον μās καθορίζει την θερμοκρασίαν του σώματός μας κατά την διάρκειαν των διαφόρων νόσων αι όποιαι δυνατόν να το προσβάλλουν.

Άρα λοιπόν δεν είναι ένδιαφέρον να μάθωμεν κάπως καλύτερα αυτό το όργανον και πρό πάντων τον τρόπον που κατασκευάζεται;

Ο πάγος και ο ίδρωσ...

Καθώς όλοι θα έχουν παρατηρήσει, είς ένα θερμομέτρον υπάρχουν είς τās δύο πλευράς του μικρού ύαλινου σωλήνος δύο κλίμακες διηρημέναι είς υποδιαιρέσεις του μέτρου. Και ή μία πλευρά καταλήγει είς το άνω μέρος με το γράμμα C και ή άλλη με το γράμμα R.

Ο καθορισμός των δύο αυτών κλιμάκων δεν υπήρξεν εύκολος προσπάθεια. Και όταν ή μία έξ αυτών καταρρώθη τελικώς τότε δύναται τις να είπη ότι έφευρέθη και το θερμομέτρον.

Κατά τās αρχάς του 1600 οι έπιστήμονες έχρησιμοποίησαν τα λεγόμενα «θερμοσκόπια» ή υδατος τα όποια όμοιάζον προς τα σημερινά θερμομέτρα και φαίνεται ότι τά έφευρε ο Γαλιλαίος.

Είναι βέβαιον ότι κατά την εποχήν εκείνη ο Ένετος ιατρός Σαντόρρε Σαντόριο, είχε την γνώμην ότι δι' αυτόν ήτο δυνατόν να μετράται και ή θερμοκρασία του ανθρώπινου σώματος.

Αργότερον διεπιστώθη ότι το οινόπνευμα έξυπη-

ρέτει το όργανον αυτό καλύτερον από το νερό και ούτω έδημιουργήσαν τα περίφημα «φλωρεντινά θερμομέτρα».

Βραδύτερον έχρησιμοποίηθη ο υδράργυρος. Άλλά δια την αποτελεσματικην χρῆσιν του θερμομέτρου έχρειάζετο να εύρεθῇ

μία υποδιαίρεσις — κλίμαξ όμοία δι' όλους με ώρισμένης θερμοκρασίας και κατά τρόπον ώστε οι βαθμοί να διαβάζονται από τους πάντας.

Είς την περίπτωσιν αυτήν έπαρουσιάσθη ένας Ιταλός κατά το 1694 ο όποιος συνέλαβε την άπλην αλλά και εύφυή ιδέαν. Έπρότεινε να υποτεθῇ ως έλαχίστη θερμοκρασία εκείνη του τηκομένου πάγου και ως μεγίστη εκείνη του ζέοντος υδατος.

Η ιδέα αυτή όμοιάζε με το αύγό του Κολόμβου... Άπλη, αλλά έπρεπε να την σκεφθῇ κανείς!

Ο Ιταλός έπιστήμων, δημιουργός της ιδέας αυτής υπήρξεν ο μαθηματικός κόμης Κάρολος Ρεναλντίνι από την Άγκωνα και καθηγητής της φιλοσο-

φίας είς το Πανεπιστήμιον της Πίζας.

Σχεδόν όλοι οι έπιστήμονες ήκολούθησαν τās ένδείξεις του. Ο Γάλλος Ρεωμύρ την έτελειοποίησε και διήρесе την απόστασιν από το έλαχίστον είς το μέγιστον με γραμμάς τοποθετημένας είς ίσην απόστασιν ή μία από την άλλην και συνολικού αριθμού 80. Ο Γερμανός Άντερς Κέλσιος υπεστήριζε την γνώμην ότι ήτο προτιμότερα ή λήψις ενός στρογγυλού αριθμού, δηλαδή να ονομασθῇ μη δέν ή έλαχίστη θερμοκρασία και έκ ατόν ή μεγίστη.

Κατά τον τρόπον αυτόν οι ένδεχόμενοι υπολογισμοί ήσαν εύκολότεροι και έπρόκειτο να διαιρώμεν ή να πολλαπλασιάζωμεν επί 5 ή 10... (Η υποδιαίρεσις αυτή υπήρξεν ή άπαρχή του δεκαδικού μετρικού συστήματος το όποϊον καθιερώθη άργότερον).

Δέν άρκει ο πάγος...

Ο Γερμανός Γαβριήλ Φαρενάιτ έφάνη έν μέρει έπιφυλακτικός: Παρέδεχθη την ιδέαν να ονομασθῇ μηδέν ή έλαχίστη θερμοκρασία, αλλά δια να την προσδιορίσῃ μετεχειρίσθη το έξῃς πείραμα: Έβάπτισε μίαν λεκάνην πλήρη υδραργύρου έντός τετηγμένου πάγου και άναμειγμένου με ίσην ποσότητα άμύωνίας. Ούτω το μηδέν του αντίστοιχεί με 32 βαθμούς υπό το μηδέν των άλλων θερμομέτρων. Άπειναντίας, δια να προσδιορίσῃ την μεγίστην θερμοκρασίαν έχρησιμοποίησε τον άτμόν του ζέοντος υδατος κατά την μέθοδον του Ρεναλντίνι, αλλά μεταξύ των δύο άκρων έσημείωσεν 180 βαθμούς ώστε το 100 του έγινε 212.

Κατά συνέπειαν εάν θελήσωμεν να μετατρέψωμεν τους βαθμούς Φαρενάιτ είς έκαστοτά κάμνομεν την αντίθετον πράξιν: διαιρούμεν δια 5 και πολλαπλασιάζομεν επί 9 και κατόπιν προσθέτομεν τον αριθμόν 32.

Οι Άγγλοι υιοθέτησαν και χρησιμοποιούν ακόμη το θερμομέτρον Φαρενάιτ. Έπίσης δεν χρησιμοποιούν το δεκαδικόν σύστημα, αλλά τούς δακτύλους, πόδας κλπ.

Ο Χημικός

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ Και οι νεκροί των

Όπως οι Αιγύπτιοι, που αποτελούσαν έναν από τους μεγαλύτερους λαούς της αρχαιότητας έτσι και οι αρχαίοι Έλληνες τιμούσαν και σέβονταν τους νεκρούς τους τόσο, ώστε να περιποιούνται περισσότερο τους τάφους τους από τα σπίτια τους.

Σε μία παλιά πραγματεία βλέπομεν ποία έθιμα επικρατούσαν μεταξύ των αρχαίων Έλλήνων σχετικώς με τον θάνατο και την κηδεία. Η μνήμη των νεκρών ήταν ιερά, τα δικαιώματά τους σεβαστά. Και τους άπένηταν τιμές για να μη πλανώνται οι σκιές τους γύρω από τις όχθες της Στυγός χωρίς να μπορούν να μπουν στον παράδεισο των αρχαίων, στον τόπο των μακάρων, στα Ηλύσια Πεδία. Οι θρησκευτικές τελετές και ή συνήθεια είχαν άνυψώσει σε νόμο τον σεβασμό της μνήμης των νεκρών και την άπονομή τιμών στο πνεύμα τους. Ένα εύσεβες έθιμο, είχε καθιερώσει την προετοιμασία των νεκρών για το μεγάλο, το τελευταίο ταξίδι, είχε επιβάλει τις μεγαλοπρεπείς κηδείες, τον σεβασμό των τάφων και την προστασία τους από κάθε άνιερη προσβολή. Οι αρχαίοι Έλληνες είχαν την ευγενή συνήθεια της μετακομιδής των προσφιλών τους, που άπένησαν μακράν από το πατρίο χώμα, κι όταν ή μεταφορά ήταν άδύνατος, άνήγειραν κεντάφια στην πατρίδα γῆ. Μόνον οι προδότες της πατρίδος και κακούργοι που καταδικάζονταν στην έσχάτη των ποινών, έστεροντόν των τιμών της ταφῆς. Το πτώμα τους εξέτιθετο άταφο για να το κατασπαράξουν τά θηρία και τά όρνεα.

Κατά τους δημϊκοὺς χρόνους, οι συγγενείς και οι φίλοι έκλειναν τα μάτια του θνήσκοντος. Έπειτα έπλεναν το σώμα με μύρα, το περιτύλιγαν με λεπτό λευκό ύφασμα και το έβάπλωναν επάνω στο κρεβάτι. Έπακολουθοῦσαν οι θρήνοι και οι κοπετοί, όπως τους περιγράφει ο Όμηρος όταν ο Άχιλλεύς πληροφορήθηκε τον θάνατο του Πατρόκλου.

Όραία ήταν ή συνήθεια που είχαν οι αρχαίοι Έλληνες, να κηδεύονται με έξοδα του δημοσίου οι ύπερ πατρίδος πύπτοντες. Ο Θουκυδίδης μās άφησε σχετικώς μία θαυμασία περιγραφή—βιβλ. β' 34—έναν δέ νόμος του Σόλωνος ώ-

δεν γινόταν και με μεγάλη πολυτέλεια. Οι στενότεροι συγγενείς έσκαβαν τον τάφο, έθαβαν μέσα σ' αυτόν τον νεκρό κι επάνω στον τύμβο του έσπερναν σιτάρι, γιατί πίστευαν πως ή γῆ που σπερνόταν κατ' αυτόν τον τρόπο, γινόταν πιο έλαφρά. Η άπλη αυτή τελετή κατέληγε σε γεύμα

προς τιμήν των άρετών του μακαρίτου. Αργότερα όμως, ή ματαιοδοξία που είναι έμφυτη στον άνθρωπο, άντικατέστησε την αρχαική άπλότητα και οι μεγαλοπρεπείς κηδείες που γίνονταν στους χρόνους του Όμήρου προς τιμήν των ήρώων, γενικεύθηκαν για όλες τις τάξεις του λαού, μέχρι καταχρήσεως μάλιστα. Ο Σόλων άπεπειράθη με διαφόρους νόμους να περιστείλῃ την ματαιοδοξία αυτή συνήθεια.

Όραία ήταν ή συνήθεια που είχαν οι αρχαίοι Έλληνες, να κηδεύονται με έξοδα του δημοσίου οι ύπερ πατρίδος πύπτοντες. Ο Θουκυδίδης μās άφησε σχετικώς μία θαυμασία περιγραφή—βιβλ. β' 34—έναν δέ νόμος του Σόλωνος ώ-

ριζε: «δημοσία ταφάς ποιείσθαι των έν τῷ πολέμῳ άποθανόντων» και να έκφωνούνται και έπιτάφιοι λόγοι.

Κατά τους ήρωϊκούς χρόνους, όπως φαίνεται τουλάχιστον ότι έγίνετο στους στρατηγούς των Έλλήνων για τους όποιους μās μιλεί ο Όμηρος, επικρατούσε ή συνήθεια να καίουν τους νεκρούς. Εάν πιστεύσωμε τον Λουκιανό, ή καύσις των νεκρών ήταν ο έπικρατέστερος τρόπος στην Ελλάδα. Κατά τον Κικέρωνα όμως άρχαιότερα ήταν ή συνήθεια της ταφῆς ως φαίνεται από τους είς την Άττικήν άνασκαφέντας τάφους. Από την τελευταία θέλησι του άποθνήσκοντος ή από την έπιθυμία των συγγενών του έξηρτάτο ή έκλογή της καύσεως ή της ταφῆς του νεκρού. Δεν άποκλείεται δέ ή καύσις να έθεωρήθη ως άνάγκη από τότε που ο λοιμός έμάστιξε την πόλι των Άθηνών.

Μετά την ταφή, οι συγγενείς και οι φίλοι που παρακολουθοῦσαν την κηδείαν, έπέστρεφαν στο σπίτι τού άποθανόντος για να μετάσχουν στο «περίδειπνον» όπως το άποκαλοῦσαν. Μετά τρεις ή έννέα μέρες προσέφεραν θυσιές, τα λεγόμενα «τρίτα» ή «έννατα».

Τριάντα μέρες μετά την ταφή του νεκρού, προσέφεραν επίσης τελευταία θυσία, την καλουμένη «τριακάδα». Τότε έτελείωνε και το πένθος. Στην Σπάρτη ή περίοδος του πένθους ήταν μικρότερη.

Οι αρχαίοι μας πρόγονοι για να γράψουν τους αριθμούς έχρησιμοποιούν τα 24 γράμματα του αλφαβήτου τονισμένα άνω δεξιά και είς 3 σειράς:

1η σειρά α'—θ' έδειχνε τās μονάδας.

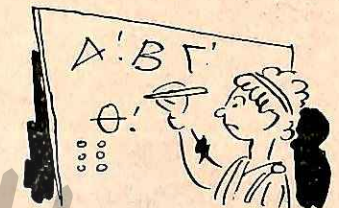
2α σειρά ι'—π' έδειχνε τās δεκάδας.

3η σειρά ρ'—ω' έδειχνε τās έκατοντάδας.

Διά τās χιλιάδας μετεχειρίζοντο τās γράμματα της πρώτης σειράς α'—θ' τονισμένα όμως κάτω άριστερά π.χ. χίλια=α.

Άλλά από του 1—9 και από του 10—90 και από 100 μέχρι του 900 έκρίζοντο 9 γράμματα δια την αριθμῆσιν και το αλφάβητο έδιδε 8 μόνον (δηλ. 3 σειράς Χ8=24 γράμματα). Διά τουτο έχρησιμοποίησαν δια μέν τās μονάδας το F το όποιον μετεμορφώθη κατόπιν είς S'=6 και έτοποθετήθη μετά το E'.

Διά δέ τās δεκάδας μετά το π έχρησιμοποίησαν το κόππα: K'=90 και είς τās έκατοντάδας έχρησιμοποίησαν το σαμπί: @=900.

Αι χιλιάδες ως είπαμεν έγράφοντο με τās γράμματα της 1ης σειράς τονισμένα όμως κάτω άριστερά π.χ. το 1939 θα έγράφετο: α@λ'θ' κ.ο.κ.

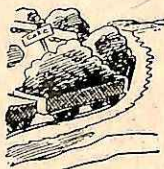
Αριθμησις των Ρωμαίων
Οι Ρωμαίοι δια την αριθμῆσιν των έχρησιμοποίησαν 7 γράμματα τά:

I=1, V=5, X=10, L=50, C=100, D=500 και M=1000 τα όποια επανελάμβανον δια και τρίς ως έξῃς:

I=1, II=2, III=3. Εάν δέ ένα γράμμα μικρότερον εύρίσκετο πρό ενός μεγαλύτερου, κατά την άνωτέρω σειράν των 7 γραμμάτων, αφαιρείτο, ενώ αν ήκολούθει προσετίθετο δηλαδή: IX=10—1=9, ενώ XII=10+2=12.

Οφείλομεν να όμολογήσωμεν ότι όλα αυτά ήσαν... φασαριώδεις αριθμησεις μέχρις ότου έχρησιμοποιεθῇ το μαγικόν 0 που με την βοήθειαν των έννέα άλλων αριθμῶν έλυσε άπαξ δια παντός και διεθνώς το ζήτημα της γραφῆς των αριθμῶν.

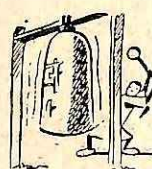
Μ' ΕΝΑ ΣΚΙΤΣΟ ΚΑΙ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Σ' όλο τον κόσμο παράγονται σ' ένα λεπτό 280 τόνοι κόκ. Το περισσότερο παράγει ή Άγγλία και το διαθέτει είς πολεμικάς βιομηχανίας.

Όταν ο καρπός του καρυδιού της Βραζιλίας ώριμάσῃ, το έσωτερικό του άνοίγει μόνο του και έκαστονάδες καρυδιών διασκορπίζονται.

Όταν κτυποῦν την καμπάνα του τεμένους της Μιανουάτα (Ιαπωνίας) κάθε κτύπημά της με ειδικό σφυρί άντχέει επί δέκα δολόκληρα λεπτά.

Μ' ΕΝΑ ΣΚΙΤΣΟ ΚΑΙ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Έχουν υπολογίσει ότι 4 κασίκες δίνουν τόσο γάλα όσο μία αγελάδα, ενώ τρώνε μισό σχεδόν της τροφῆς των.

Είς την Γερμανία χρησιμοποιούν τά ψάρια για την κατασκευή ενός προϊόντος όμοιου με το λευκό του αούγυ.

Κάθε Γάλλος καταναλώνει, κατά μέσον όρον, διακόσια κιλά ψωμιού το χρόνο. Ημείς οι Έλληνες πόσο θέλομε;

Όταν ο αγαθός δημοδιδάσκαλος κ. 'Ιακώβος Περλεπές, μπήκε στην αίθουσα της Α' τάξεως για να κάνει το έναρκτήριο — για εκείνο το σχολικό έτος — μάθημά του, όλοι οι μικροσκοπικοί μαθηταί σηκώθηκαν από τα θρανία τους πλὴν ενός: τοῦ Κοσμά Μπούφου τοῦ 'Αθανασίου.

Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ κ. 'Ιακώβου Περλεπέ, ὁ ὁποῖος, μόλις ἀνέθηκε στὴν ἔδρα του, ἔσπευσε νὰ καλέσῃ τὸν νεοφώτιστο μαθητὴ καὶ νὰ τοῦ κἀνῃ τὶς δέουσες συστάσεις:

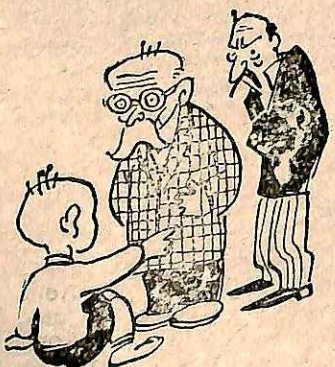
— 'Ακου ἐδῶ, παιδί μου. 'Όταν μπαίνει μέσα στὴν τάξη ὁ δάσκαλός σου πρέπει νὰ σηκώνεσαι.

'Ο Κοσμάς γούρλωσε τὰ μάτια του ἀπὸ τὴν κατάπληξη.

— Γιατί, ρώτησε.
— Διότι ἔτσι πρέπει.

— Καὶ γιατί πρέπει ἔτσι;
'Ο κ. 'Ιακώβος Περλεπές ἄρχισε νὰ δυσανασχετῇ. 'Όστὸσο, σὺν ἄνθρωπος φοβερὰ ὑπομονητικὸς ποὺ ἦταν, δὲν ἔχασε ἀμέσως τὸ γλυκὸ, συμβουλευτικὸ του ὕψος.

— 'Ακου ἐδῶ, παιδί μου, εἶπε στὸν Κοσμά. 'Όταν σοῦ λὲι ἕνα πρᾶγμα ὁ δάσκαλός σου, ἐσὺ οὔτε «γιατί» θὰ ρωτᾷς, οὔτε «ὄχι» θὰ λές.

— Νά... αὐτός.

— Γιατί αὐτό;
— Διότι ἔτσι εἶναι.
— Καὶ γιατί εἶναι ἔτσι;
Δὲν ἦταν δυνατόν νὰ διατηρήσῃ περισσότερο τὴν μεγάλη ὑπομονή του ὁ κ. Περλεπές. 'Εφ' ὧ καὶ ἐβροντοφώνησε:

— Κάθισε κάτω!
'Η κατάπληξις τοῦ Κο-

— Κάτσε κάτω!!...

σμά μεγάλωσε. Ρώτησε:

— 'Εγώ;
— 'Αμ' ἐγώ; ἐβρυχήθη ὁ κ. Περλεπές.
— 'Ξέρω κί' ἐγώ; διηρωτήθη ὁ Κοσμάς.

Καὶ ἀπορῶντας γιὰ τὴν διάκρισι ποὺ γινόταν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν συμμαθητῶν του (ποὺ κάθονταν στὰ θρανία τους), ὁ Κοσμάς ... στρογγυλοκάθησε στὸ πάτωμα!

'Ο ἀτυχὴς κ. Περλεπές ἄρχισε νὰ αἰσθάνεται τάσεις πρὸς λιποθυμίαν. Συγχρόνως τὰ ἔβαζε μὲ τὸν ἑαυτὸ του. Τί τοῦ ἦρθε, στὰ καλὰ καθούμενα, νὰ φωνάξῃ αὐτὸ τὸ ζωντόβολο; Δὲν τὸ ἄφηνε καλύτερα νὰ κάθεται στὸ θρανί του μέχρι ποὺ νὰ βαρεθῇ καὶ νὰ φύγῃ μόνο του; Κύριε ἐλέησον!

'Εν τῷ μεταξύ, ὅμως, ἔπρεπε κατὶ νὰ γίνῃ. Μὲ τὸ στρογγυλοκάθισμα τοῦ Κοσμά στὸ πάτωμα, οἱ ἄλλοι πιτσιρίκοι εἶχαν ἄλλοφρονήσει. 'Αρχισαν νὰ φωνάζουν καὶ νὰ γελοῦν σὲ βαθμὸ ἀπελπιστικό. Αὐτὴ

ἡ φασαρία ὠδήγησε στὴν αἴθουσα τῆς Α' τάξεως τὸν διευθυντὴ τοῦ σχολείου.

Τὸ αὐστηρὸ ὕψος τοῦ διευθυντοῦ καὶ ἡ ἀπότομη εἰσοδὸς του στὴν αἴθουσα, ἀποκατέστησε κάπως τὴν διασαλευθεῖσαν τάξιν.

— Τί συμβαίνει, κ. Περλεπέ; ρώτησε ὁ διευθυντὴς τὸν δάσκαλο.

— 'Ιδού, κ. διευθυντά, ἀπάντησε ἐκεῖνος δείχνοντας τὸν Κοσμά, ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ κάθεται μακαρίως στὸ πάτωμα.

— Τί εἶναι αὐτό;
— Ρωτήστε τον, κ. διευθυντά, καὶ θὰ ἐννοήσετε.

Γύρισε στὸν Κοσμά ὁ διευθυντὴς:

— Γιατί κάθεται κάτω;

— 'Ετσι μοῦπε...

— Ποιός;
— Νά, αὐτός!
— 'Ο κ. Περλεπές;
— Δὲν ξέρω πὼς τὸν λένε...

— Σήκω ἐπάνω!
'Ο Κοσμάς ἔμεινε γιὰ λίγο σκεπτικὸς. 'Επειτα ἀνοίξε τὰ χεῖλη καὶ τραβώντας τὴ γλῶσσα του ἀνάμεσα στὰ δόντια του, ἀφῆσε ν' ἀκουσθῇ ἕνα ἀναιδέστατον:

— Τς!...
Κατεπλάγη καὶ ὁ διευθυντὴς, μὲ τὴν σειρά του.

— Τί θὰ πῇ αὐτό; ρώτησε.
— Θὰ πῇ, πὼς δὲ σηκώνομαι, ἀπάντησε ἀναιδέστατα ὁ Κοσμάς. 'Εμένα μ' ἀρέσει ἐδῶ. 'Επειτα, μοῦ εἶπε νὰ καθίσω ἐδῶ αὐτός!

— Μὴ δείχνῃς μὲ τὸ δάχτυλο!

— Μὲ τί νὰ δείξω; Μὲ τὸ πόδι;

᾽Ω συμφορά! Θρόμβοι ἰδρώτος φάνηκαν ἐπάνω στὸ μέτωπο τοῦ δυστυχοῦς

διευθυντοῦ. 'Ηταν ἡ πρώτη φορά, ποὺ ἀντιμετώπιζε, μέσα στὸ 35ετὲς στάδιό του, τέτοια περίπτωσι. 'Επὶ τέλους πῆρε τὴν γενναία ἀπόφασιν: 'Εσκυψε, ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν Κοσμά καὶ τὸν ἐσήκωσε ἐπάνω:

— Πὼς λέγεσαι; τὸν ρώτησε.

— Μποῦφος!

— Πῶς;

— Κοσμάς Μποῦφος τοῦ 'Αθανασίου.

'Ο διευθυντὴς ἔξυσε τὸ κεφάλι του:

— 'Αμ' ἔπρεπε νὰ τὸ κατὰβῶ! εἶπε. 'Ηταν ἀδύνατον νὰ μὴν εἶσαι ἐσὺ ὁ Μποῦφος, ὁ ἡλιθιώτερος μαθητὴς αὐτοῦ τοῦ σχολείου. Νά χαίρεσαι τὸ ὄνομά σου, παιδί μου!

Μὲ πολλὴ συγκίνησι ὁ 'Αθανάσιος Μποῦφος τοῦ Κοσμά ἄκουσε τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὸν κανακάρη του τί εἶχε γίνῃ στὸ σχολεῖο ἐκεῖνο τὸ πρωί.

— Καλὰ τὰ κατάφερες, γυιέ μου!, εἶπε ἐν εἵδει συμπεράσματος ὅταν ὁ Κοσμάς τελείωσε τὴν ἀφήγησί του. Γιὰ νὰ σοῦ πῇ ὁ διευθυντὴς νὰ χαίρεσαι τὸ ὄνομά σου, σημαίνει ὅτι τὸ ἐτίμησες ὅπως ἔπρεπε. Νά σὲ φιλήσω!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Ο Κοσμάς καὶ τὸ ἀλφάβητο.

— Τς...

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα Θεοῦ τοῦ Πυρός, υἱοῦ τοῦ Τιτᾶνος 'Ιαπετοῦ καὶ ἀδελφοῦ τοῦ 'Ατλαντος.

1) Πρωτεύουσα μεγάλου εὐρωπαϊκοῦ κράτους. 2) 'Ητο ὁ πρόδρομος τῆς 'Ελληνικῆς 'Επαναστάσεως τοῦ 1821. 3) 'Αρχαῖος ποιητής. 4) Εἰς ἐκ τῶν κυριωτέρων λιμένων τῆς Μεσογείου. 5) Περιφήμος ἀρχαῖος ἱστορικός. 6) Τὸ ὄνομα ἑνὸς τῶν κυριωτέρων ἡρώων τῆς 'Επαναστάσεως τοῦ 1821. 7) Μία τῶν 'Ηπειρῶν. 8) Μᾶς ἀφαιρεῖ τὸ 1) 3 τῆς ζωῆς μας... 9) Πόλις τῆς Μακεδονίας.

Π. Χ. Ὑψηλάντης

Ἕνα γράμμα

Σὲ γίγα μυθολογικὸ ἕνα γράμμα ἀφαιρεῖς καὶ γνωστὸ σου ὄρυκτό βλέπεις τότε κί' ἀπορεῖς.

Γ. Δ. Παν.-Α. Πετρ.

Μαγικὴ εἰκὼν

ἄνευ εἰκόνας

— Μαρίκα, Τοτό, Πίπη θέλετε νὰ παίξουμε;

— Τί παιχνίδι;

— Αὐτὸ ποὺ σὰς εἶπα!

Κ. Δ. Εὐσταθίου

Τρίγωνον

***** = Νῆσος

**** = Κλωστή

*** = Συγχρόνως

** = Νότα

* = Φωνῆν

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Μ. Κανάρης

Κρυπτογραφικόν

12345657894 = Φιλόσοφος

78131 = Δένδρον

1451564 = Ἐπίθετον

3456231 = Ἐπιστήμη

1294 = Πλανήτης

52334535 = Ἰστιοφόρον

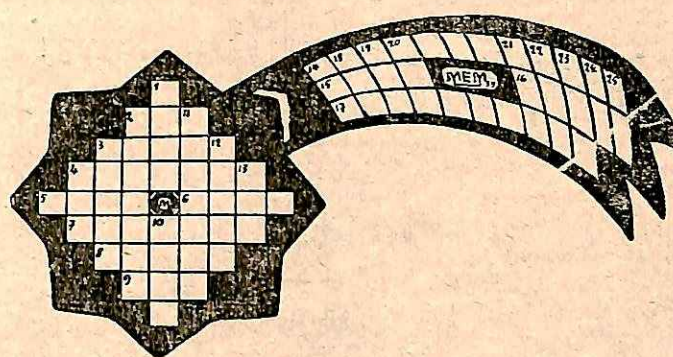
3571 = Ἑλλ. πόλις

784574 = Κακοῦργος

43564 = Δημητριακόν.

Γ. Κυρτάκος

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ Ο «ΚΟΜΗΤΗΣ»

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

2. Χρήσιμον εἰς τὸν ἄνθρωπον ζῶον.

3. Συνιστῶνται ὡς ὕγιεινι τροφῇ.

4. Μεγάλῃ αὐτοκρατορίᾳ τῆς ἀρχαιότητος.

5. Εὐχάριστον συναίσθημα.

6. Τέρας τῆς μυθολογίας μὲ κεφαλὴν καὶ πτέρυγας ἀετοῦ καὶ σώμα λέοντος.

7. Νῆσος, τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας ἀναφέρεται εἰς τὰς ἡρωικωτέρας σελίδας τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας.

8. Ἐθνικὸς εὐεργέτης, τοῦ ὁποιοῦ τὸ ὄνομα φερεῖ καλλιμάρμαρον κτίριον τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου, εἰς τὰς 'Αθήνας.

9. Εὐγενὲς ζῶον, πολῦτιμον εἰς τὸν ἄνθρωπον (δὴμ.).

14. Τὸ ἔνσημον τῆς Νεολαίας.

15. Πόλις τῆς 'Αλγερίας, κειμένη εἰς τὸν μυχὸν ὁμώνυμου κόλπου.

16. Τὰ φοροῦν οἱ πυροσβέσται, οἱ στρατιῶται καὶ ἐσχάτως καὶ οἱ ἀστυφύλακες.

17. Εἰς αὐτὸ θεραπεύεται ὀρισμένη ἀσθένεια (γεν. πληθ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

4. Τίτλος Αἰθίοπων φυλάρχων.

3. Μεγάλῃ περιφέρειᾳ, κατοικουμένη ἀπὸ ἀνθρώπους τῆς αὐτῆς φυλῆς (γεν.).

2. Γαλλικὴ ἀποικία τῆς 'Αφρικῆς.

1. Τὸ μουσικὸν ὄργανον τοῦ 'Ορφῆως.

10. Πρόθεσις.

11. 'Η ἐλαχίστη χρονικὴ μονὰς ἢ τελεία (πληθυντικός).

12. Καταστρεπτικὸν εἰς τὴν γεωργίαν ἔντομον.

13. Τριγράμματα ἀπὸ τὴν λέξιν ἀήδους.

14. Γάλλος στρατάρχης, διακριθεὶς εἰς τὸν παγκόσμιον πόλεμον (1914—1918).

18. Συμπερασματικόν.

19. Στρατηγὸς τοῦ Μ. Ναπολέοντος.

20. Πρόθεσις.

21. Χειμερινὸν σπῶρ (ξεν.).

22. 'Ιέρεια τῆς Ἀρτέμιδος, ἀτοκτονήσασα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λεάνδρου.

23. Νῆσος τῆς Μ. Βρετανίας.

24. Ζῶσα ὑπαρξίς, τὸ ὑπάρχον.

25. 'Η πρώτη λέξις τοῦ ὄρκου τῶν ἀρχαίων ἢ βυζαντινῶν.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΣΤΕΛΟΥΝ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ & ΛΥΣΕΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀναγνώσται μας, οἱ ὁποῖοι στέλλουν συνεργασίαν εἰς τὰς σελίδας «Σπασοκεφαλίες» καὶ εἰς τὰς διασκεδάσεις, νὰ συμμορφωθῶν ἀπολύτως μὲ τὰς ὁδηγίας ποὺ παραθέτομεν κατωτέρω, ἐὰν θέλουν νὰ λαμβάνεται ὅπ' ὀψιν καὶ νὰ κρίνεται ἡ ἀποτελεσματικότης ὕλη.

Σταυρόλεξα: 'Όπως ἐγράψαμεν καὶ ἄλλοτε, πρέπει νὰ εἶναι κατὰ προτίμησιν διαστάσεων 9 Χ 9, 10 Χ 10 καὶ 11 Χ 11. Εἰς περιπτώσεις ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχόν συνθέσεων, θὰ δημοσιεύονται σταυρόλεξα διαφόρων ἄλλων σχημάτων, εἰκονογραφημένα κλπ. Αἱ λέξεις τοῦ σταυρολέξου πρέπει νὰ εἶναι γνωσταί, νὰ διασταυρῶνται ἐπαρκῶς (νὰ ἔχουν πολλὰ κοινὰ γράμματα). Μαῦρα τετραγωνίδια λυγὰ καὶ σκοτισμένα, κατὰ τὸ δυνατόν. Αἱ λύσεις θὰ γράφονται μὲ μολύβι ἐπάνω στὸ σχῆμα τοῦ σταυρολέξου.

Πνευμ. ἀσκήσεις: 'Απὸ τῆς προσεχοῦς ἐβδομάδος καὶ μέχρι νεωτέρας εἰδοποιήσεως δὲν δεχόμεθα ἀκροστιχίδας, κρυπτογραφικά, τετραγώνια καὶ τρίγωνα. Εἶναι εἰς τὴν οὐσίαν τὰ ἐυκολώτερα εἶδη πνευματικῶν ἀσκήσεων καὶ δι' αὐτὸν φαίνεται τὸν λόγον ὅλοι στέλλουν ἀκροστιχίδας, κρυπτογραφικά κλπ. Τὰ ἐγκρίνεται διὰ νὰ δημοσιεῦθωσιν ὑπεράρκουν διὰ τὰ φύλλα ἑνὸς ἑξαμήνου. Οἱ ἀναγνώσται μας μποροῦν νὰ μᾶς στέλλουν ἄλλων εἰδῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων. Αἱ λύσεις θὰ γράφονται δεξιὰ ἢ κάτω ἀπὸ τὴν ἀσκήσιν.

Καὶ μία γενικὴ διάταξις: Τὰ χειρόγραφα πρέπει νὰ εἶναι καθαρογραμμένα ἀπὸ τὴ μὴ ὀψι τοῦ χαρτιοῦ, μὲ μελάνη κοινὴ (ποτὲ κόκκινη) ἢ μολύβι.

Δεχόμεθα πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ σταυρόλεξα, ἐφ' ὅσον εἶναι πρωτότυπα.

Μεσοστιχίς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν πόλιν τῆς νοτίου 'Ελλάδος:

1) Πτηνόν. 2) Υἱὸς τοῦ Πριάμου. 3) Δημητριακὸς καρπός. 4) Τρύπα. 5) Τὴν φοροῦν οἱ Φαλαγγίται. 6) Θεὸς τῶν ἀρχαίων. 7) Ἄγιος. 8) Νῆσος τοῦ Β. Αἰγαίου.

Σ. Ν. Πανταζῆς

Αἶνιγμα

'Αρχαῖος Θεὸς καὶ ὁ διάβολος
μ' ἕνα φυτὸ ἐνώθησαν
Κ' ἔκαναν τόσον θόρυβο
ποὺ ὅλοι ἀναστατώθησαν.

Π. Δεμέστιχας

Φωνειντόλιπον

.π...ς—Θ.λ...τ.—π.λλ.—
χ.ν...—κ...—τ.—λ. γ.

Μεταξὺ τῶν συμφῶνων τοποθετήσατε τὰ κατάλληλα φωνήεντα, ὥστε νὰ διαβάσεται μιὰ λαϊκὴ παροιμία.

Οἱ παῦλες χωρίζουν τὰς λέξεις.

Π. Καραντζίδης

Αἱ λύσεις τοῦ 41ου φύλλου

Οἱ 4 λαμπτήρες: 'Ο πρῶτος ἐτοποθετήθη στὴ γωνία τοῦ ἄνω μέρους τοῦ σχεδίου, ὁ δεύτερος στὸ ἀντίστοιχο κάτω μέρος. 'Ο τρίτος καὶ ὁ τέταρτος στὶς διασταυρώσεις τῶν 8 δρόμων ποὺ σχηματίζονται στὸν κεντρικὸ ὀριζόντιο δρόμο.

Μία ὥρα ἡ ἀσκήσις: Καθένα (1), διόδια (2), λατεῖα (3), σεπτὰ (7), τριαντάφυλλο (30), Σαραντάπορον (40), ἑκατόμβη (400)=183.

'Ακροστιχίς: Βικτωρία (Βούδας, 'Ιακώβ, Καρδίτσα, τῶς, ὦρα, Ρα, 'Ιούδας, 'Αθήναι).

Τρίγωνον: Σημαία, ἡμέρα, μέγα, ἄρα, ἰα, Α.

Γεωγραφικὴ: Λάρισα, 'Οξφόρδη, Ναζαρέτ, Δανία, 'Ιερουσαλήμ, Ναύπλιο, 'Ολυμπος, Νέα 'Υδρην.

Κρυπτογραφικόν: Ἀριστοτέλης, Τίτος, Ἀσία, Λάρισα, Ἑλλάς, Ὄσσα, Τροία, Ἀρατος, ρίς, Ἀρης.

Αἶνιγμα: Φαιστός—'Ηφαιστός.

ΜΟΝΟ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΠΝΙΖΟΥΝ...

Μικρή ζημία...

Στό δρόμο ένας κύριος φώναζε τον εφημεριδοπώλη, του ζήτησε κάποια εφημερίδα και του έδωσε ένα εκατοστάρι.

— Δυστυχώς, κύριε, δεν έχω να σας δώσω ρέστα.

— Και τί θα γίνει τώρα; — Δεν πειράζει, είπεν ο εφημεριδοπώλης, αὐριο, ὃν περάσετε ἀπὸ ἐδῶ μοῦ δίνετε τὶς δυὸ δραχμὲς τῆς εφημερίδος.

— Καλά, κ' ἂν ἐν τῷ μεταξὺ πάθω συγκοπή καρδίας;

Τότε ὁ εφημεριδοπώλης πού εἶχε στὸ νοῦ του ἐκείνη τὴ στιγμή τὸ δίφραγκο τῆς εφημερίδος μόνο, ἀπήντησε:

— ὦ κύριε... Ἡ ζημία θὰ ἦταν πολὺ μικρή.

Ὅχι ἀκριβῶς...

— Ὅστε εἶσαι ἀπὸ τὰς Σέρρας;

— Ὅχι ἀκριβῶς.

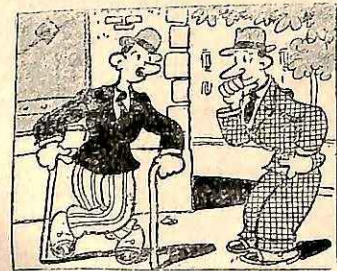
— Τί θὰ πῇ «ὄχι ἀκριβῶς»!

— Νὰ σὰς ἐξηγήσω. Ὁταν ἐφυγα ἀπὸ τὰς Σέρρας, ὅπου γεννήθηκα καὶ μεγάλωσα ζυγίζα 60 κιλά. Τώρα, στὴν Ἀθήνα, ἔχω φθάσει τὰ 90 κιλά.

— Καὶ τί σημασία ἔχει αὐτό;

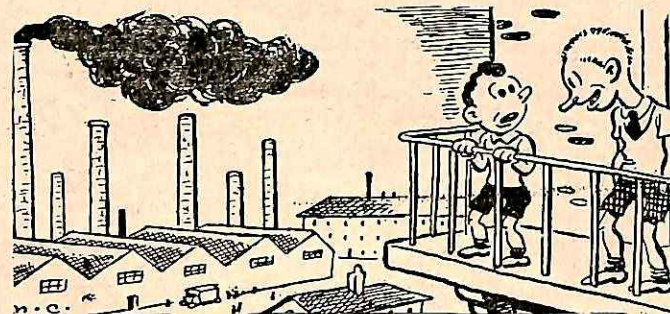
— Πῶς δὲν ἔχει σημασία! Μπορὼ νὰ πῶ ὅτι εἰμαι ἐκατὸ τοῖς ἑκατὸ ἀπὸ τὰς Σέρρας, ἀφοῦ τὸ ἐν τρίτον τῆς ὑπάρξεώς μου, τὰ 30 κιλά, ἐδημιουργήθησαν στὴν Ἀθήνα;

ΚΑΙ ΔΕΝ ΤΑ ΑΛΛΑΖΕΙ...

— Πῶς περπατᾷς ἔτσι; Τί ἐπαθες;

— Τὸ πρῶτ' ἔκαμα λάθος καὶ φόρεσα τὸ ἀριστερὸ παπούτσι στὸ δεξιὸ πόδι καὶ τὸ δεξιὸ παπούτσι στὸ ἀριστερὸ πόδι...

— Περὶργο πράγμα! Γιατί καπνίζει μόνο τὸ μεγάλο φουγάρο; Γιατί τὰ ἄλλα εἶναι μικρά; Ὅταν μεγαλώσουν θὰ καπνίζουν καὶ κείνα. Εἶδες ποτέ σου κανένα παιδί νὰ καπνίζει;

Ἡ ἸΝΔΗ ΧΑΡΤΟΡΡΙΧΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΛΕΓΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ...

Ὁ κ. Ἀριστείδης ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνοήτων ἐκείνων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι εἶναι βέβαιοι ὅτι μποροῦν νὰ μάθουν τὸ μέλλον τους ἀπὸ τὸ κατακάθι τοῦ καφέ ἢ ἀπὸ τὰ χαρτιά. Γι' αὐτό, ὅταν ἔμαθε ὅτι κάποια σπουδαία χαρτορρίχτρα ἐξ Ἰνδιῶν, εἶχε φθάσει στὴν Ἀθήνα, ξεκίνησε ἀμέσως νὰ τὴν συναντήσει.

— Ὡραία! ἐσκέπτετο στὸ δρόμο. Νὰ πού μοῦ δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρίσω τὸ μέλλον μου ἀπὸ τὰ χεῖλη μιᾶς χαρτορρίχτρας Ἰνδῆς. Αὐτοὶ οἱ Ἰνδοὶ στὶς φακιρίες καὶ στὶς μαγειεῖς εἶναι σπουδαῖοι!

Κάποτε ἐφθασε στὸ σπίτι πού τοῦ εἶχαν ὑποδείξει. Καὶ με βαθεῖαν συγκίνησιν εἰσῆλθεν εἰς τὸ «άντρον» τῆς Ἰνδῆς ἢ ὁποῖα, ἐδῶ πού τὰ λέμε, δὲν εἶχε καμμίαν σχέσιν με τὰς Ἰνδίας, ὡς καταγομένη ἐκ Λαμίας, ἐκ γονέων ἐπίσης Λαμιέων.

Ὅπως δὴποτε ἡ κυρία αὐτὴ ὑπεδέχθη εὐγενέστατα τὸν κ. Ἀριστείδην, ὁ ὁποῖος ὅμως ἐξεπλάγη διὰ τὴν ἑλληνομάθειάν της.

— Γνωρίζετε ἑλληνικά; ἤρωτησεν ἐκπληκτος.

— Βεβαίως. Ὅλοι εἰς τὰς Ἰνδίας γνωρίζουν ἑλληνικά, τὰ ὁποῖα εἶναι ἡ ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ κράτους μας!

Ἡ ψευτιά ἦταν βέβαια τερατώδης, ἀλλὰ ὁ κ. Ἀριστείδης τὴν «ἔχαψε» με ἐνθουσιασμόν, ἐφ' ὅσον προήρχετο ἀπὸ μίαν πραγματικὴν Ἰνδὴν μάγισσα... Ἀλλὰ ἡ Ἰνδὴ εἶχε ρίξει

ἐν τῷ μεταξὺ τὰ χαρτιά καὶ ἤρχισε προλέγουσα τὸ μέλλον...

— Ἀγαπητὲ κύριε, εἶπε, ὁ θεὸς σὰς πρόκειται...

Ὁ κ. Ἀριστείδης τὴν διέκοψε:

— Μὰ δὲν ἔχω θεῖο...

— Ἀ! ἤθελα νὰ πῶ ἡ θεία σὰς...

— Ἀλλὰ οὕτε θεία ἔχω!..

— Καλά... Ἡ ἀρραβωνιασμένη κόρη σὰς ὁπωσδήποτε διατρέχει μεγάλον κίνδυνον...

— Ἡ ἀρραβωνιασμένη κόρη μου; Μὰ ἐγὼ εἰμαι ἄγαμος καὶ ἄτεκνος...

— Τέλος πάντων, ἐκεῖνο πού βλέπω με ἀσφάλεια στὰ χαρτιά, εἶναι ὅτι τὸ προσεχές σὰς ταξίδι θὰ εἶναι ἐξ ἴσου εὐχάριστο με τὸ τελευταῖο...

— Ἀλλὰ, κυρία, ἐγὼ δὲν τὸ κούνησα διόλου ἀπ' τὴν Ἀθήνα!..

Ἡ... Ἰνδὴ ἠγέρθη. Καὶ με ἀγανάκτησιν, παρετήρησεν τὰ κάτωθι... λογικώτατα εἰς τὸν κ. Ἀριστείδην:

— Ἀκού νὰ σοῦ πῶ, κύριε! Μοῦ ἐπρηξες τὸ σηκότι! Ἐάν νομίζεις ὅτι μπορεῖς νὰ ξέρης ἐσὺ τὸ μέλλον σου καλύτερα ἀπὸ μένα, γιατί τότε ἦρθες καὶ κτύπησες τὴν πόρτα μου; Τὴν πόρτα μιᾶς Ἰνδῆς;

— Μὲ συγχωρεῖτε κυρία, δὲν ἤθελα νὰ σὰς προσβάλω...

— Τίποτα, τίποτα. Δὲν δέχομαι οὐδεμίαν συζήτησιν με ἀνθρώπους σάν τὰ μοῦτρα σου. Φύγε γρήγορα, ἀλλὰ πρὶν φύγης πλήρωσε τὶς πενήντα δραχμὲς τὶς ἐπισκέψεως.

Παιδικὸ πνεῦμα

Στὸ σχολεῖο:

— Κλίνει μου, Τοτό, τὸ ἐνδύω.

Καὶ ὁ Τοτός:

— Ἐν, δύο, τρία, τέσσερα...

— Τὸ 1453 τί ἔγινε στὴν Κωνσταντινούπολι, Τᾶσο;

— Δὲν ξέρω. Δὲν ζοῦσα τότε κύριε καθηγητά!

— Μπαμπά, τί δένδρα εἶναι αὐτά;

— Πιπεριές, παιδί μου.

— Ἀ! Καὶ οἱ ἄλλαι τιές πού εἶναι, μπαμπά;

Ὁ Ἀλέκος βάζει μπρὸς στὰ μάτια τοῦ ἀδελφοῦ του ἕνα καθρεφτάκι, λέγοντάς του:

— Γιὰ δὲς ἕνα γαϊδάρο!

Καὶ ὁ Γιώργος, με μεγάλη ἐτοιμότητα:

— Τὸν βλέπω... εἶναι ὁ ἀδελφός σου!...

Ὁ Δάσκαλος:

— Σχημάτισε τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦ αἴξ.

— Ἐξή παρὰ τέταρτο!

Ὁ Παυλάκης σκέπτεται:

— Πῶς βλέπουμε τὰ ὄνειρα, ἀφοῦ ἔχουμε κλειστά τὰ μάτια;

ΠΟΛΛΕΣ ΣΟΚΟΛΑΤΕΣ...

— Ἄν πλύνῃς καλὰ τὸ πρόσωπό σου θὰ σοῦ δώσω μιά σοκολάτα. Ἄν πλύνῃς καὶ τὰ πόδια σου θὰ πάρῃς δυό.

— Γιαγιά, ἐγὼ θέλω νὰ κάνω μπάνιο γιὰ νὰ πλυθῶ ὁλόκληρος.

Τί εἶναι;

Ἀπαντήστε γρήγορα!

1. Ἀγγόλα: Ἀποικία τῆς Ἀφρικῆς, πλανήτης, ἀρχαία βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου, λίμνη τῆς Ἑλβετίας ἢ ὁπωροφόρον δένδρον;

2. Βάαλ: Ὁροσειρὰ τῆς Ἀσίας, Θεὸς τῶν ἀρχαίων Φοινίκων, εἶδος ταύρων τῆς Ἀμερικῆς ἢ πόλις τῆς Συρίας;

3. Γάδος: Ποταμὸς τῆς Πορτογαλίας, ἐργαλεῖον αἰδηρουργικῆς, ὁ μπακαλιάρος, δοχεῖον ἢ μικρὸν ἔντομον;

4. Δάνδολος: Καρχηδόνιος στρατηγός, Ὀλυμπιονίκης, ἀρχαῖος Θεὸς τῶν Ρωμαίων, Δόγης τῆς Βενετίας ἢ ζῶον τῆς ζούγκλας;

5. Ἐδελθάις: Φυτὸν τῶν Ἀλπεων, συγγραφεὺς ἱστορικῶν μυθιστορημάτων, πολιτικὸν ἀξίωμα εἰς τὴν Κίναν ἢ πτηνόν;

6. Ζωροάστρης: Ἀστρονόμος τοῦ Μεσαίωνα, Ἡφαίστειον τῆς Ν. Ἀμερικῆς, ὄφιν ἢ ἱδρυτὴς τῆς θρησκείας τῶν ἀρχαίων Περσῶν;

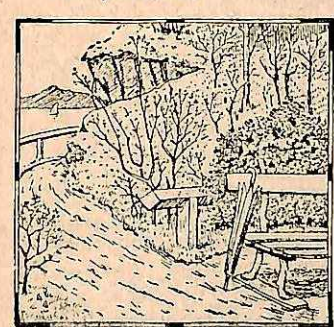
7. Ἡλακάτη: Πόλις τῆς Γερμανίας, ἀποικία τῆς Ἀγγλίας, κλωστικὸν ἐργαλεῖον ἢ ὀνομασία ναυμαχίας;

8. Μπέλλ: Ἐφευρέτης τοῦ τηλεφώνου, ὄρος τῆς Γαλλίας, ἄγλα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας μέλισσα ἢ τύπος τηλεβόλου.

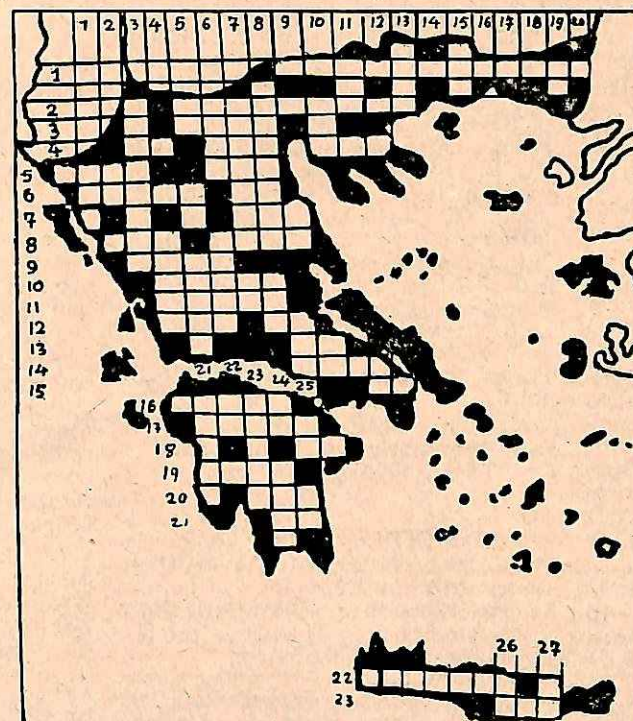
Μαγικὴ εἰκὼν

Κοντὰ στὸν πάγκο, ὅπου ὑπάρχει καὶ μιά ὀμπρέλλα, πρέπει νὰ εὐρίσκεται ὁ κ. Καθηγητής, πού κάνει τὸν περίπατό του.

Τὸν βλέπετε;

ΣΤΑΥΡΟΔΕΞΟΝ Ἡ «ΕΛΛΑΣ»

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

- Ἐνδοξὸς Ἑλλήν Βασιλεὺς.
- Μεγάλῃ περιφέρειᾳ τῆς Ἑλλάδος.
- Ὑπάρχει εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.
- Μετοχὴ βοηθητικοῦ ρήματος —σπρώχνω— χρονικόν.
- Πρόθεσις — Ὅχι, γαλλιστί (ὅπως γράφεται).
- Πόλις τῆς Πελοποννήσου — Μαζύ.
- Ἡρώς τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου (κλῆτ.).
- Ὁργάνωσις — Πολύ.
- Χαρακτηριστικὸν ὄργανον — σεως.
- Νῆσος τοῦ Ἀν. Αἰγαίου.
- Χωρίζει, ὀρίζει (γεν.).
- Ναυτικὸν παράγγελμα — Δεικτικὸν (δημ.).
- Ἀρνήσις (ξεν.).
- Γυναικεῖον ὄνομα.
- Ἄνδρος (πληθυντικός).
- Νῆσος τῶν Κυκλάδων.
- Ἀδελφὸς τοῦ Λαζάρου.
- Δεικτικὸν (δημ.).
- Μέρος τοῦ λόγου.
- Σύνδεσμος.
- Ἦτο.
- Ὁ ἀρχηγός.
- Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

- Θεὸς τῶν ἀρχ. Ἑλλήνων.
- Ε. Ρ.
- Ὄνομα Ἑλλήνων Βασιλέων.
- Περιβρέχεται ἀπὸ τὴν θάλασσαν.
- Ἀπαγορευτικόν — Νότα — Γυναικεῖον ὄνομα.
- Δὲν εἰμαι παρὼν — Πόλις τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.
- Δὲν εἰμαι ὄρθιος — Δύο ὁμοῖα φωνήεντα.
- Ὄνομασία μάχης εἰς τὴν ὁποῖαν οἱ Μακεδόνες ἐνίκησαν τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς Θηβαίους — Σημεῖον τῆς ἀριθμητικῆς.
- Ὑποθετικόν — Πρόθεσις.
- Ἀπαντα.
- Νῦν.
- Προσπαθοῦν νὰ τὴν ἀποφύγουν οἱ στρατιῶται (ὄνομα).
- Μόριον ὑποτακτικῆς.
- Τὸ ὑπάρχον.
- Τὸ ἡμῖς τοῦ 24άρου.
- Δεικτικὸν (δημ.).
- Τὸ δραματιζόμεθα.
- Σ. Θ. — Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.
- Ὑποθετικόν — Ὑποθετικόν.
- Νότα.
- Ζῶον.

Χ. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΗΣ

Αἱ λύσεις τοῦ 40οῦ φύλλου

Ἡ «Χελώνα»: Ὅριζοντίως: 1 Ἰωάννινα, 2 Αἰμῶν, 3 ἄχ—εἰ, 4 Ράς, 5 ὀρᾶ—τό, 6 σάνδαλον.

Καθέτως: 1 Ἰκαρος, 2 Χαρά, 3 σάν, 4 νά, 5 νί—ια, 6 Ι.Μ., 7 Νῶε—τό, 8 ἄνιθον.

Τί εἶναι: 1 πόλις τῆς Κορσικῆς, 2 κάτοικος τῆς Ἰσπανίας, 3 Κινεζικὸς τίτλος, 4 πόλις τῆς Τουρκίας, 5 ράτσα ὀρνίθων, 6 φάρμακον.

Μαγικὴ εἰκὼν: Ὁ τοιχοκολλητὴς φαίνεται εἰς τὸ μέσον περίπου τοῦ κιοσκοῦ, ἐὰν πάρουμε τὴν δεξιὰν πλευρὰν τῆς εἰκόνος ὡς βάσιν. Τὰ πόδια τοῦ τοιχοκολλητοῦ εἶναι στὸ μεσαῖο σκαλοπάτι τῆς σκάλας.

Μὲ μιά ματιά

Ρίξτε μιά προσεκτικὴ ματιά στὴν εἰκόνα καὶ χωρὶς νὰ τὴν ξανακυττάξετε, ἀπαντήστε εἰς τὰ ἐξῆς ἐρωτήματα:

- Τὸ αὐτοκίνητο ἔχει ἀριθμὸν κυκλοφορίας;
- Πόσα ἄτομα ὑπάρχουν μέσα στὸ αὐτοκίνητο;
- Ὑπάρχει ἕνα ποδήλατο πίσω ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο;
- Ὁ ἄνθρωπος πού φαίνεται στὴν εἰκόνα φορεῖ γραβάτα ἢ φιόγκο;
- Ὁ ἴδιος ἄνθρωπος καπνίζει τσιγάρο με πῖπα;

ΟΙ ΝΕΟΙ μας φίλοι, που μᾶς στέλνουν
για τὸ «Βῆμα τῶν Νέων» συνεργασία σὲ πε-
ζό, ἃς ἔχουν ὑπ' ὄψει τοὺς τὰ ἐξῆς γενικά:

«Υπάρχει μία μικρή μειωότης από Νέους μας Φίλους που καταπίανεται, με πράγματα δύσκολα για πρωτόπειρα (ψυχολογική) ένδειξη, δημιουργία συμβόλων, παραβολική σύσταση». Υπάρχουν κι άλλοι, έλαστοι, που επιμένουν να καλλιεργούν μία νόη και στερεόμορφη του πεζού λόγου, το κοινώς λεγόμενο «πεζοστράτευο». Τους προτρέπουμε και παρακαλούμε — τόσο τους πρώτους, όσο και τους δεύτερους — να παρηγοηθούν από δύσκολες άγνοες προπαιθέις τους για να μπορέσουν, πατώντας σε στερεό έδαφος, να προχωρήσουν σταθερά.

Στο διήγημα είναι απαραίτητη η αρχιτεκτονική. Είναι δύσκολο με λίγες λέξεις να δώσουμε λεπτομέρεια ξέξηγης του όρου. Περιοριζόμαστε μόνο σ' ένα τυπικό σχεδιάγραμμα για να προσανατολιστή. Κάθε διήγημα χρειάζεται μια είσοδο, μια πλοκή και μια λύση. Αυτά τα τρία στοιχεία είναι απαραίτητα. Γι' αυτό ζητούμε συμβουλές από τον διλόγο.

γ) « Η γ λ δ σ α της λογοτεχνίας μας έχει καθιερωθεί πια: η δημοτική. Χωρίς ν' αποκλεισ-
ωμε την καθαρεύουσα (όταν είναι αποτέλεσμα α-
μορφώσεως και όχι - όπως συμβαίνει συχνά -
προσπάθεια σπουδαιοφάνειας ή συγκύλιν-
κενότητος), συμβουλευόμεν θερμά τους νέου-
τα γράφον την καθαρά δημοτική, χωρίς άκρο-
τατες σιωπές, άπλως.

* Ἄλλοτε ἴσως μᾶς δοθῇ εὐκαιρία ν' ἀναλύ-
σωμε τὰ πάρα πάντα καί νά ποῦμε περισσο-

τερα ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ
 ΜΑΡΙΑΝ ΕΛΕΟΥ, Χαλκήϊα. Σὲ
 συγχωροῦμεν εἰκρινῶς διὰ τὸ περιεχόμενον
 τῆς ἐπιστολῆς. Ἡ γνῶσις μας εἶναι νῦν
 ἀπολουσμένη τὴν κλῆσιν σου καὶ τὸ ἐνότη-
 τας σου. Μόνον εἶσι θὰ ἐπικρατῇτες εἰς τὴν
 ζωὴν. ΠΡΥΞΑΝ ΑἰΝΑΡΘΩ, ἑντάθω. Θὰ
 ἰσχύει καὶ ἐμπνευσμένο τὸ ὄρθρο σου. Δυσὸς
 ὅς πολὺ μεγάλω γιὰ τὴν περιτρισμαμένης σὺ
 λες τοῦ περιόδοιο. Εἰς τὸ μέλλον νὰ μὴ γρο-
 νετὲς υἱοὶ κοινότητι. — ΦΙΛΙΚΑΝ ΑἰΘΑΝ

ΣΙΟΥ, Κωνσταντίναν. Η ώρα μας σαν νταπέ-
κριες, ας ἴδω πολλὰ ἀργά. Ὁπωσδήποτε
εὐχάριστοί μεν. Ἡ πατογυρία θὰ δημοσιευθῇ
καὶ ἀπομνημονεύσῃ. Α. ΠΑΛΑΔΗΜΑΝ, Κοζάκι Κε-
κουλάρη. Σὰς εὐχάριστοί μεν γιὰ τὸ ῥάδιο καὶ
γραμμά. Ηὐ σὺνδριμὸς σὰς ἀνεκνήσθῃ. — Σ
ΠΑΠΑΠΡΟΚΟΠΙΟΥ, Ἀθαναν. «Ὁ μεγαλὸς
τερος ἐχθρὸς τοῦ δόσους» θὰ δημοσιευθῇ
καὶ. ΕΥΣΤ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΝ, δεκανέας
Δοφάν. Τὸ δὸν τεύχος ἐστάλη. Σὰς εὐχάρ-
ιστοί μεν.

πρωτόν για τὸ δράσιον σας γράμμα. Ἡ φάτις
αὐτοῦν ἐπὶ τὴν ἀποστολὴν ἐπὶ τὴν ἀποστολὴν
γράφει θὰ δημοσιεύσῃ. — ΜΠΟΥΡΜΟ, ΠΕ
γραφαὶ. Τὸ πρῶτον ἐπὶ τὴν κίνησιν ἐπὶ τὴν
πᾶς ἀποστολὴν αὐτὴ ὑπὸ τοῦ Γραφεῖ
Τόπου. — ΙΩΑΝ. Π. ΚΟΤΣ. Ο στίχοι: σας δι
ἔχουν τὸν παλιὸν πᾶς ἔπρεπε νὰ ἔχουν. Δ
ἐλάμβανεν γιὰ τὰ τεχνικά λάθη, ἀφοῦ τὸ ἔκπρ
στικό μέρος ὑστερεῖ. Ἐὰν ἔπρεπε νὰ διαβάσ
πολὺ καὶ φωνητικὰ τοὺς καλλίτερος ποιητὰ
μας. Αὐτὸ θὰ εἴη βοήθησι καὶ τὴ γλῶσσα αὐ
νὰ στρώσῃ καὶ νὰ μᾶς πᾶς διατυπώνοντα
ἐπὶ τὸν πᾶν. — ΚΩΣΤ. ΤΑΞΙΔ. —
Σας ἀπαντήσαμε ἀπὸ προηγουμένου. Ὅσοι γι

νουμε κάτι καλό από άσες. — ΓΥΛΛΑΝΗΝ. Η
 Χανιά. Άσφαλώς το πεζό σας κατά λάθος
 στάθηκε για τη σελίδα. Η γλώσσα είναι ε-
 τελώς ακατάλληλη και το προσηγόμενο μὲν
 ποίησε λάθη εἰς δὲν εἶναι για νὰ διαφε-
 ρῇ ἀπὸ παιδιὰ. — ΠΑΝ. ΑΘΑΝ. Μεγάλο
 Για το πεζό σας ὡς παραπέμπομε τὸ ὅσα γυ-
 ρομε πέρα πάντο. Τὸ ποιήμα σας ἐντελὲς ἀκ-
 τάλῃστο στὸ τέλος. Βισσήκατε καὶ κἀνὰτε λ-
 θος σὴν ἀντιγραφῇ. Στείλετε μας κάτι π-
 ροσηγέμενο καὶ πὺ λαγαρόν. — ΙΩΑΝ. Δ.
 ΤΣΑΚ. ἑνταῦθα. Τα τραγούδια σας μαρτυ-
 ροῦν τὸν ἐνθουσιασμό σας μὰ δὲν τὸν μεταφ-
 ροῦν σὸν ἀναγκαστή τους. Πρέπει νὰ κατα-

ἔπε ταῖς ποίησι δὲν εἶναι ἡ ἐκφράσις τῶν συννοήσεων
 σφημάτων ὡς μ' οὐποδοῖσθε τρόπον, γιὰ τὸν
 ποιητὴν θά ἦται καὶ ἡ ἱπποκρατεῖν ἡ τὰ παλαιὰ
 μακρία. Ἡ ποίησι ὅπως καὶ καθεὶ τέχνη ἐν
 ὁρισμένοις κανόνας ποὺ πλῆσσει ν' ἀκολουθώ-
 σουμε καὶ ἐνὰ ὁλοκλήρῳ τὴν γλῶσσαν — ποὺ προ-
 πτεῖ νὰ τὸ κατέχωμε καὶ πρὶν ἀποφασισαί-
 ναι τὸ μεταχειριστοῦμε. Πρέπει νὰ καθώσθῃ
 νὰ μελετήσῃτε νεολόγησαν ποιητὰς καὶ τὴν δι-
 ηγητικὴν ποίησιν ἂν θέλετε νὰ γινώσκετε μ'

μότιμή μας ποίηση αν σελέτες να γραφάτε με
μέτρα κάτι. Προς το παρόν αν επιμένετε να
γραφάτε στίχους, αποφεύγετε τουλάχιστον τα
λιγιστούλιστα που είναι και οι δυσκολότεροι
— ΓΕΩΡΓ. ΔΕΔ., Χαρθάτι. Μπράβο φίλε μου.
Το γράμμα σου είναι γεμάτο μετριοφροσύ-
νη και το τραγούδι σου γεμάτο ποίηση. Έχει
τεχνικά λάθη βέβαια και μερικά ελαττώματα
μα φανερόνι είναι γερό ταλέντο που πρέπει να
καλλιιεργήσης. Δημοσιεύουμε εδώ ένα τετράστι-
χο από το τραγούδι σου ε'Η νεώστι στον πρ-
στίχτη πνευ:

Μαζ' με Σέ, Πατέρα, θά τραβήξουμε
 τὸ δρόμο, πρὸς τ' ἀκύμαντα λιμάνια
 κι' ὀρίζοντες καινούργιους θῆ ν' ἀνοίξουμε
 —δικιά μας καὶ δικιά Σου περηφάνεια!—
 καὶ σὲ προτρέπουμε νὰ μελετήσης γερὰ καὶ
 γράφῃς. Περιμένουμε γρήγορα κάτι δικό σου
 πού νὰ μπορῇ νὰ δημοσιευθῇ ὁλόκληρο στὴ
 λίστα μας. — Ε. Κ. Π. 'Η ἰδέα ποὺ καλὴ ἔχει

[illegible]

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΣ
ΣΠ. ΜΠΟΥΡΑΝ, Διευκρίτισ, Σοφία, 2013

ΣΕ Π. ΜΠΟΥΡΑΝ, Λαγκάδικα. Σωστές οί Μ
 σίει, έκτος τοῦ «Ποιός εἶναι». — Ν. ΞΕΝ
 ΚΗΝ, ἐνθάθα. Τό ἀλόγο κάνει πετάδι;
 ἄλλες ὀρθές. — Γ. ΠΕΠΟΝΗΝ, Αἰτωλικό
 Γνωστή. — Ν. ΠΟΛΙΤΑΚΗΝ, Κορινθίην. Κ
 λή ἡ ἀκροστιχίς. — Φ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟ
 Κρέστανα. Γιατί Μακεδονίαις (γεν.). Ἐγκ
 νεται ὁ λεξιγράφος. — Ε. ΔΙΑΠΗ, Θεσσα
 νίκη. Οἱ λύσεις σωστές. Ἡ ἀκροστιχίς γι
 1. Κ. Κ., Λάρισα. Ἀπορρίπτονται (Βάγ
 Ἄντα, Νημάχιος...). — Γ. Α. ΚΑΠΠΟ
 Λαύαν. Ἐγκρίνεται. — Μ. Κ. ΠΑΠΑΊΩΑΝ
 ΝΟΥ, Βέρβενα. Θά δημοσιευθοῦν μερικὰ.
 Δ. ΘΑΝΟΝ, Πολύδροστον. Κακόν τό στα
 ρόλεο. Τό τρίγωνον ἐγκρίνεται. — Ο. Γ. Ν
 ΓΡΗΝ, Ἄρταν. Εἶναι ΦΕΡΡΑ καί δ
 ΦΑΙΡΡΑ. Ἐγκρίνεται τό κρυπτογραφικόν.
 Β. Ν. ΠΛΑΤΗΝ, ἐνθάθα. Τό τρίγωνον μόν
 κρινεῖται καλόν. — Π. Γ. Κ. Δέν ἀπέρχεται στ
 τήγος Ἀντίπαρος. Οἱ λύσεις σωστές. —

«Ὅχι, πολλοὶ γινώσκον τὸ ρητόν. Τὰ σταυροῦντες
μέτριά. — Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ. «Ἄνευ ἐνδοξίας
φύροντος ἡ ἀσκήσιός σας. — ΚΟΥΜΠΑΝΟΣ. «
«Ἀπορρίπτονται. — Μ. Β. ΧΟΥΛΑΚΗΣ. «Α.
Βασίλειον Κρήτης. Ἐγκρίνεται. — ΓΡΥΛΛΑ-
ΚΗΣ. Χανά. «Ἀπὸ τῆς μιά θύρ τοῦ χαρτίου
ἄλλη φορά. — Γ. Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ. Ρ.
θυμινον. Ἐγκρίνεται. — Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ.
Πειραϊά. Συγχρησθῆναι καὶ γιὰ τὴ νέα σας
συνεργασία. — Χ. Δ. ΓΑΕΝΗΣ. Ποῦ καλεῖται
ἀλλὰ ἔχει ἀκατάλληλες λέξεις τὸ σταυροῦντες
σας. — Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. ἐνταῦθα. Θαι-
μάσιος ἡ λύσις σας. — Δ. Ι. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΛΟΝ, ἔνταθα. Ἀπορρίπνται. — Π. ΛΑΩΝΑ
ΣΟΠΟΥΛΟΥ. Μεγαλοπλιν. Ἐπιτοῖς. — Α. Γ.
ΓΚΟΦΑΝ. Αἰγίου. Μετρία αὐτῇ τῇ φορᾷ
συνεργαία σας. — Γ. Α. ΡΟΖΗΝ. Πυγμαλίων.
Ἀπορρίπνται. — Π. Ε. ΚΟΡΡΟΝ. Σαλόνι
μῖνα. Κακῇ ἡ παρατήρησις σου, διότι
τοῦ Παπαδιαμάντη καὶ τοῦ Μωραϊνίου εἶναι
Σκίθας καὶ ὄχι ἡ ὅσους. Οἱ λόγους αὐτοῦ
Τὰ ἄλλα ἐκκρίνονται. — Ν. ΣΕΨΕΛΛΗΝ. Η.
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Α. ΛΕΖΟΝ. Η. ΡΟΤΑΝ.

ἀπορίσονται. — Ω. ΧΟΥΤΟΠΟΛΙΟΥ, Λεωνό-
διον. Ἀκατάλληλα πρὸς δημοσεύειν. — Γ.
ΖΑΡΓΚΛΗΝ. Σκόπελον. Σωστές οἱ λύοι.
Τὸ σαυροβόλο ἀνεπιτυχές (ΚΙΕΛΟ ἀνευ
ἰθι κλπ.). — Γ. Ν. ΚΙΝΙΚΛΗΝ, Μυτιλήνη.
Καλὰ τὰ σαυροβόλια π.σ., ἀλλὰ ἔχουν πολὺ
μαύρα τετραγωνίδια. — Β. Κ. ΚΟΝΔΗΛΗΝ.
Μαγούλιαν. Ἐγκρίνεται οἱ ἀπορίες. — Β. Γ.
ΜΑΣΤΟΡΑΚΟΝ, Ἄγ. Δημήτριον. Δέν εἶναι
καθόλου ἀνάξια. Τὰ σαυροβόλια καλὰ, ἀλλ'
οἱ δύο ποτεῖται γιὰ νὰ δημοσιευθῶν (κίττα)

ὅχι οὐδὲν πρέπει γὰρ να δημοσιεύσῃς (κατὰ
 τάς, ἀγῶνές, τίπτες, Ζηράς). — Π. ΛΙΝΑΡ
 ΔΟΝ, Τοαρίσσαν, Ι. Σ. ΠΟΡΤΗΝ, ΘΕ
 σαλονίκη, Α. ΖΟΥΖΟΥΑΝ, ἐνταῦθα. Ἀπο
 ρίπτονται. — Δ. Ν. ΚΑΤΣΙΠΟΔΗΝ, ἐνταῦθα
 — Πολλά μαῦρα καὶ ἀνορθόγραφες λέξεις
 (Ρύς, Θισία). — ΑΙΜ. ΔΕΣΙΠΗΝ, Ἀλεξάν
 δρειαν. Γιατί δὲν προτιμᾶς ἀπλά σχέδια; Προ
 σὴν σὲς λέξεις (δραφὶ κλπ.) ἕλκωρ ἑορῶν

δοχὴ τοῦ ἐκείνου (οὐρα) (ἑλπι.) ἀλλὰ φορά-
 ΖΙΤΑΝ, Ἀράχων. Ἐγκρίνονται. — Ο.
 ΝΕΡΦΗΝ, Κροῦσά, ἀπὸ σταυροῦ, βλ.
 ἔχει διφορούς μικροστέλες. — Κ. Ζ.
 ΒΑΝΗΝ, Ἀποῦν. Ἀπορίονται. — Α.
 ΜΑΓΔΑΛΗΝ, Σπέντας, γνωστὸς ὡς ἀκρίως
 σας. — Τ. ΡΙΖΟΔΗΜΩΝ. Σὲ κανονικὸ χαρ-
 ᾶλλον φορά. — Α. καὶ Ε. ΡΟΥΜΠΗΝ, Πειραιά.
 Ἀπορίονται. — Α. Α. ΧΑΔΟΥΜΕΛΗΝ.
 Μυτιλήνη. Θὰ δημοσιεύσω μερικὰ.
 ΚΑΥΚΑ. Ἐγγραφεὶς ἐπανειλημμένως: Σ

μιά ὄψι τοῦ χαρτιοῦ.— Π. ΛΕΦΟΠΟΥΛΟΝ, Δ
 θυμότειχον. Ἀπορρίπτονται. Οἱ λύσεις λαμβ
 αμένες (Ἐρζερούμ εἶναι πόλις τῆς Τουρκί

καὶ δὲ ἡφαιστείων καὶ Λευκὸν ράτσα ὄν-
θων καὶ δὲ ἄλγιον. — Μ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
Καλάμας. Τὶ τάξις εἶναι αὐτῇ; Γιατὶ δὲ γρ-
φετε σὲ κανονικὸ χάρτι; — Μ. Ε. ΜΑΤΣ
ΚΗΝ, Πειραιᾷ. Περὶ φημι τὰ ἀποσταλέντα.
Α. ΚΑΛΜΑΝΤΗΝ, Λεβάδειον. Ἐγκρίνοντο.
— Ι. Π. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΝ, Λεβάδειον. Ἀπορρ-

πτετα τὸ σταυρόλεξον. Ἀπὸ τὰ ἄλλα θὰ εἴ-
μοσιευθοῦν μερικά.— Μ. Μ. ΠΑΝΤΟΥΡ-
ΚΗΝ, Ἀσπρὰ Κρήτης. Ἐγκρίνονται.— Α. Δ.
ΦΟΥΣΤΟΥΚΟΝ, ἑνταῦθα. Οἱ ἀσκήσεις καλ-
ῶς προσπάθεια, ἐγὶ διώας καὶ δημοσίευ-
— Α. Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀντιπετυίξαι
Ξεῖς (ἀργολογία, ἈΜΑΡΑ κλπ.).— Η. Δ.
ΚΟΚΚΑΛΗΝ, Π. Φάληρον. Γνωστὰ τὰ ἀπ-
σταλέντα.— Η. Π. ΜΑΝΩΛΑΚΟΝ, Σπάρτη.
Ἐγκρίνεται ἡ ἀκροστιχίς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡΧ. 100.000.000

== ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΑ ΤΗΝ Ν. ΙΩΝΙΑΝ ==

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 13, 13^Α

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ: 80-851 & 80-852, ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: 30-394

ΔΙΑ ΤΗΝ 4^{ΗΝ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ο γνωστός Έμποροραπτικός Οίκος Β. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ και Π. ΜΠΑΣΤΑ, γωνία Αιόλου και Αγίου Μάρκου 29, γνωρίζει εις τους κ. κ. Αξιωματικούς της Ε.Ο.Ν. ότι έχει εις την διάθεσιν των το προβλεπόμενον παρά της Όργανώσεως ύφασμα διά στολάς, βραχείας χλαίνας και βραχείας περισκελίδας (κυλότιτας).

Ἡ λεπτὴ καὶ ἐπιμελημένη ἐργασία, ἡ πιστὴ καὶ καλλιτεχνικὴ προσαρμογὴ εἰς τὸν «Κανονισμόν Στο-ῆς» τῆς «Ο.Ν. καὶ ἡ ταχεῖς παράδοσις τῶν παραγγελιῶν ἐξησφάλισαν εἰς τὸ κατάστημά μας τὴν κατασκευὴν ὄλων σχεδόν τῶν στολῶν τῶν βιθμοφόρων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ πλειστών Περιφερειακῶν τοιούτων.

ΔΩΣΑΤΕ ΤΑΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ 4^{ΗΝ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Β. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ & Π. ΜΠΑΣΤΑΣ — ΑΙΟΛΟΥ & ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ 29 — ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 29-356

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1938)..... » 10.800.000.000

Διοικητής
ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

Υποδιοικητής
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Κυριώτεροι έργασίαι τῆς Τραπεζῆς :

Προεξόφλησις συναλλαγματικών και γραμματίων εις Τηλεγραφικά και ταχυδρομικά έντολα πληρωμής διαταγήν, τοκομεριδίων και άλλων οίωνδήποτε επί του έσωτερικού και του έξωτερικού.

⁹ Ἀγορά καὶ πώλησις ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος.

Δάνεια καὶ πιστώσεις δι' ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγράφων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἑταιρειῶν, ἐμπορευμάτων καὶ ἐνεχυρογράφων.	τερικοῦ. Εἰσπραξις συναλλαγματικῶν, γραμματίων εἰς διαταγήν, ἐπιταγῶν, φορτωτικῶν καὶ ἄλλων ἀξιών.
--	---

Προκαταβολαὶ ἐπὶ φορτωτικῶν καὶ πιστώσεις πρὸς
 παραλαβὴν φορτωτικῶν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ τῇ
 ἀλλοδαπῇ.

Καταθέσεις, ὀφεισ, προθεσμίας καὶ διαρκεῖς εἰς Ἐκμίσθωσις χρηματοκιβωτίων πρὸς φύλαξιν τίτλων
δροχαίς. καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

Καταθέσεις Ταμιευτηρίου εις δραχμάς.

Παροχή ἐγγυήσεων ὑπὲρ τρίτων.

